UCHWAŁA NR XXXVI/416/2021
RADY GMINY WEJHEROWO

z dnia 29 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) oraz zgodnie z art. 3 pkt 3, art. 19 ust 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2021 poz. 1057) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wejherowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Hubert Toma

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/416/2021
Rady Gminy Wejherowo
z dnia 29 grudnia 2021 r.

GMINA WEJHEROWO

STRATEGIA ROZWOJU GMINY WEJHEROWO NA LATA 2022-2030

GRUDZIEŃ 2021

Opracowanie:

Urząd Gminy Wejherowo

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 opracowano w oparciu o materiały źródłowe referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 5

STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WEJHEROWO 9

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej 10
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej 13
3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej 16
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych 18
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej 21

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY WEJHEROWO 26

1. Misja i wizja 27
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia 28
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Wejherowo oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej 38
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań. 42
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych 48
6. Ramy finansowe i źródła finansowania 50

ZAŁĄCZNIKI 52

Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Wejherowo 53

Załącznik 2: Wzór ankiety 95

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna 100

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych regulacji planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Wejherowo, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również kierunki dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym źródłem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy obowiązującej Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Wejherowo. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym źródłem informacji byli **członkowie Zespołu ds. opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030”,** w skład którego wchodzili reprezentanci Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych i społeczności lokalnej:

1. Zespół koordynacyjny:

1) Przemysław Kiedrowski – Wójt Gminy Wejherowo – przewodniczący;

2) Krystyna Kohnke – członek;

3) Hubert Toma – członek.

2. Zespół problemowy:

1) Dominika Kudlińska – członek Zespołu ds. ładu przestrzennego i ochrony środowiska;

2) Maciej Milewski – członek Zespołu ds. gospodarki i infrastruktury;

3) Natasza Sobczak – członek Zespołu ds. kultury, turystyki, rekreacji;

4) Zenon Lidzbarski – członek Zespołu ds. pomocy społecznej i zdrowia;

5) Katarzyna Paczoska – członek Zespołu ds. edukacji;

6) Aleksandra Dobrzańska – członek Zespołu ds. komunikacji.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Tomasz Michałowicz – Starszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego;
- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego;
- Klaudia Świrska – Młodszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego;
- Maja Czyż – Młodszy Specjalista ds. strategii i rozwoju lokalnego.

Pracę nad Strategią rozpoczęto w maju 2021 roku, kiedy to Rada Gminy Wejherowo przyjęła uchwałę nr XXVI/344/2021 z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030". W uchwale określono również tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Następnie został powołany Zespół ds. opracowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030" zgodnie z zarządzeniem nr 90/2021 Wójta Gminy Wejherowo z dnia 8 lipca 2021 r. Do jego zadań należało opracowanie założeń do projektu Strategii, pomoc przy opracowaniu projektu Strategii oraz uczestnictwo w warsztatach diagnostycznych i strategicznych, które odbyły się w dniach 29-30 lipca 2021 roku.

Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas warsztatów diagnostycznych oraz badaniami ankietowymi wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie przeprowadzono warsztaty strategiczne, podczas których opracowano misję i wizję rozwoju Gminy, a także cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. Warsztaty przeprowadzone zostały metodą *design thinking* polegającą na spojrzeniu na problem z wielu perspektyw oraz wyjściu poza utarte schematy i wypracowanie niestandardowych rozwiązań. Powyższe zagadnienia skonsultowano z Zespołem i we wrześniu 2021 roku przygotowano projekt Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 została przygotowana zgodnie z art. 10e ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713, 1378) z uwzględnieniem wniosków z przeprowadzenia badań ankietowych i warsztatów strategicznych. Następnie dokument poddano konsultacjom społecznym i przedłożono Zarządowi Województwa Pomorskiego w celu wydania opinii, dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030.

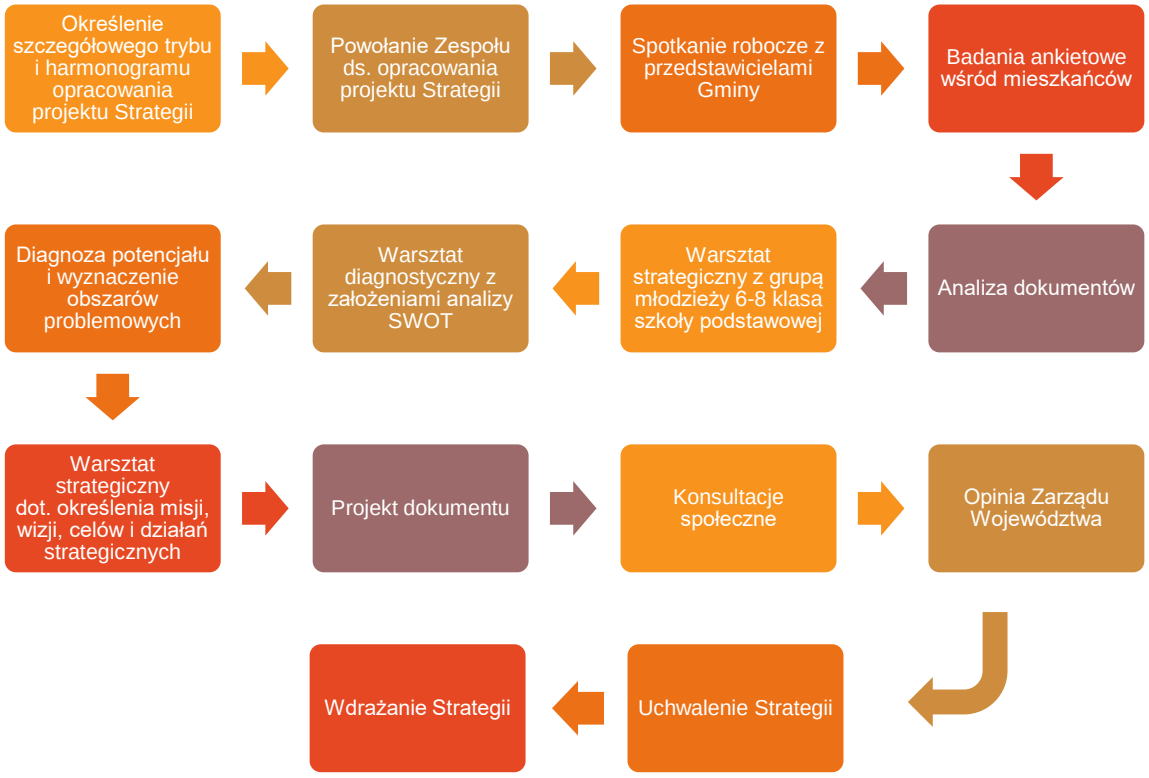

STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY WEJHEROWO

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Diagnoza sytuacji demograficznej w Gminie Wejherowo w ujęciu lat 2010-2020 wskazuje na wyraźnie pozytywne trendy związane z liczebnością Gminy. Zgodnie z danymi GUS, liczba mieszkańców na przestrzeni analizowanych jedenastu lat wzrosła o 5 877 mieszkańców (z 21 300 osób w 2010 roku do 27 177 osób w 2020 roku). Mieszkańcy Gminy Wejherowo w 2020 roku stanowili 12% ludności powiatu wejherowskiego, a gęstość zaludnienia wynosiła 127 os./km^2. Największe miejscowości pod względem liczby ludności to Bolszewo, Gościcino oraz Gowino, sołectwa te zlokalizowane są w sąsiedztwie miasta Wejherowa. Ponadto Bolszewo i Gościcino wskazane zostały w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego jako nieliczne w skali województwa miejscowości wiejskie powyżej 3 000 mieszkańców. Na stały wzrost liczby mieszkańców Gminy wpływ mają głównie dwa czynniki. Pierwszy z nich to utrzymujący się na wysokim, dodatnim poziomie przyrost naturalny, który w latach 2010-2020 oscylował w granicach od 147 mieszkańców w 2020 roku do 279 mieszkańców w 2017 roku. Drugim czynnikiem jest bardzo wysokie saldo migracji, kształtujące się w latach 2010-2020 na poziomie od 294 w roku 2018, do 529 w roku 2019. Przeliczając wartość salda migracji na 1 tys. mieszkańców, można zauważyć, że wskaźnik ten był w 2020 roku najwyższy spośród wszystkich gmin w powiecie wejherowskim, a także znacznie przewyższał średnią powiatową i wojewódzką. Warto zauważyć, że pobliskie miasta jak Reda, Rumia czy Wejherowo odznaczały się dużo niższym saldem migracji, przy czym dla miasta Wejherowo kształtował się on na poziomie -6,00 przy wartości 16,50 dla Gminy Wejherowo. Wpływ na tak dużą atrakcyjność Gminy Wejherowo może mieć również połączenie wiejskiej ciszy i spokoju, z zapewnieniem wszystkich najważniejszych potrzeb życiowych oraz położenie blisko większych ośrodków miejskich, które stanowią uzupełnienie m.in. oferty kulturalnej, sportowej czy rozrywkowej.

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Wejherowo w latach 2010-2020

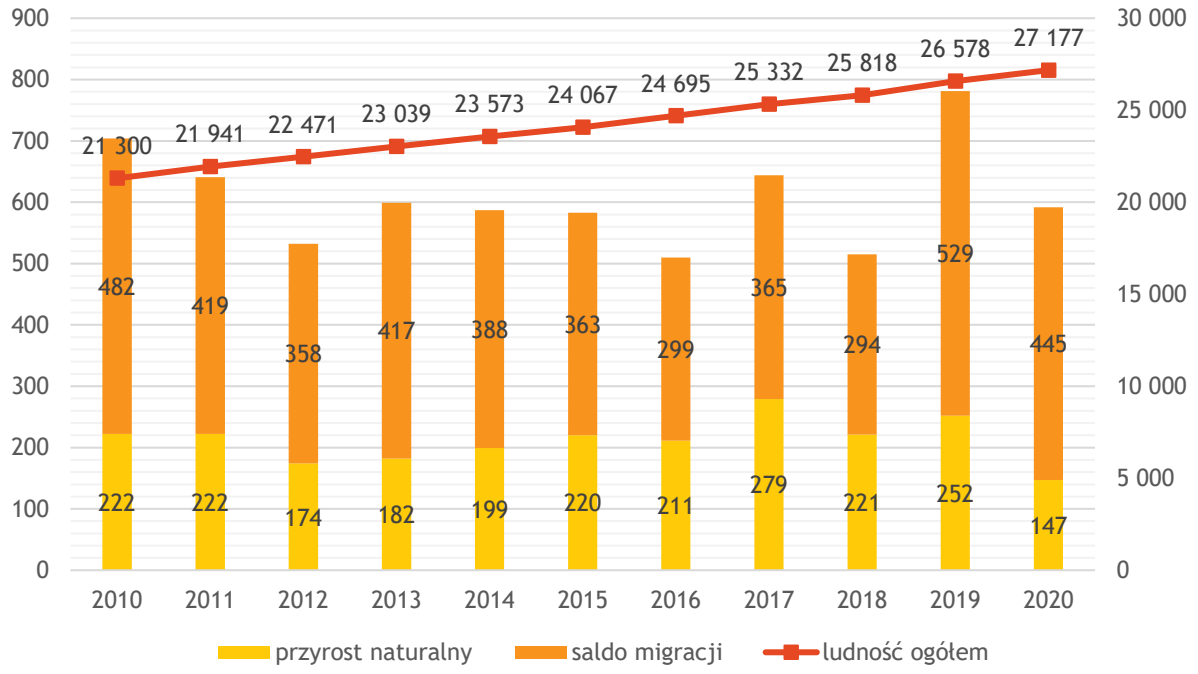

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analiza struktury wiekowej ludności Gminy w latach 2016-2020 wskazuje na wyraźnie zmieniające się trendy demograficzne. Zauważalny jest spadek udziału ludności w wieku kreatywnym (25-34 lat), co może nieść za sobą konsekwencje związane zarówno ze zmniejszającą się podażą osób dostępnych na rynku pracy, jak i zmniejszeniem liczby urodzeń w kolejnych latach. Z drugiej strony obserwuje się charakterystyczne dla większości gmin w Polsce procesy starzenia się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego, czyli stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym, rośnie na terenie Gminy Wejherowo z wartości 13,00% w 2016 roku

do 14,70% w 2020 roku. Pozytywną informacją jest fakt, iż wspomniane zmiany demograficzne zachodzą w Gminie z mniejszą dynamiką niż średnio w powiecie i województwie – wolniej ubywa ludności w wieku kreatywnym, ale też wolniej zwiększa się udział seniorów. To co istotne, to nadal bardzo duża nadwyżka liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (czyli potencjału społecznego na kolejne lata) w stosunku do liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W Gminie zamieszkuje średnio dwukrotnie więcej dzieci i młodzieży niż seniorów. Tendencje demograficzne wskazujące na proces starzenia się społeczeństwa (mimo stosunkowo powolnego tempa zmian) skutkują i skutkować będą zwiększeniem popytu na usługi społeczne skierowane dla seniorów. Utrzymująca się dwukrotna nadwyżka dzieci i młodzieży nad osobami starszymi wskazuje również na potrzeby rozwoju usług żłobkowych, przedszkolnych, edukacyjnych oraz kulturalno-rozrywkowych skierowanych do młodszej części społeczeństwa.

Potwierdzeniem trwałości trendów społecznych są prognozy GUS, mówiące o stałym wzroście liczby mieszkańców Gminy Wejherowo do 2030 roku, w którym to prognozowane jest osiągnięcie liczby ludności rzędu 31 692. Przewidywany jest duży przyrost ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, natomiast liczba dzieci i młodzieży będzie przybywała w znacznie wolniejszym tempie, przez co coraz bardziej będzie się zmniejszała różnica w liczbie dzieci i młodzieży oraz seniorów.

Opiekę nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy zapewniają dwa żłobki – publiczny „Mapeciaki" w Bolszewie, oferujący 75 miejsc, a także niepubliczny żłobek „MegaMocni" w Gościcinie z 49 miejscami. Przewiduje się, że łącznie 124 miejsca w żłobkach nie zaspokoją potrzeb wszystkich młodych rodziców, tym bardziej biorąc pod uwagę trendy związane z coraz szybszym powrotem rodziców na rynek pracy.

Opiekę przedszkolną zapewniają dwa przedszkola publiczne, siedem niepublicznych oraz jeden punkt przedszkolny. Placówki zlokalizowane są głównie w Bolszewie, ale także w Gościcinie, Nowym Dworze Wejherowskim i Górze. Poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej liczony jako odsetek dzieci, objętych wychowaniem przedszkolnym w stosunku do liczby dzieci w wieku 3-5 lat ogółem corocznie się zwiększa i w 2019 roku wynosił 63%. Należy jednak zaznaczyć, że jest to zdecydowanie mniej niż średnia dla powiatu (79,5%) oraz województwa (84,9%).

W Gminie działa 6 szkół podstawowych, w których liczba uczniów w 2020 roku wynosiła łącznie 2 938. Poszczególne szkoły dość znacząco różnią się liczbą uczniów – w najliczniejszej szkole w Bolszewie uczyły się 1 083 osoby, natomiast w najmniej licznej – w Górze – było to tylko 134 uczniów. W ślad za tym idą średnie wielkości oddziałów, które w pierwszej ze wspomnianych szkół wynoszą 23 uczniów, a w ostatniej 16. We wszystkich ze szkół kładzie się nacisk na rzetelną pracę wychowawczą, działalność profilaktyczną oraz bezpieczeństwo. Ogólny stan infrastruktury szkolnej oceniany jest jako dobry, jednak występują w tym zakresie dysproporcje. Zarówno infrastruktura szkolna, jak i wyposażenie sal lekcyjnych oraz atrakcyjność prowadzonych zajęć wpływa pośrednio na jakość nauczania, czego jedną z konsekwencji są wyniki egzaminów państwowych. Wyniki egzaminów ósmoklasistów w 2020 roku kształtowały się w większości poniżej średnich powiatowych i wojewódzkich. Zauważalna jest jednak w tym zakresie wyraźna dysproporcja pomiędzy poszczególnymi placówkami na terenie Gminy. Takie różnice powinny być przyczynkiem do weryfikacji jakości nauczania, wyrównania poziomu we wszystkich szkołach oraz czerpania dobrych praktyk ze szkół w których wyniki są wyższe. Dodatkowym atutem i bodźcem do nauki dla uczniów może być możliwość uzyskania stypendium, którym Gmina Wejherowo corocznie nagradza uczniów z najlepszymi wynikami szkolnymi.

Gmina Wejherowo wspiera i organizuje aktywność sportową i rekreacyjną mieszkańców. Działania o bardzo zróżnicowanym charakterze prowadzi Referat Oświaty i Spraw Społecznych w Urzędzie Gminy. Dostrzega się jednak konieczność powołania odrębnej jednostki, która będzie odpowiedzialna za organizację życia sportowego Gminy oraz utrzymanie i zagospodarowanie licznych obiektów sportowych i rekreacyjnych.

Działania z zakresu kultury (oraz w mniejszym zakresie sportu) realizuje również Biblioteka i Centrum Kultury Gminy Wejherowo wraz z jej filiami. Prowadzone są zajęcia dla różnych grup wiekowych, warsztaty, spotkania z zakresu nauki i sztuki. W Gminie działają m.in. Kapela Kaszubska, Dyskusyjny Klub Książki, Orkiestra Dęta oraz Akademia Malucha. Realizowane działania wpływają na zwiększenie

aktywności społecznej i integrację mieszkańców. W Gminie Wejherowo odbywają się również cykliczne imprezy zarówno z obszaru kultury jak i sportu, wśród których wyróżnić można m.in. Akcję letnią „Wakacje na sportowo", Letnie Turnieje Piłki Plażowej w Art Parku czy Bieg Piaśnicki na dystansie 10 km.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy Wejherowo czuwają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. Dla zwiększenia dostępności służb dla mieszkańców, w Filii Biblioteki Publicznej przy ul. Reja 9 w Bolszewie, 2 dni w tygodniu w określonych godzinach dyżuruje policjant pierwszego kontaktu. Ponadto na terenie Gminy funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, z czego jednostki w Bolszewie i Gościcinie włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Aktywność społeczna na terenie Gminy Wejherowo przejawia się również w licznie działających organizacjach pozarządowych. NGO działają głównie w tematyce sportowej, edukacyjnej, kulturalnej, religijnej czy historycznej, a także w ramach wolontariatu prowadzą działalność wychowawczą dzieci i młodzieży – harcerze 81 KDH KASZEBA oraz drużyna „Trzy Pióra" ze Związku Harcerstwa Rzeczpospolitej. Współpraca Gminy z sektorem pozarządowym odbywa się poprzez finansowanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych oraz w formach pozafinansowych.

Podstawowa opieka zdrowotna na terenie Gminy Wejherowo świadczona jest w sześciu placówkach, z których trzy zlokalizowane są w Bolszewie i trzy w Gościcinie. Najbliższe punkty specjalistycznej opieki medycznej oraz szpital powiatowy znajdują się w Wejherowie. Pomimo dostępności powyższych placówek medycznych, mieszkańcy Gminy krytycznie oceniają dostęp do opieki medycznej. Rozwiązania problemu można szukać m.in. w polepszeniu dostępu (w tym komunikacyjnego) do jednostek już istniejących.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą na terenie Miasta Wejherowa prowadzi, koordynuje i rozpowszechnia działalność w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się w długotrwałym lub chwilowym kryzysie oraz mieszkańcom doświadczającym różnego rodzaju problemów. Najczęstsze powody objęcia pomocą społeczną dotyczą długotrwałej i ciężkiej choroby, niepełnosprawności oraz ubóstwa. Stosunkowo dużo osób otrzymuje pomoc w zakresie potrzeby ochrony macierzyństwa oraz wielodzietności. Wskaźnik określający liczbę beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców corocznie maleje i jest zauważalnie niższy niż średnia dla powiatu i województwa. Wynika z tego, że coraz mniejsza liczba osób obejmowana jest pomocą społeczną.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Stosunkowo dobra komunikacja z miastem wojewódzkim oraz większymi ośrodkami miejskimi jest jednym z czynników pozytywnie wpływających na atrakcyjność inwestycyjną Gminy Wejherowo. Z drugiej strony bliskość lasów, jezior i rzeki, warunkują potencjał turystyczny. Gmina Wejherowo korzystając ze swoich zasobów, przy odpowiednim rozwoju infrastruktury ścieżek rowerowych, może stanowić istotny przystanek dla amatorów turystyki rowerowej na Pomorzu. Bliskość Trójmiasta stwarza korzystne warunki do rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości.

Jeśli chodzi o przedsiębiorczość na terenie Gminy jest ona określana m.in. poprzez liczbę podmiotów zarejestrowanych w REGON. W 2016 roku przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Wejherowo stanowiły 11,3% wszystkich firm w powiecie, natomiast w 2020 roku było to już 12,7%. Przyrost liczby nowych podmiotów gospodarczych pomiędzy tymi latami wyniósł 810, czyli najwięcej w powiecie wejherowskim, biorąc pod uwagę zarówno Gminy wiejskie, miejsko-wiejskie, jak i miasta. W latach 2016-2020 zauważalny był coroczny spadek liczby wyrejestrowywanych podmiotów przy stopniowym wzroście nowych, rozpoczynających swoją działalność. W 2020 roku widoczny był już jednak spadek w stosunku do roku poprzedniego jeśli chodzi o nowe firmy, co może być związane z następstwami gospodarczymi i ekonomicznymi pandemii COVID-19. Kolejne efekty zmagania się z ogólnoświatową pandemią widoczne są również na rynku pracy. Przy corocznym spadku udziału osób bezrobotnych w latach 2016-2019, rok 2020 odznaczył się ponownym wzrostem, zarówno w Gminie jak i powiecie oraz całym województwie. Udział osób bezrobotnych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w 2020 roku 3,6% dla Gminy Wejherowo, przy 3,4% dla średniej powiatowej oraz 4% dla średniej wojewódzkiej. Duże zakłady pracy, oferujące zatrudnienie dla wielu osób, mogą stanowić konkurencję dla lokalnych przedsiębiorców poszukujących pracowników. Zakłady takie znajdują się zazwyczaj w większych miastach czy Gminach nastawionych na rozwój przemysłu. Dla Gminy Wejherowo ośrodkami konkurencyjnymi pod względem rynku pracy jest Trójmiasto oraz Miasto Wejherowo.

Duże znaczenie dla rozwoju Gminy ma rozbudowa infrastruktury drogowej, zarówno zewnętrznej jak i wewnętrznej, w celu poprawy dostępności komunikacyjnej. Dostępność do ośrodków o znaczeniu ponadlokalnym odgrywa dużą rolę w rozwoju sołectw, ponieważ od niej zależy atrakcyjność obszaru. Główną osią komunikacyjną o znaczeniu ponadlokalnym jest droga krajowa nr 6. Przez obszar Gminy Wejherowo przebiega również droga wojewódzka nr 218 (Gdańsk-Krokowa) oraz droga wojewódzka nr 224 (Wejherowo-Tczew). Uzupełnieniem sieci transportowej są drogi powiatowe (o łącznej długości 47,5 km) i drogi gminne (160 km, w tym 91 km dróg nieutwardzonych) oraz drogi wewnętrzne własności Gminy (165 km, w tym drogi nieutwardzone 153 km). Ogólny stan dróg można określić jako dobry. Nadal występują jednak potrzeby w modernizacji dróg już istniejących oraz budowie dróg osiedlowych i dojazdowych, a także uzupełnieniu infrastruktury przydrożnej, w tym ciągów pieszo-rowerowych i oświetlenia. Uzupełnieniem infrastruktury transportu samochodowego są przebiegające przez Gminę: linia kolejowa nr 202, ścieżki i szlaki rowerowe o łącznej długości 4,5 km, a także komunikacja zbiorowa organizowana przez MZK Wejherowo, ZKM Gdynia oraz PKS Gdynia.

Dostęp do instalacji sieciowych na terenie Gminy Wejherowo jest zróżnicowany. Gmina posiada 5 stacji uzdatniania wody. Sieć wodociągowa dociera do 84,7% mieszkańców, co jest aż o 10 punktów procentowych niższym wynikiem niż średnia dla powiatu oraz województwa. Podobnie sytuacja kształtuje się w odniesieniu do sieci kanalizacji sanitarnej – dostęp do niej ma 47% mieszkańców, co znacznie odbiega od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Za zadania z zakresu gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej odpowiada Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Gdynia Sp. z o.o.

Dostęp do sieci gazowej ma niespełna 30% mieszkańców Gminy, czyli mniej niż wynosi średnia dla gmin z powiatu wejherowskiego oraz województwa pomorskiego. Przez teren Gminy przebiega jednak aż 5 gazociągów wysokiego ciśnienia.

Gmina Wejherowo należy do Komunalnego Związku Gmin „Dolina Redy i Chylonki", w ramach którego prowadzony jest m.in. Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. Za odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy odpowiada Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agora" Sp.

z o.o. Aby usprawnić gospodarkę odpadami w Gminie Wejherowo, podzielono ją na dwa sektory – północny i południowy. Odpady zbierane są z nieruchomości w podziale na 8 frakcji, a także funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Łężycach, gdzie mieszkańcy mogą samodzielnie dostarczać odpady.

Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w większości analizowanych lat były dotrzymywane.

Gmina Wejherowo wspiera swoich mieszkańców w zakresie instalacji pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych m.in. poprzez montaż indywidualnych elektrowni fotowoltaicznych w obiektach prywatnych oraz w obiektach gminnych ramach projektu pn. „Słoneczne dachy w Gminie Wejherowo". Ponadto na obiektach publicznych instalowane są elektrownie fotowoltaiczne, a szkoła w Bolszewie ogrzewana jest pompą ciepła, natomiast cztery obiekty gminne, w tym szkoły w Gościcinie i Orlu, a także budynek Urzędu Gminy posiadają własne elektrownie fotowoltaiczne wybudowane w ramach projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej" zrealizowanych ze środków RPO WP na lata 2014-2020. Gmina współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze – w tym zakresie został otwarty punkt informacyjny dla mieszkańców. W ramach prowadzonych inwestycji następuje termomodernizacja obiektów gminnych poprzez m. in. docieplenie ścian i stropów, wymianę stolarki zewnętrznej, a także również wymianę starych kotłów węglowych na nowe niskoemisyjne gazowe. Powyższe działania wpływają na zwiększenie efektywności energetycznej, ale również na podniesienie jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów i pyłów. Inwestowanie w ochronę środowiska jest niezwykle istotne i niezbędne, biorąc pod uwagę zmiany klimatu, wpływające zarówno na jakość życia (wysokie temperatury, ekstremalne zjawiska atmosferyczne) jak i infrastrukturę i gospodarkę (susza, wyczerpywanie się zasobów wodnych, gwałtowne i nawalne deszcze).

W latach 2016-2020 corocznie zwiększały się dochody budżetu Gminy Wejherowo. W 2016 roku było to 107,8 mln zł, natomiast w 2020 roku już 168,5 mln zł. W ślad za dochodami rosną również wydatki. W latach 2016-2019 wynik budżetu był ujemny, co oznacza, że więcej środków wydatkowano niż wpłynęło do Gminy. Sytuacja zmieniła się w 2020 roku, kiedy to dochody ogółem przewyższyły o 15,6 mln zł wydatki. Analizując strukturę dochodów podatkowych Gminy Wejherowo można zauważyć coroczny wzrost wpływów z udziału w podatku PIT, który w 2020 roku wyniósł 23,5 mln zł, a także podatku od nieruchomości, który w 2020 roku stanowił 18,1 mln zł dochodu do budżetu Gminy. Wśród wydatków w latach 2016-2020 przeważały środki wydatkowane w działach rodzina (średnio 34%) oraz oświata i wychowanie (29%). Udział wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem w latach 2016-2019 był wyższy niż średnia dla powiatu i województwa (poza rokiem 2018). W 2019 roku 20,6% wydatków dotyczyło wydatków inwestycyjnych.

Prognozowany potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021-2028 przedstawiony został na poniższym wykresie. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy (2022-2028) wyniesie około 61,6 mln zł.

Ryc. 2. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo na lata 2021-2028

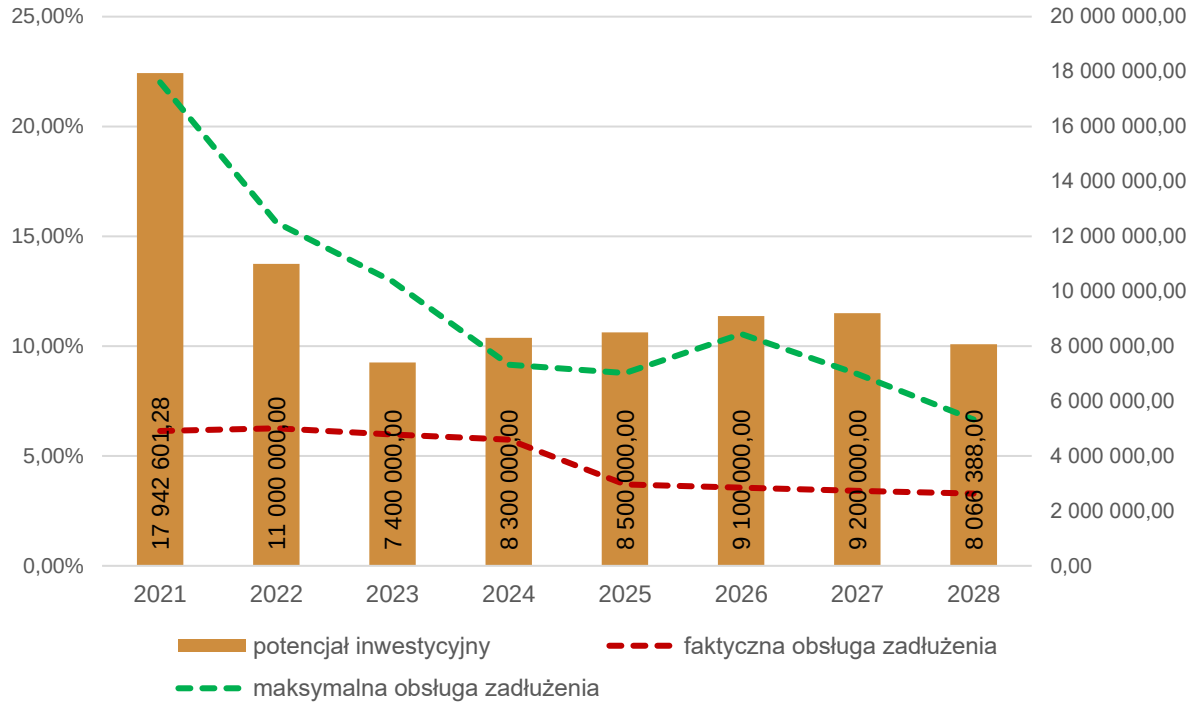

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVI/342/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021 – 2028.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina wiejska Wejherowo leży w powiecie wejherowskim, w północnej części województwa pomorskiego. Gminę cechuje podmiejskie położenie względem miasta Wejherowo, ale także Redy i Rumi. Gmina sąsiaduje również z miastem Gdynia i należy do zewnętrznego obszaru aglomeracji trójmiejskiej. Gmina Wejherowo składa się z 16 sołectw, które zajmują łączną powierzchnię 194,08 km^2. Teren Gminy w 61% zajmują lasy i tereny zadrzewione, a 29% to użytki rolne. Pozostałe 10% stanowią obszary zabudowane.

Ryc. 3 Pokrycie terenu i użytkowanie ziemi w Gminie Wejherowo

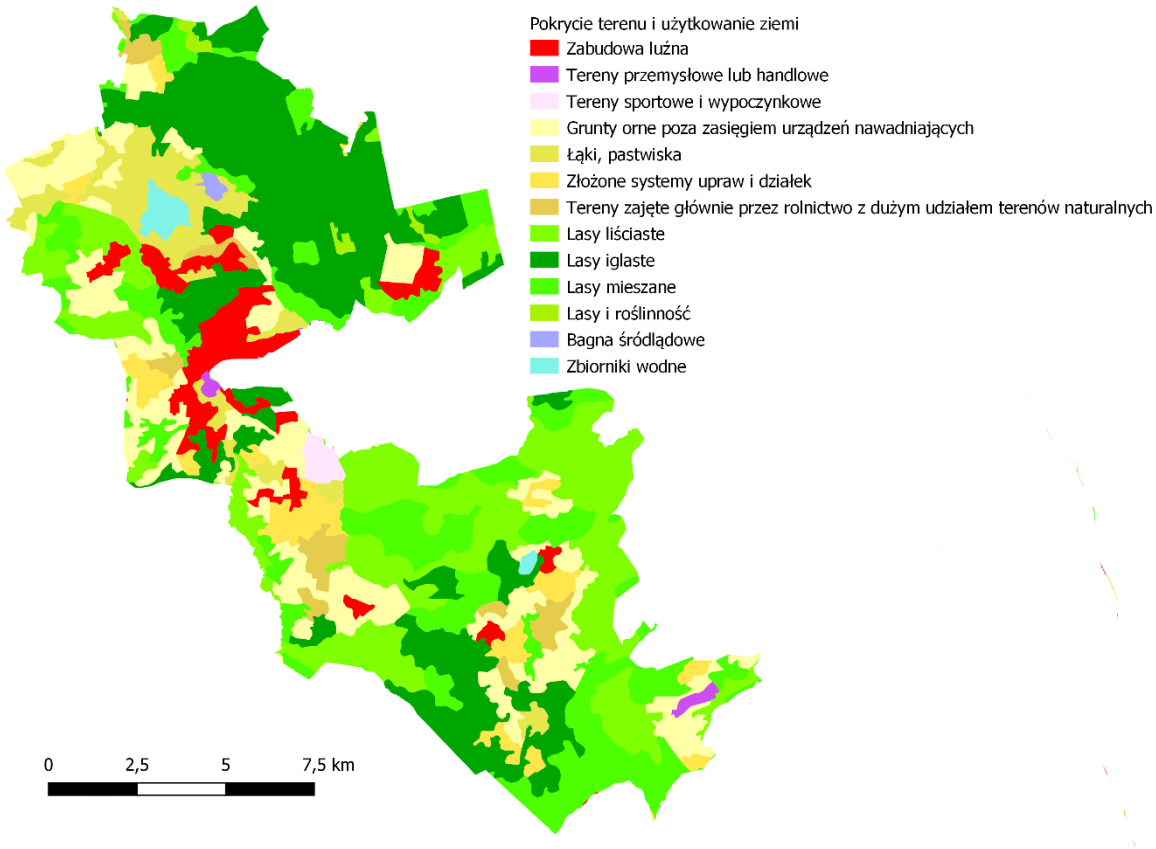

Źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2018[1]

Główną oś komunikacyjną w Gminie stanowią droga krajowa DK6 oraz drogi wojewódzkie: DW218 i DW224. Uzupełnieniem sieci transportowej są drogi powiatowe i gminne. Budowa drogi ekspresowej S6, która stanowić będzie element rozwoju bazowej i kompleksowej infrastruktury Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T) wpłynie na zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu. Przebiegająca w okolicach Gminy Wejherowo droga ekspresowa pozwoli na odciążenie ruchu na drodze krajowej nr 6.

Położenie Gminy w obrębie trzech zróżnicowanych mezoregionów fizyczno-geograficznych (Pobrzeża Kaszubskiego, Pradoliny Redy – Łeby oraz Pojezierza Kaszubskiego), wpływa na zróżnicowanie rzeźby terenu. Duże różnice wysokości względnych skutkują urozmaiceniem krajobrazu, będącym jednym z elementów wpływających na atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną Gminy.

Ze względu na wysokie walory przyrodnicze, fragmenty Gminy zostały objęte obszarowymi formami ochrony przyrody. Wśród nich najważniejsze to:

[1] *Projekt Corine Land Cover 2018 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki porojektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl.*

- Trójmiejski Park Krajobrazowy,
- Obszary Chronionego Krajobrazu: Puszczy Darżlubskiej i Pradoliny Redy-Łeby,
- Obszary Natura 2000: Orle, Biała, Pełcznica, Bezlist koło Gniewowa, Puszcza Darżlubska,
- Rezerwaty przyrody: Lewice, Gałęźna Góra, Cisowa, Pełcznica.

Ponadto na terenie Gminy występują użytki ekologiczne i pomniki przyrody, przepływają rzeki należące do zlewni rzek Przymorza: Reda, Piaśnica i Zagórska Struga oraz znajduje się kilka jezior, z których największe – Jezioro Orle – zajmuje powierzchnię około 64 ha.

Uwarunkowania przyrodnicze Gminy Wejherowo wpływają na jej atrakcyjność i potencjał w zakresie turystyki (zwłaszcza pieszej, rowerowej, weekendowej) oraz rekreacji. Jednocześnie, stanowią pewnego rodzaju barierę m.in. w kontekście lokalizacji określonych inwestycji, szczególnie na obszarach chronionych.

Polityka przestrzenna Gminy prowadzona jest głównie w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wejherowo. Dokument został przyjęty pierwotnie uchwałą Nr XXXIII/331/2009 z dnia 30 lipca 2009 i od tego czasu był czterokrotnie zmieniany. Gmina Wejherowo podjęła prace nad stworzeniem nowego Studium, które będzie odpowiadało na aktualne potrzeby i zawierało aktualne uwarunkowania.

Aktami prawa miejscowego, stanowiącymi uszczegółowienie Studium są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, którymi objęte jest około 30% powierzchni Gminy. Plany stanowią gotowe narzędzie kreowania i planowania przestrzeni w Gminie, jednakże częściowo mają one niezadowalającą jakość i powinny zostać zaktualizowane i dostosowane do potrzeb silnie rozwijającego się samorządu.

Na terenach nieobjętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2019 roku w Gminie Wejherowo wydano 91 decyzji o warunkach zabudowy oraz 11 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Jest to mniej niż wynosi średnia dla powiatu wejherowskiego w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.

W Gminie nie dostrzega się potrzeb dalszego planowania nowej zabudowy mieszkaniowej. Powierzchnia terenów, która przeznaczona jest pod zabudowę w obowiązujących dokumentach planistycznych jest wystarczająca, a nawet przekraczająca potrzeby Gminy. Niezbędne jest zaplanowanie w istniejącej zabudowie mieszkaniowej terenów usług podstawowych oraz znalezienie obszarów pod rozwój przedsiębiorczości i zapewnienie miejsc pracy wewnątrz gminy.

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Wejherowo przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach od 1 do 19 lipca 2021 roku.

Respondenci odpowiadali na 7 pytań zamkniętych z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury oraz priorytetów rozwoju, a także na 3 nieobowiązkowe pytania otwarte. Łącznie zebrano 348 ankiet, z których większą część ankietowanych stanowiły kobiety (65,2%). Pod względem wieku mieszkańców, najsilniej reprezentowane były osoby w wieku 26-45 lat, którzy łącznie stanowili 64,4% ankietowanych. 12,1% odpowiedzi przekazały osoby poniżej 25 roku życia, a 16,7% osoby w wieku 46-55 lat. Kilkadziesiąt formularzy zebrano również wśród grupy powyżej 56 roku życia (6,9%), w tym kilka przekazano przez osoby powyżej 65 roku życia. Zdecydowana większość ankietowanych (66,1%) to osoby pracujące, jednak odpowiedzi przekazywali również przedsiębiorcy, osoby bezrobotne, uczniowie i studenci, emeryci i renciści oraz rolnicy. Wśród 348 osób biorących udział w ankiecie, 18 osób zamieszkuje poza Gminą Wejherowo. Spośród pozostałych, 39,4% stanowią osoby mieszkające w Gminie od urodzenia, 31,9% osoby zamieszkujące Gminę od ponad 10 lat, a 20,4% - mieszkańcy ze stażem zamieszkania 2-10 lat. 3,2% odpowiadających zamieszkuje gminę Wejherowo od mniej niż roku. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

4.1. Ocena sytuacji Gminy

Pierwsza część pytań dotyczyła oceny poszczególnych elementów funkcjonowania Gminy w 6 głównych obszarach. Łącznie 63 zagadnienia, które można było ocenić jako funkcjonujące: bardzo źle, źle, dobrze lub bardzo dobrze. Mieszkańcy mieli również możliwość zaznaczenia odpowiedzi „Nie mam zdania" – co w większości dotyczyło pytań m.in. o opiekę nad dziećmi, oświatę, czy usługi senioralne lub pomoc społeczną. Oznacza to, że stosunkowo duża część ankietowanych nie posiada informacji, nie ma zdania lub nie ma potrzeby korzystania z tych usług społecznych. Poszczególne oceny przeliczono na punktację zgodnie z kluczem: bardzo źle – 1, źle – 2, dobrze – 3, bardzo dobrze – 4. Z każdego pytania wyznaczono średnią (skala 1-4), a następnie wyliczono średnie oceny dla poszczególnych obszarów, co przedstawia poniższy wykres. Przy wyliczaniu średniej punktacji nie brano pod uwagę odpowiedzi – nie mam zdania.

Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

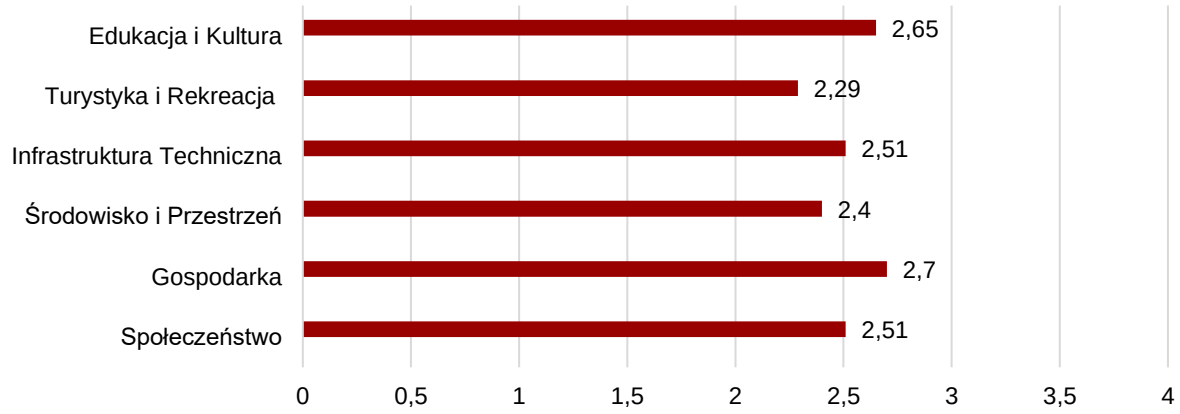

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

W Gminie Wejherowo w skali od 1 do 4, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 4 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy najlepiej oceniają działania w zakresie gospodarki (2,7) oraz edukacji i kultury (2,65). Zdecydowanie najniższą średnią ocenę otrzymały zagadnienia związane z turystyką i rekreacją (2,29).

Tabela poniżej przedstawia najlepiej i najgorzej oceniane elementy przez ankietowanych w poszczególnych obszarach. Najniżej ze wszystkich obszarów zostały ocenione działania promocyjne Gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów (1,96). Wśród najwyżej ocenianych zagadnień znalazły się walory środowiska przyrodniczego w Gminie (3,16) oraz dostęp do edukacji w szkołach podstawowych (3,15).

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych

	Najlepiej oceniane:	Najgorzej oceniane:
Społeczeństwo	Funkcjonalność budynków administracji publicznej	Dostęp i jakość opieki żłobkowej na terenie Gminy
Gospodarka	Konkurencyjność Gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji	Połączenia komunikacyjne z innymi Gminami i miastami
Środowisko i przestrzeń	Walory środowiska przyrodniczego w Gminie	Świadomość ekologiczna mieszkańców
Infrastruktura techniczna	Infrastruktura transportu publicznego (m.in. przystanki)	Mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie itp.)
Turystyka i rekreacja	Atrakcyjność turystyczna Gminy	Działania promocyjne Gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów
Edukacja i kultura	Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	Działalność świetlic wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało wybrać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się rozbudowa infrastruktury pieszej i rowerowej (180 wskazań na tę odpowiedź) oraz infrastruktury drogowej (167 wskazań). Zdaniem mieszkańców, jednym z najważniejszych priorytetów jest również poprawa dostępu do usług medycznych (131 odpowiedzi), a także budowa sieci kanalizacji sanitarnej (110), poprawa bezpieczeństwa na drogach publicznych (105) oraz rozbudowa oświetlenia ulicznego (102). Poszczególne wskazania na konkretne priorytety przedstawiono na wykresie.

Ankietowani zostali również poproszeni o określenie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na walory przyrodnicze, lasy, jeziora, czystość i estetykę, ale także udogodnienia, które mają dopiero powstać, czyli szeroka sieć i dostępność ścieżek rowerowych.

Przeprowadzone badania ankietowe sygnalizują, że kluczowe dla rozwoju i wymagające interwencji obszary to:

1) infrastruktura komunikacyjna,
2) ochrona środowiska,
3) usługi społeczne,
4) turystyka i oferta czasu wolnego.

Ryc. 5. Główne priorytety rozwoju Gminy Wejherowo według ankietowanych

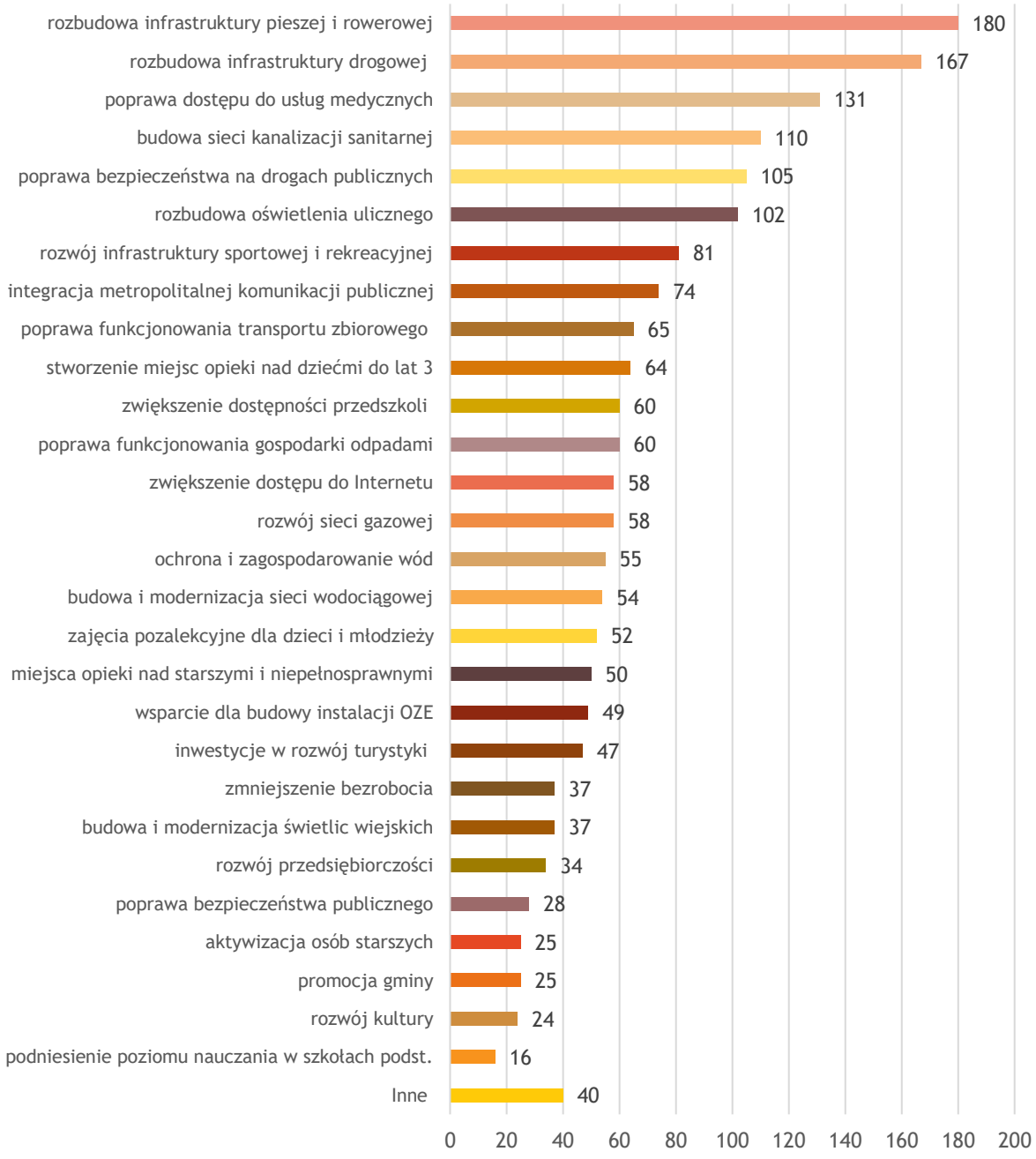

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie diagnozy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Analizy dokonano w oparciu o:

1) wnioski z opisu diagnozy Gminy;
2) dane liczbowe, opisowe i przestrzenne pozyskane z Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych;
3) wyniki badań ankietowych;
4) warsztaty diagnostyczne, które odbyły się 29 lipca 2021 r.

Silne i słabe strony Gminy oraz szanse i zagrożenia wyznaczono w podziale na 3 najważniejsze obszary funkcjonowania Gminy, czyli przestrzeń (w tym infrastruktura i środowisko), gospodarka (w tym przedsiębiorczość i turystyka) oraz społeczność (w tym oświata i usługi społeczne). Analizę SWOT dla Gminy Wejherowo przedstawia poniższe zestawienie.

INFRASTRUKTURA, ŚRODOWISKO, PLANOWANIE PRZESTRZENNE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Położenie Gminy w zasięgu aglomeracji Trójmiasta, warunkujące możliwości korzystania z dóbr i usług oferowanych przez miasta; • Uwarunkowania naturalne wynikające ze zróżnicowanej rzeźby terenu, lesistości, obecności rzek i jezior; • Położenie komunikacyjne Gminy na obszarze silnych powiązań w zakresie korytarzy infrastruktury transportowej i technicznej w relacji Trójmiasto-Lębork-Słupsk-Koszalin-Szczecin; • Funkcjonująca linia kolejowa nr 202 wraz z przystankami na terenie Gminy oraz komunikacja publiczna organizowana przez MZK Wejherowo, ZKM Gdynia, PKS Gdynia; • Samowystarczalność gospodarki odpadami, utrzymywanie wymaganych poziomów odpadów poddawanych recyklingowi; • Aktywne działania w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych i udział w projektach m.in. z zakresu ochrony środowiska: Czyste Powietrze, Stop Smog; • Walory przyrodnicze i krajobrazowe objęte ochroną, w tym Trójmiejski Park Krajobrazowy, Obszary Natura 2000 oraz Obszary Chronionego Krajobrazu.	• Jakość miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego niedostosowana do szybkiego rozwoju Gminy, skutkująca niekontrolowanym rozwojem zabudowy; • Niewystarczająca sieć infrastruktury drogowej zewnętrznej i wewnętrznej, duża liczba dróg nieutwardzonych, przy zwiększających się potrzebach związanych ze wzrostem liczby mieszkańców; • Duże rozproszenie zabudowy mieszkaniowej skutkujący m.in. niewystarczającym dostępem do infrastruktury sieciowej, głównie w zakresie sieci wodociągowej i gazowej; • Brak terenów inwestycyjnych odpowiadających oczekiwaniom przedsiębiorców (terenów objętych MPZP, uzbrojonych w infrastrukturę techniczną); • Wykluczenie miejscowości z południowej części Gminy pod względem transportu zbiorowego; • Duże natężenie źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza, będące skutkiem m.in. niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców oraz znaczącego, szkodliwego oddziaływania zakładu utylizacji odpadów EKO DOLINA na pobliskie miejscowości, znajdującego

	się w środku obszaru chronionego krajobrazu; • Brak spójnej sieci szlaków i ścieżek rowerowych; • Zaśmiecanie terenów leśnych; • Niska świadomość społeczeństwa dotycząca planowania przestrzennego.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Przyjęcie nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wejherowo, dostosowanego do potrzeb rozwijającej się Gminy, z wyznaczeniem projektowanej strefy przemysłowej; • Budowa drogi ekspresowej S6, która zwiększy międzyregionalną dostępność komunikacyjną, a w skali lokalnej odciąży ruch z obecnego przebiegu drogi krajowej nr 6; • Perspektywa budowy nowych przystanków SKM w Bolszewie i Gościcinie; • Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 224; • Rewitalizacja i przywrócenie linii kolejowej nr 230 na trasie Wejherowo-Garczegorze; • Nawiązanie współpracy z OPEC Sp. z o.o. i sąsiednimi gminami w zakresie rozszerzenia lokalizacji sieci ciepłowniczych; • Nawiązanie współpracy z Gazownią w celu gazyfikacji obszarów zaniedbanych np. Łężyc.	• Zmiany klimatu skutkujące występowaniem suszy, wysokich temperatur oraz innych ekstremalnych zjawisk atmosferycznych; • Odpływ inwestorów spowodowany brakiem planowanych węzłów i przebiegu drogi ekspresowej S6 na terenie Gminy; • Zmniejszanie się zasobów naturalnych, w szczególności wód wskutek zmian klimatycznych i nadmiernej eksploatacji; • Niska jakość sieci internetowej dostarczanej przez dostawców w części Gminy.

GOSPODARKA, TURYSTYKA, DZIEDZICTWO LOKALNE, PROMOCJA	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Szybki przyrost nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy – zwiększenie liczby miejsc pracy oraz wpływów do budżetu Gminy; • Baza turystyczno-rekreacyjna (m.in. przystań kajakowa w Orlu, pole golfowe, szlaki rowerowe, 151 firm działających w zakresie zakwaterowania i usług gastronomicznych); • Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem, wskazujący na stabilny rozwój Gminy; • Duży potencjał inwestycyjny prognozowany na kolejne lata; • Zachęty podatkowe dla inwestorów, w tym zwolnienia i ulgi, a także	• Brak zintegrowanej oferty turystycznej Gminy z jednostkami sąsiednimi – brak współpracy i nastawienie na konkurencję; • Brak spójnego układu sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszo-rowerowych; • Duża liczba nowych mieszkańców niezameldowanych na obszarze Gminy; • Niewystarczające zagospodarowanie i opieka nad walorami przyrodniczymi i kulturowymi: jeziorami, ciekami wodnymi, zabytkami; • Brak oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb nowych technologii oraz rozwijającego się biznesu i gospodarki;

stosowanie niższych niż maksymalne stawek podatku m.in. od nieruchomości, rolnego i od środków transportowych, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu dochodów do budżetu Gminy z tego tytułu; • Atrakcyjne położenie komunikacyjne Gminy; • Zwiększająca się liczba mieszkańców gwarantująca wzrost popytu na usługi podstawowe, co jest szansą dla małych, lokalnych biznesów; • Potencjał turystyczno-rekreacyjny związany z walorami naturalnymi i kulturowymi, w tym miejscami obecnie niezagospodarowanymi; • Podnoszenie walorów kulturowo-turystycznych przez wysoką tożsamość kulturową związaną z Kaszubszczyzną; • Duży, sezonowy ruch turystów.	• Brak produktów lokalnych kojarzonych z Gminą Wejherowo; • Niewystarczająca promocja Gminy, m.in. w zakresie oferty inwestycyjnej; • Zależność od części usług oferowanych przez okoliczne miasta; • Krajobraz zanieczyszczony dużą ilością billboardów, reklam, obiektów przemysłowych o niskiej jakości architekturze nie komponujących się z krajobrazem oraz o gabarytach stanowiących wyraźny dysonans w krajobrazie – brak uchwały krajobrazowej.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Wzrost liczby ludności spowodowany m.in. wysokim przyrostem naturalnym i napływem nowych mieszkańców, w tym z ośrodków miejskich – dodatnie saldo migracji; • Zmiana trendów społecznych w zakresie zainteresowania ekologią, obcowaniem z naturą, spędzaniem czasu w mniej zatłoczonych miejscach niż nadmorskie kurorty; • Współpraca z sąsiednimi Gminami i miastami w zakresie wzajemnej promocji turystycznej. • Nawiązanie silnej współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi w okolicznych miastach w celu dostosowania oferty edukacyjnej (zawodowej) do potrzeb lokalnego rynku pracy.	• Konflikty przestrzenne, ekologiczne i społeczne wynikające z lokalizacji przemysłu i zabudowy produkcyjno-magazynowej w pobliżu zabudowy mieszkaniowej oraz w pobliżu lub na obszarach chronionych; • Przepisy prawa oraz niepewność w tym zakresie, utrudniające zakładanie małych przedsiębiorstw; • Emigracja zarobkowa wykształconych mieszkańców Gminy do Trójmiasta; • Bliskość Trójmiasta i obszarów nadmorskich w kontekście dużej konkurencyjności dla turystyki.

USŁUGI SPOŁECZNE, OFERTA CZASU WOLNEGO, EDUKACJA I ZDROWIE	
MOCNE STRONY	**SŁABE STRONY**
• Pozytywne trendy demograficzne – rosnąca liczba ludności i pozytywne wskaźniki w strukturze wiekowej; • Funkcjonowanie budynków i obiektów użyteczności publicznej, w tym ich bieżąca modernizacja i rozbudowa; • Rozbudowana baza kulturalna, sportowa, rekreacyjna; • Zadowalająca oferta i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w Gminie; • Dostępność i działalność Biblioteki i Centrum Kultury oraz ich filii; • Funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP dbające o bezpieczeństwo, ale też integrację społeczeństwa; • System stypendialny dla dzieci i młodzieży, będący motywacją do nauki oraz rozwoju zainteresowań i pasji; • Współpraca Gminy z innymi samorządami oraz organizacjami pozarządowymi; • Funkcjonowanie grup, klubów i stowarzyszeń z zakresu kultury i sportu oraz wsparcie przez Gminę w tym zakresie; • Funkcjonowanie Placówek Wsparcia Dziennego oraz Klubów Gier dla dzieci i młodzieży, promujących pozytywne wzorce spędzania czasu wolnego; • Funkcjonowanie Klubu Seniora w Bieszkowicach, a także Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego i innych działań wspierających i aktywizujących seniorów; • Możliwość zaspokajania dodatkowych potrzeb kulturalnych, sportowych, duchowych w pobliskich miastach – Wejherowie oraz w Trójmieście.	• Niezaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 – zbyt mało żłobków publicznych; • Niewystarczająca ilość miejsc kształcenia przedszkolnego; • Brak jednostek świadczących specjalistyczną opiekę medyczną na terenie Gminy oraz ograniczony dostęp do podstawowej opieki medycznej; • Zróżnicowane wyposażenie i infrastruktura w placówkach oświatowych na terenie Gminy; • Braki w infrastrukturze służącej integracji społeczeństwa oraz brak zagospodarowanych przestrzeni na cele społeczne, w celu zachowania tożsamości kulturowej; • Niewystarczająca dostępność do budownictwa socjalnego na terenie Gminy; • Brak organizacji zajęć i miejsc spotkań dla młodzieży skutkujący w ekstremalnych sytuacjach wzrostem patologii i nadużywania substancji psychoaktywnych; • Niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów; • Niewystarczająca oferta miejsc i zajęć aktywizacji dla seniorów; • Słaba koordynacja działań pomiędzy sołectwami; • Niedostateczne wsparcie finansowe dla organizacji pozarządowych oraz brak wiedzy w zakresie samodzielnego pozyskiwania funduszy; • Brak na osiedlach mieszkaniowych łatwo dostępnych mini centrów kulturalno-oświatowych umożliwiających spotkania i integrację lokalnych mieszkańców.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Przypływ nowych mieszkańców (szczególnie z miast) poszukujących ciszy i spokoju, które oferuje wieś, z dobrym dostępem do ośrodków miejskich; • Zmiana trendów społecznych m.in. w zakresie aktywizacji seniorów, w tym wzrostu aktywności fizycznej; • Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej (Kaszubszczyzna), międzypokoleniowe przekazywanie tradycji;	• Emigracja młodych osób z Gminy ze względu na niewielkie perspektywy rozwoju dla osób z wykształceniem wyższym; • Społeczne i gospodarcze skutki pandemii COVID-19, w tym wzrost izolacji społecznej; • Ciągły wzrost wydatków na oświatę i wychowanie oraz opiekę nad dziećmi, przy braku tożsamego wzrostu subwencji oświatowej;

• Możliwe transfery z Funduszy z Krajowego Planu Odbudowy dla terenów wiejskich; • Instytucjonalizacja zrzeszeń i grup społecznych, w tym kół gospodyń wiejskich.	• Wykluczenie cyfrowe osób starszych z powodu informatyzacji usług jednostek publicznych.

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY WEJHEROWO

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne było również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące najważniejsze kierunki rozwoju.

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Wejherowo brzmi:

Misja Gminy Wejherowo to szczęście mieszkańców warunkowane przez:

1) Harmonijny rozwój zintegrowanego społeczeństwa w czystym środowisku, tworzony przez aktywnych mieszkańców współpracujących z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi;

2) Tworzenie warunków do rozwoju szeroko rozumianych pasji i zainteresowań;

3) Poszanowanie tradycji regionalnej.

Z kolei wizja to obraz przyszłości, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje Gminę Wejherowo w perspektywie strategicznej – w 2030 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów. Wizja Gminy Wejherowo w 2030 roku to:

Najlepsze miejsce do życia, przyjazne dla mieszkańców i turystów, atrakcyjne dla inwestorów – Gmina nowoczesna, ale pamiętająca o korzeniach oraz dbająca o środowisko.

Najważniejszą wartością dla rozwoju Gminy Wejherowo jest stworzenie najlepszych możliwych warunków do życia dla swoich mieszkańców. Rozwój Gminy jest również nierozerwalnie związany z turystyką, dlatego wizja wskazuje na zapewnienie przyjaznej przestrzeni dla turystów. Istotnym elementem rozwojowym wizji jest dbanie o zrównoważony rozwój Gminy poprzez tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz przyciąganie inwestorów i nowych mieszkańców, przy zachowaniu tożsamości kulturowej z poszanowaniem tradycji kaszubskiej i pamięcią o korzeniach.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Wejherowo, jej sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CEL STRATEGICZNY I:	**ZAPEWNIENIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY I OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO**
CEL STRATEGICZNY II:	**WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY**
CEL STRATEGICZNY III:	**ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I POTENCJAŁU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO**

Cele strategiczne Gminy Wejherowo odwzorowują obszary rozwojowe w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:					
CEL I: Zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy i ochrona środowiska naturalnego		**CEL II: Wykorzystanie potencjału gospodarczego i kapitału społecznego Gminy**		**CEL III: Rozwój usług społecznych i potencjału społeczeństwa obywatelskiego**	
CELE OPERACYJNE:					
1.1.	Rozwój układu transportowego	**2.1.**	Wzrost atrakcyjności rynku pracy	**3.1.**	Wzrost aktywności mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego
1.2.	Ochrona środowiska i przystosowanie do zmian klimatu	**2.2.**	Zwiększenie udziału usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce Gminy	**3.2.**	Prowadzenie edukacji wspierającej rozwój dzieci i młodzieży
1.3.	Poprawa jakości przestrzeni Gminy			**3.3.**	Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej

CEL STRATEGICZNY I:

ZAPEWNIENIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY I OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Atrakcyjna przestrzeń Gminy stanowi podstawowy element do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców. Aby stworzyć taką przestrzeń należy kierować się zasadami zrównoważonego rozwoju, uwzględniającymi w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz estetyczne. Jednym z ważniejszych czynników mających wpływ na rozwój Gminy jest również wysoka dostępność komunikacyjna zarówno wewnętrzna, jak i zewnętrzna. Poprawa przepustowości układów komunikacyjnych znacznie ułatwi procesy inwestycyjne, rozwój gospodarczy oraz wpłynie pozytywnie na podniesienie jakości życia mieszkańców. Polepszenie stanu infrastruktury drogowej przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa. Cel strategiczny I zakłada więc stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia, poprzez rozwój układu komunikacyjnego i infrastruktury drogowej, zapewnienie wysokiej jakości środowiska i przystosowanie Gminy do zachodzących zmian klimatu oraz poprawę jakości ładu przestrzennego.

W ramach pierwszego celu strategicznego zaproponowano trzy cele operacyjne, stanowiące podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich wdrożenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL OPERACYJNY 1.1. ROZWÓJ UKŁADU TRANSPORTOWEGO	
Kierunki działań:	1) Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w zakresie dróg gminnych lokalnych i dojazdowych oraz zapewnienie spójnej infrastruktury drogowej odpowiadającej wyzwaniom rozwijającej się Gminy. 2) Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie rozbudowy i remontów dróg wyższego rzędu. 3) Rozbudowa infrastruktury pieszo-rowerowej, w tym stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych i połączenie ich z ponadlokalnymi, regionalnymi i międzynarodowymi szlakami rowerowymi (m.in. budowa ścieżki pieszo-rowerowej (z nawierzchnią dostosowaną dla hulajnóg oraz łyżworolek) od jeziora Orle do Artparku w Bolszewie biegnącą wzdłuż kanału rzeki Reda). 4) Poprawa bezpieczeństwa przy drogach, przejściach dla pieszych i w miejscach publicznych m.in. poprzez rozbudowę i modernizację oświetlenia. 5) Rozwój transportu publicznego w szczególności w miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie m.in. poprzez nawiązanie współpracy z jednostkami organizującymi przewóz zbiorowy autobusowy i kolejowy, rozwój zielonego transportu publicznego. 6) Budowa nowych, modernizacja i utrzymanie istniejących zatok i przystanków autobusowych oraz tworzenie węzłów przesiadkowych.

Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Poprawa dostępności komunikacyjnej miejscowości gminnych, • Rozbudowa sieci drogowej na terenie Gminy (drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie, krajowe), • Poprawa stanu i jakości dróg obecnej infrastruktury drogowej, • Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie Gminy, • Zachęcenie mieszkańców do korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerowego, • Zwiększenie atrakcyjności Gminy pod względem nowych mieszkańców i przedsiębiorców.
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Długość dróg gminnych/ powiatowych/ wojewódzkich/ krajowych na terenie Gminy (km), • Liczba zakupionych biletów komunikacji zbiorowej (szt.), • Długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km), • Liczba połączeń komunikacji zbiorowej przebiegające przez Gminę (szt.).
CEL OPERACYJNY 1.2. OCHRONA ŚRODOWISKA I PRZYSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU	
Kierunki działań:	1) Budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej. 2) Stworzenie warunków i wsparcie dla rozbudowy sieci gazowej. 3) Zmniejszenie odpływu powierzchniowego poprzez zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych, w tym budowę błękitnej i zielonej infrastruktury w postaci punktów małej retencji. 4) Współpraca z okolicznymi miastami w zakresie rozbudowy i podłączenia do sieci ciepłowniczej miejscowości gminnych. 5) Wspieranie instalacji Odnawialnych Źródeł Energii wśród mieszkańców oraz montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej. 6) Zapewnienie dostępu do mniej emisyjnych form transportu m.in. poprzez budowę i rozwój stacji ładowania pojazdów elektrycznych, a także rozwój infrastruktury rowerowej. 7) Rozwój zielonej infrastruktury na terenie Gminy Wejherowo poprzez nasadzenie i pielęgnację drzew, krzewów i innej roślinności, a także ochronę zieleni już istniejącej. 8) Prowadzenie edukacji ekologicznej skierowanej do różnych grup społecznych m.in. w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, konieczności retencjonowania wód opadowych i ograniczania zużycia nieodnawialnych zasobów naturalnych. 9) Modernizacja, przebudowa, rozbudowa oraz poprawa efektywności energetycznej i elektroenergetycznej obiektów gminnych oraz wsparcie mieszkańców w procesach termomodernizacyjnych, w tym w wymianie wysokoemisyjnych kotłów. 10) Kontynuacja działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest. 11) Budowa, przebudowa systemów odwodnień oraz zastosowanie w obszarze ich obsługi rozwiązań i urządzeń technicznych, które przyczynią się do zatrzymania i/lub spowolnienia spływu wód opadowych i roztopowych do odbiornika (rozwiązania przestrzenne

	i techniczne, wspomagające retencję powierzchniową i podziemną, infiltrację wód do gruntu itp.).
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Polepszenie jakości środowiska wodnego dzięki zmniejszeniu niekontrolowanego odpływu ścieków, • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, retencji wodnej oraz postępowania z odpadami, • Zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, • Zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych, • Stworzenie systemu zielonej i błękitnej infrastruktury, co poza efektem ekologicznym będzie miało również efekt estetyczny,
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Jakość powietrza (liczba dni z przekroczeniami dopuszczalnych stężeń), • Długość sieci gazowej (km), • Liczba przyłączy do sieci gazowej (szt.), • Udział mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej (%), • Długość sieci kanalizacyjnej (km), • Udział mieszkańców mających dostęp do sieci kanalizacyjnej (%), • Ilość wytworzonych odpadów (Mg).
CEL OPERACYJNY 1.3. POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI GMINY	
Kierunki działań:	1) Weryfikacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z nowym studium po jego uchwaleniu oraz dostosowanie zapisów do specyfiki silnie rozwijającej się Gminy. 2) Wprowadzenie do dokumentów planistycznych zapisów umożliwiających lokalizowanie usług i produkcji, a w przypadku usług oddziałujących na jakość życia mieszkańców lokalizowanie ich tylko w miejscach, gdzie nie występuje zabudowa mieszkaniowa jedno lub wielorodzinna. 3) Zmniejszenie intensywności zabudowy oraz zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej. 4) Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia uchwały krajobrazowej, ograniczającej liczbę reklam, w tym reklam wielkopowierzchniowych w przestrzeni Gminy. 5) Rozwiązywanie konfliktów przestrzennych poprzez odpowiednie zapisy dokumentów planistycznych oraz konsultacje społeczne. 6) Rozwój sieci wodociągowej na terenie Gminy oraz modernizacja urządzeń służących do poboru wód, w celu zaspokojenia potrzeb zwiększającej się liczby odbiorców. 7) Prowadzenie polityki przestrzennej wspierającej rozwój rolnictwa na terenie Gminy, w tym gospodarstw ekologicznych.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Rozwój zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego, • Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni, • Usystematyzowanie polityki przestrzennej, • Zwiększenie dostępu do sieci wodociągowej, • Podniesienie jakości życia mieszkańców, • Zabezpieczenie zdrowia i dobrostanu mieszkańców.

Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Powierzchnia wyznaczona w dokumentach pod poszczególne funkcje (ha), • Długość sieci wodociągowej (km), • Udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej (%), • Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w stosunku do powierzchni Gminy ogółem (%).

CEL STRATEGICZNY II:

WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO I KAPITALU SPOŁECZNEGO GMINY

Gmina Wejherowo dysponuje cennymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz dziedzictwem kulturowym, które należy udostępniać dla celów turystycznych i rekreacyjnych. Rozwój społeczno-gospodarczy powinien opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Oznacza on dążenie do równowagi pomiędzy potrzebami gospodarczymi i wymaganiami ochrony środowiska. Inaczej mówiąc, zapewnienie takiej skali działalności gospodarczej, która nie będzie powodować negatywnych konsekwencji ujawniających się w środowisku.

Cel strategiczny II zakłada działania w ramach wykorzystania potencjału gospodarczego Gminy, przy znaczącym udziale i rozwoju usług turystyczno-rekreacyjnych. Ze względu na silną konkurencję okolicznych jednostek w dziedzinie turystyki (które mają m.in. bezpośredni dostęp do morza), Gmina powinna skupić się raczej na ofercie rekreacyjnej oraz ofercie turystyki rowerowej, weekendowej, agroturystyki i ekoturystyki. W II celu strategicznym wskazano również istotne działania w zakresie zwiększenia atrakcyjności rynku pracy, a także podnoszenia poziomu przedsiębiorczości w Gminie, co będzie miało wymierny skutek w postaci zwiększenia wpływów do budżetu Gminy poprzez odpowiednie prowadzenie polityki podatkowej.

W ramach drugiego celu strategicznego zaproponowano dwa cele operacyjne, stanowiące podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich wdrożenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL OPERACYJNY 2.1. WZROST ATRAKCYJNOŚCI RYNKU PRACY	
Kierunki działań:	1) Stworzenie oferty terenów inwestycyjnych zarówno pod działalność nieuciążliwą jak i uciążliwą, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska oraz miejscowej ludności, uwzględnienie tych terenów w dokumentach planistycznych oraz ich uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę. 2) Rozpowszechnianie gminnej oferty inwestycyjnej m.in. poprzez utworzenie w urzędzie stanowiska odpowiedzialnego za promocję, pozyskiwanie inwestorów oraz obsługę mieszkańców w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. 3) Uwzględnienie terenów i kierunków rozwojowych Gminy w dokumentach technicznych dotyczących rozbudowy sieci transportowej i komunikacyjnej w celu zapewnienia sprawnego połączenia terenów inwestycyjnych z drogami ponadlokalnymi i ponadregionalnymi.

	4) Ścisła współpraca z samorządem powiatowym oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie edukacji zawodowej i praktyki zawodowej oraz wspieranie zawodów pożądanych na lokalnym rynku pracy. 5) Wsparcie rozwoju rolnictwa, w tym małych gospodarstw oraz zachęcanie do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych. 6) Wsparcie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych poprzez budowę targowiska oraz organizację imprez promujących lokalnych producentów rolnych.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Promocja istniejących terenów inwestycyjnych wśród potencjalnych inwestorów (z terenu Gminy oraz z zewnątrz), • Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, • Zwiększenie liczby nowych przedsięwzięć (napływ nowego kapitału inwestycyjnego) na terenie Gminy, • Aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy (np. poprzez zakładanie przez nich nowych działalności gospodarczych), • Zmniejszenie bezrobocia, • Zabezpieczenie cennych terenów turystycznych, mieszkaniowych i chronionych przed degradacją.
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Przyrost zatrudnionych na terenie Gminy rok do roku (%), • Liczba nowych podmiotów gospodarczych (szt.), • Udział osób bezrobotnych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%), • Powierzchnia terenów inwestycyjnych w Gminie (ha).
CEL OPERACYJNY 2.2. ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU USŁUG TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH W GOSPODARCE GMINY	
Kierunki działań:	1) Rozwój infrastruktury turystycznej m.in. w zakresie zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych połączonych z innymi miejscowościami poza Gminą Wejherowo, zagospodarowanie szlaków kajakowych, budowa wiat, przystanków rowerowych, tablic informacyjnych, ścieżek edukacyjnych, wież widokowych, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości położonych na szlakach kulturowych (Gościcino, Góra, Orle, Warszkowo). 2) Szerokie wsparcie dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych. 3) Stworzenie koncepcji lokalnego produktu turystycznego Gminy, związanego np. ze Szlakiem Kuchni Kaszubskiej. 4) Współpraca z punktami informacji turystycznej, Lokalną Organizacją Turystyczną, udział w targach turystycznych i wspólna promocja oferty turystyczno-rekreacyjnej z innymi jednostkami. 5) Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych w zakresie turystyki i rekreacji na terenie Gminy, w tym z wykorzystaniem metod tradycyjnych oraz narzędzi internetowych i mediów społecznościowych. 6) Organizacja cyklicznych wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

	7) Zapewnienie dostępu do atrakcji turystycznych i rekreacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami. 8) Wykorzystanie unikatowych wątków związanych z tożsamością kaszubską i historią regionu do promocji Gminy na arenie ponadlokalnej i ponadregionalnej. 9) Wsparcie rozwoju działalności zespołów folklorystycznych i ludowych oraz twórców lokalnych kultywujących tradycje i obyczaje.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Zwiększenie bazy i oferty turystycznej w Gminie, • Zwiększenie możliwości rekreacyjnego wykorzystania potencjału wynikającego z położenia i walorów Gminy, • Zmniejszenie bezrobocia, • Promocja Gminy na zewnątrz, • Zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną Gminy, • Zapewnienie oferty spełniającej oczekiwania nowoczesnego modelu turysty, • Rozwój agroturystyki i ekoturystyki w oparciu o zasoby Gminy.
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Liczba miejsc noclegowych na terenie Gminy (szt.), • Liczba podmiotów gospodarczych świadczących usługi z branży turystyki, gastronomii na terenie Gminy (szt.), • Liczba zorganizowanych wydarzeń sportowych i rekreacyjnych (szt.), • Liczba grup i zespołów kultywujących tradycje i lokalne dziedzictwo kulturowe (szt.).

CEL STRATEGICZNY III:

ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I POTENCJAŁU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Najważniejszym kapitałem Gminy Wejherowo są jej mieszkańcy. Podnoszenie jakości życia w Gminie oraz zwiększanie jej atrakcyjności jest ważnym celem dla władz samorządowych. W III celu strategicznym zaproponowano rozwiązania, dzięki którym rozwinięta zostanie infrastruktura szkolna i przedszkolna, a sale lekcyjne zostaną doposażone, co pozwoli nauczycielom lepiej realizować podstawę programową oraz wzbudzać w uczniach chęć poszerzania wiedzy i rozwijać ich umiejętności. Usługi społeczne na terenie Gminy Wejherowo ukierunkowane będą na rozwój różnych grup społecznych oraz wiekowych. Już najmłodsi mieszkańcy i ich rodzice będą mogli skorzystać m.in. zmiejsc opieki nad dziećmi do lat 3. W odpowiedzi na trendy społeczne związane ze starzejącym się społeczeństwem, Gmina zapewni odpowiedniej jakości usługi opiekuńcze dla seniorów, ale także utworzy przestrzeń do aktywnego spędzania czasu wolnego przez starszych mieszkańców. Dużym potencjałem w zakresie rozwoju kulturalnego Gminy są świetlice wiejskie, które ze względu na rozmieszczenie przestrzenne poszczególnych miejscowości, mogą funkcjonować jako lokalne centra kultury i nauki. Problemem, który zdecydowanie został wyróżniony w badaniach ankietowych wśród mieszkańców jest ograniczony dostęp do opieki medycznej. Samorząd będzie podejmował działania w celu polepszenia dostępu do opieki lekarzy, w tym lekarzy specjalistów, jednak w największej mierze będzie się skupiał na wspieraniu programów profilaktycznych oraz aktywizacji fizycznej mieszkańców. Aspekt, na którego rozwój Gmina Wejherowo będzie stawiać to polepszenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, które poza integracją lokalnej społeczności pomogą odciążyć Gminę przez realizowanie zlecanych im zadań publicznych m.in. z zakresu kultury czy sportu. Należy dążyć do sformalizowania grup nieformalnych, co pozwoli stowarzyszeniom pozyskiwać środki finansowe potrzebne na ich funkcjonowanie i rozwój. Bardzo ważnym zagadnieniem poruszonym w trzecim celu strategicznym jest potrzeba zapewnienia pełnej dostępności we wszystkich wymiarach dla osób ze szczególnymi potrzebami, a także wsparcie osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym. W pierwszej kolejności należy wyeliminować bariery architektoniczne, przy czym nie można zapominać o potrzebie zapewniania dostępności cyfrowej, komunikacyjnej i informacyjnej.

W ramach trzeciego celu strategicznego zaproponowano trzy cele operacyjne, stanowiące podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich wdrożenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL OPERACYJNY 3.1. WZROST AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW I ZAGOSPODAROWANIE CZASU WOLNEGO	
Kierunki działań:	1) Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców m.in. poprzez rozwój infrastruktury sportowej oraz organizację zajęć przy wykorzystaniu dostępnej bazy. 2) Budowa nowych i modernizacja istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów kulturalnych i miejsc rekreacji w Gminie. 3) Zagospodarowanie bazy obiektów kulturalnych, rekreacyjnych, świetlic wiejskich w celu organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup społecznych.

	4) Udostępnianie obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i świetlic wiejskich w celu organizacji spotkań różnych grup mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych. 5) Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania zarówno dla dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych, w tym organizacja warsztatów, wyjazdów, spotkań z przedstawicielami różnych dziedzin. 6) Wspieranie organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy m.in. w zakresie rozwoju kultury, upowszechniania sportu, bezpieczeństwa (OSP).
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Stworzenie dobrych warunków do życia i zamieszkania dla rodzin wielopokoleniowych, • Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców w celu poprawy stanu zdrowia oraz zmniejszenia liczby chorób cywilizacyjnych, • Dopasowanie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej do zmieniającej się struktury demograficznej, • Integracja mieszkańców, • Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców w oparciu m.in. o infrastrukturę świetlic wiejskich, • Zachęcanie potencjalnych mieszkańców do osiedlenia się i założenia rodziny w Gminie.
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Liczba wyremontowanych/ wybudowanych świetlic wiejskich (szt.), • Liczba zajęć organizowanych w świetlicach wiejskich w roku (szt.), • Liczba organizacji korzystających z dostępu do obiektów kulturalnych, sportowych, świetlic wiejskich (szt.), • Liczba organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy (szt.).
CEL OPERACYJNY 3.2. PROWADZENIE EDUKACJI WSPIERAJĄCEJ ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY	
Kierunki działań:	1) Rozbudowa i modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy. 2) Dążenie do wyrównania poziomu nauczania we wszystkich szkołach, m.in. poprzez doposażenie pracowni przedmiotowych, organizację zajęć pozalekcyjnych dla uczniów z trudnościami, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. 3) Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasje i zainteresowania uczniów. 4) Wspieranie rozwoju nauczycieli poprzez zapewnienie szkoleń i możliwości podnoszenia kwalifikacji. 5) Wprowadzenie na wczesnym etapie nauczania oferty edukacyjnej kierunków kreatywnych, mających przełożenie na rynek pracy. 6) Rozwój edukacji regionalnej i etnicznej.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach, • Wielopłaszczyznowy rozwój dzieci i młodzieży, zarówno pod kątem edukacyjnym, ruchowym, jak i kreatywnym, • Kształcenie przyszłej kadry Gminy Wejherowo, potrafiącej odnaleźć się na rynku pracy, • Stałe podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej.

Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Wyniki egzaminów państwowych (%), • Liczba zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w każdej szkole (szt.), • Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych (os.).
CEL OPERACYJNY 3.3. ROZWÓJ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWOTNEJ	
Kierunki działań:	1) Aktywizacja zawodowa młodych rodziców, głównie kobiet, poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. 2) Zwiększenie liczby miejsc w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych. 3) Tworzenie punktów opieki i pomocy prawnej oraz psychologicznej dla mieszkańców, w tym dla osób i rodzin w kryzysie. 4) Tworzenie warunków do powstawania miejsc rehabilitacji lub zapewnienie dojazdu do takich placówek dla potrzebujących mieszkańców. 5) Zapewnienie miejsc wsparcia i aktywizacji osób starszych i wymagających pomocy i opieki specjalistycznej, w tym usług opiekuńczych. 6) Zapewnienie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami. 7) Tworzenie warunków do zwiększenia dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej oraz uczestnictwo w programach profilaktycznych. 8) Zapewnienie dostępności do obiektów publicznych zarówno w zakresie likwidacji barier architektonicznych, ale również informacyjno-komunikacyjnych i cyfrowych. 9) Tworzenie warunków do rozwoju sieci internetowej wysokiej jakości. 10) Cyfryzacja usług publicznych wraz z zapewnieniem odpowiednich szkoleń i kursów dla mieszkańców, w tym dla osób starszych.
Oczekiwane rezultaty planowanych działań:	• Powrót rodziców, a w szczególności kobiet na rynek pracy dzięki możliwości zapewnienia przez gminę miejsc opieki dla dzieci do lat 3, • Przyciągnięcie nowych mieszkańców dzięki zapewnieniu ścieżki rozwoju dziecka od 3 roku życia, • Zwiększenie dostępności obiektów i budynków gminnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Zwiększenie samodzielności, poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością, • Zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób ze specjalnymi potrzebami.
Wskaźniki osiągnięcia celów:	• Liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (szt.), • Liczba miejsc w przedszkolach (szt.), • Liczba lekarzy pierwszego kontaktu (os.), • Liczba osób korzystających z punktu wsparcia prawnego i psychologicznego (os.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Wejherowo oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Powiązania przestrzenne z innymi jednostkami i regionami dla Gminy Wejherowo zostały przeanalizowane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. W Planie określono granice obszarów funkcjonalnych oraz panujące w nich główne zasady zagospodarowania przestrzennego. Gmina Wejherowo została zakwalifikowana do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Województwa. MOF OW tworzy ośrodek ponadregionalny Trójmiasto (Gdańsk, Gdynia i Sopot) wraz z Gminami otaczającymi. MOF OW jest zasadniczym elementem strukturalnym Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Ryc. 6 Obszary funkcjonalne województwa pomorskiego

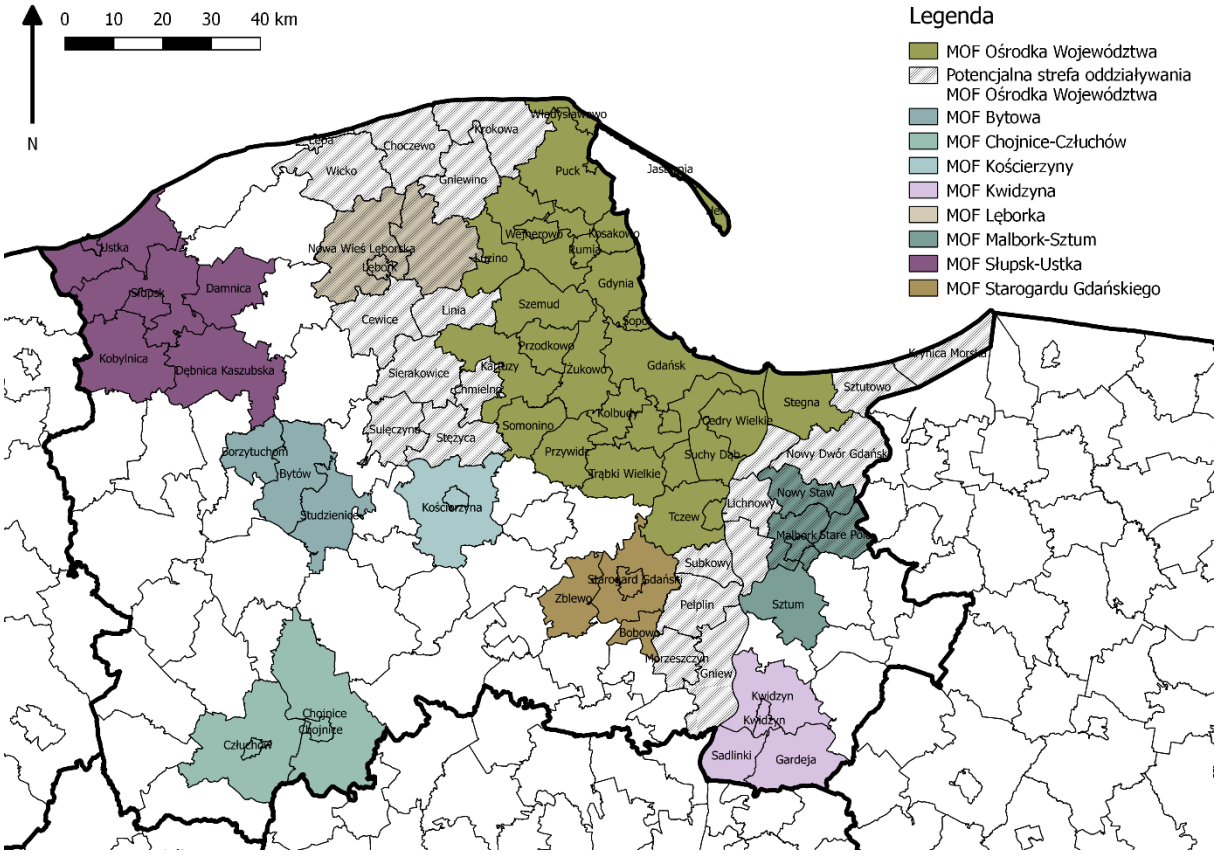

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Dodatkowo Gmina Wejherowo zaklasyfikowana została do obszarów, gdzie:

- zachodzą dynamiczne zmiany ludności w miejscowościach wiejskich położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Trójmiasta,
- procesy suburbanizacyjne (saldo migracji, w tym napływ ludności miejskiej, aktywność budowlana, typy migracyjne gmin wskazujące na aktywną charakterystykę imigracyjną) zachodzą z największą intensywnością,
- potencjał infrastruktury sportowej uzupełniany jest o bazę rekreacyjną i turystyczną,

- zostały wyznaczone tereny ochrony bezpośredniej i tereny ochrony pośredniej ujęć wód stanowiące obszar, na których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody,
- poziom rozwoju sieci kanalizacyjnej jest niewystarczający w stosunku do potrzeb mieszkańców,
- zostały dobrze zachowane zabytkowe założenia miasta i wsi z okresu średniowiecznych lokacji (układ ruralistyczny).

Analizując kierunki rozwoju przewidziane w Planie w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i odnawialnych źródeł energii, można zauważyć, że przez teren Gminy przebiega istniejąca oraz planowana linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia (400kV). W Gminie zlokalizowana jest również elektrownia wodna. Ponadto Gmina Wejherowo należy do Nadwiślańsko-zatokowego i północnego krajowego korytarza infrastrukturalnego. Ponadto północna część Gminy leży w obrębie struktur solnych o potencjalnych możliwościach lokalizacji podziemnych magazynów gazu ziemnego, paliw płynnych, wodoru lub sprężonego powietrza. Biorąc pod uwagę istniejące elementy systemu elektroenergetycznego, teren Gminy zaliczono do obszarów o niewystarczających parametrach zasilania, a jednocześnie do obszarów o niskiej dostępności do gazu ziemnego.

Analizując powiązania funkcjonalno-przestrzenne, Gmina Wejherowo leży w granicach struktur pasmowych: korytarzy infrastruktury transportowej i technicznej oraz w zasięgu głównych powiązań ekologicznych. Ponadto Gmina znajduje się w promieniu oddziaływania kilku węzłów sieci osadniczej: Trójmiasta o randze ponadregionalnej, miasta Wejherowa o randze regionalnej oraz Redy i Rumi o randze lokalnej.

Gmina Wejherowo jest gminą wiejską, która nie posiada wykształconego ośrodka gminnego. Tę rolę przejęło miasto Wejherowo, które Gmina w dużej części okala. Miasto Wejherowo zaspokaja te potrzeby, których mieszkańcy nie znajdują na terenie Gminy, m.in. związane z dostępem do specjalistycznej opieki medycznej czy edukacją na poziomie ponadpodstawowym. Taki kształt i położenie niesie również zagrożenie w postaci korzystania z handlu i usług zlokalizowanych w mieście, w zamian za wspieranie lokalnej przedsiębiorczości. Nie jest to jednak nasilony problem.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy Wejherowo silnie zaznacza się jej podmiejski charakter, przejawiający się w intensywnym rozwoju zabudowy mieszkaniowej w okolicach Wejherowa. Najbardziej widoczne jest to w zachodniej części – dotyczy to głównie miejscowości Bolszewo i Gościcino. Zabudowa mieszkaniowa skupia się w większości w większych wsiach:

- Orle i Kąpino w północnej części Gminy,
- Nowy Dwór Wejherowski i Bieszkowice w południowej części,
- Bolszewo, Gościcino oraz Gowino w części zachodniej.

Ryc. 7 Uwarunkowania przestrzenne Gminy Wejherowo

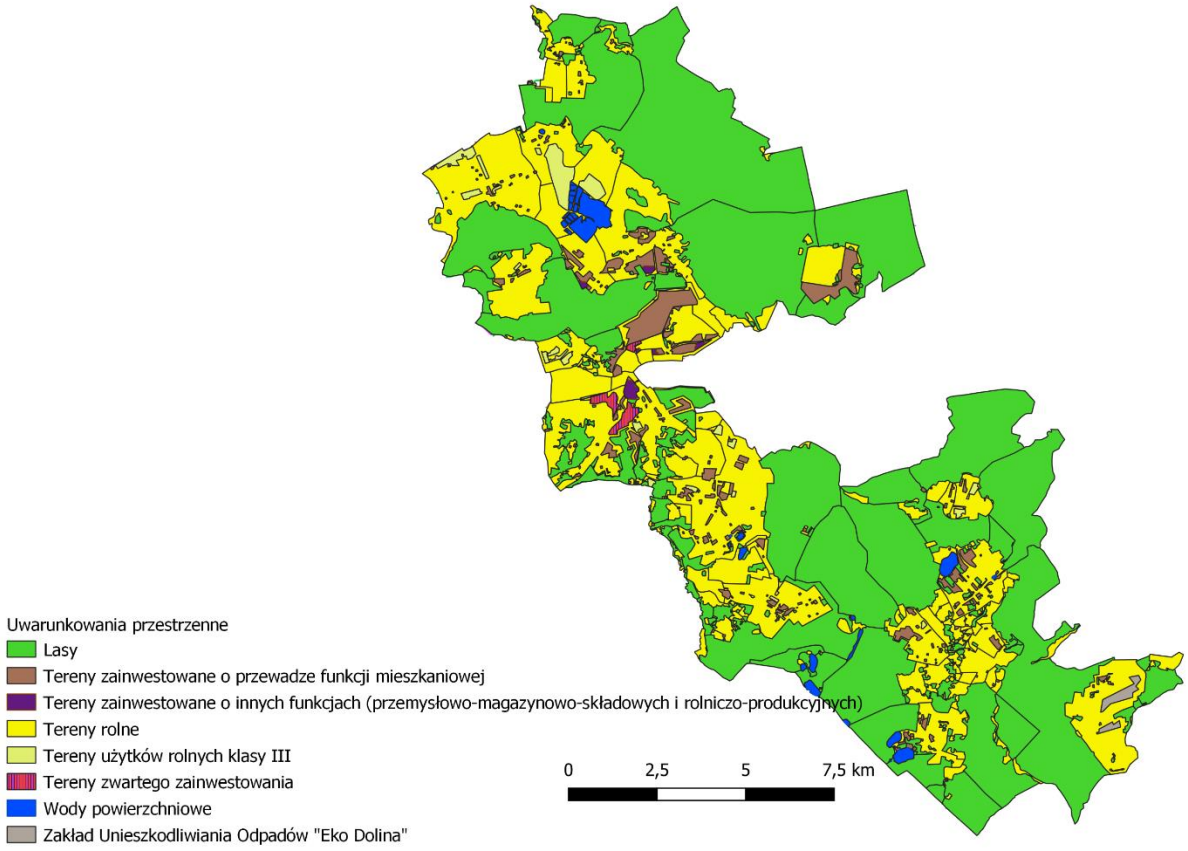

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy

Tereny użytkowane rolniczo znajdują się głównie w zachodniej części Gminy, a także w południowo-wschodnim fragmencie w okolicach miejscowości Nowy Dwór Wejherowski, Bieszkowice, Reszki, Zbychowo oraz Łężyce. Dużym potencjałem rolniczym odznaczają się również Kniewo, Zamostne i Warszkowo.

Pozostałe tereny zajęte są przez lasy – w północnej części są to główne lasy iglaste, natomiast w południowej – liściaste i mieszane. W Gminie znajduje się również kilka zbiorników wodnych, z których największy z nich to Jezioro Orle.

Ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe, na terenie Gminy znajduje się kilka obszarowych form ochrony przyrody: Trójmiejski Park Krajobrazowy; Obszary Chronionego Krajobrazu: Puszczy Darżlubskiej oraz Pradoliny Redy-Łeby; rezerwaty przyrody: Lewice, Gałęźna Góra, Cisowa i Pełcznica; obszary Natura 2000: SOO Orle, Biała, Pełcznica, Bezlist koło Gniewowa, OSO Puszcza Darżlubska; a także 12 użytków ekologicznych i 164 pomniki przyrody.

Na terenie Gminy znajduje się również zakład utylizacji odpadów Eko Dolina, który prowadzi swoją działalność wewnątrz Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz tuż obok terenów szczególnie chronionych przyrodniczo.

Polityka przestrzenna prowadzona jest głównie w oparciu o obowiązujące w Gminie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wejherowo z 2009 roku, które odznacza się dużą nieaktualnością poszczególnych danych, głównie w zakresie uwarunkowań, ale również nie jest dostosowane do rozwijającej się przestrzeni Gminy. Dlatego w 2019 roku podjęto prace nad nowym Studium. Narzędziem regulującym i uszczegóławiającym politykę przestrzenną określoną w powyższym dokumencie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (które obejmują około 30% powierzchni Gminy) oraz decyzje o warunkach zabudowy.

Zaleca się dalsze prowadzenie zrównoważonej polityki przestrzennej w oparciu o dokumenty planistyczne, biorąc jednak pod uwagę konieczność zmiany obowiązujących już planów i dostosowania ich do sytuacji w silnie rozwijającej się Gminie. Jednymi z najważniejszych wyzwań są zapewnienie odpowiedniej jakości terenów inwestycyjnych, wraz z niezbędnym uzbrojeniem technicznym w sposób nie kolidujący i nie zagrażający istniejącemu środowisku naturalnemu oraz planowanie rozwoju budownictwa mieszkaniowego w zgodzie z możliwościami wynikającymi z dostępnych i planowanych elementów infrastruktury komunikacyjnej i sieciowej.

Dodatkowo, kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- poprawy warunków do tworzenia i rozwoju usług;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego, stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych, skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów na obszarze Gminy Wejherowo, ale są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (SRWP 2030) jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych oraz krajowych. W SRWP 2030 wyznaczono trzy cele strategiczne i po cztery cele operacyjne, zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 2 Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO	2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA	3. ODPORNA GOSPODARKA
1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe	2.1 Fundamenty edukacji	3.1 Pozycja konkurencyjna
1.2 Bezpieczeństwo energetyczne	2.2 Wrażliwość społeczna	3.2 Rynek pracy
1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne	2.3 Kapitał społeczny	3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego
1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe	2.4 Mobilność	3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Terytorialne ujęcie rozwoju województwa przedstawia również Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030. Plan określa trzy cele polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, mające charakter ogólny i określające „stany docelowe przestrzeni" w perspektywie do roku 2030. Poszczególne cele zostały doprecyzowane poprzez kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa, których spójność w poniższej tabeli przedstawiono w odniesieniu zarówno do SRWP 2030, jak i Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030.

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030.

Tabela 3 Spójność Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	**1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO** 1.1. Bezpieczeństwo środowiskowe 1.2. Bezpieczeństwo energetyczne 1.3. Bezpieczeństwo zdrowotne 1.4. Bezpieczeństwo cyfrowe
Sposób realizacji polityki przestrzennego zagospodarowania województwa wg	Kierunek 1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie. Kierunek 1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych.

Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Kierunek 2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę. Kierunek 2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy. Kierunek 2.5. Zwiększenie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych. Kierunek 3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności. Kierunek 3.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska.
Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030	**1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy i ochrona środowiska naturalnego** 1.1. Rozwój układu transportowego 1.2. Ochrona środowiska i przystosowanie do zmian klimatu 1.3. Poprawa jakości przestrzeni Gminy **2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego i kapitału społecznego Gminy** 2.1. Wzrost atrakcyjności rynku pracy **3. Rozwój usług społecznych i potencjału społeczeństwa obywatelskiego** 3.3. Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	**2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA** 2.1. Fundamenty edukacji 2.2. Wrażliwość społeczna 2.3. Kapitał społeczny 2.4. Mobilność
Sposób realizacji polityki przestrzennego zagospodarowania województwa wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Kierunek 1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymogami ładu przestrzennego. Kierunek 1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego. Kierunek 1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie. Kierunek 2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej. Kierunek 3.2. Ochrona obszarów o charakterystycznym krajobrazie kulturowym lub znaczeniu historycznym.
Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030	**1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy i ochrona środowiska naturalnego** 1.1. Rozwój układu transportowego 1.3. Poprawa jakości przestrzeni Gminy **2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego i kapitału społecznego Gminy** 2.2. Zwiększenie udziału usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce Gminy **3. Rozwój usług społecznych i potencjału społeczeństwa obywatelskiego** 3.1. Wzrost aktywności mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego 3.2. Prowadzenie edukacji wspierającej rozwój dzieci i młodzieży 3.3. Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej
Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	**3. ODPORNA GOSPODARKA** 3.1. Pozycja konkurencyjna 3.2. Rynek pracy 3.3. Oferta turystyczna i czasu wolnego 3.4. Integracja z globalnym systemem transportowym
Sposób realizacji polityki	Kierunek 1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie.

przestrzennego zagospodarowania województwa wg Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Kierunek 2.1. Rozwój funkcji metropolitalnych. Kierunek 2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy. Kierunek 2.3. Wzmocnienie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne. Kierunek 2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej.
Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030	**1. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy i ochrona środowiska naturalnego** 1.1. Rozwój układu transportowego 1.3. Poprawa jakości przestrzeni Gminy **2. Wykorzystanie potencjału gospodarczego i kapitału społecznego Gminy** 2.1. Wzrost atrakcyjności rynku pracy 2.2. Zwiększenie udziału usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce Gminy **3. Rozwój usług społecznych i potencjału społeczeństwa obywatelskiego** 3.1. Wzrost aktywności mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego

Według *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030* Gmina Wejherowo znajduje się w zasięgu oddziaływania MOF OW, tworzonego głównie przez Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot. Położenie Gminy na tle Miejskich Obszarów Funkcjonalnych przedstawiono na poniższej rycinie.

Ryc. 8 Granice Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Dla ośrodków znajdujących się m.in. w zasięgu oddziaływania MOF OW wyznaczono katalog zawierający obszary kluczowej interwencji. Spójność powyższych zapisów z celami i kierunkami działań Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 z kluczową interwencją dla MOF OW wyznaczoną w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Kluczowa interwencja dla MOF OW	Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030
• adaptacja do zmian klimatu oraz wzrost odporności na negatywne skutki zmian klimatu, w szczególności: zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury (CO 1.1.), • ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni (CO 1.1.), • zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów (CO 1.1.), • zagospodarowanie odpadów medycznych i weterynaryjnych, a także innych niebezpiecznych (CO 1.1.), • zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym (CO 1.1.), • doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska, zagrożeń naturalnych i szybkiego alarmowania (CO 1.1.), • rozwój OZE, m.in. poprzez wzmacnianie energetyki obywatelskiej, w tym w połączeniu z likwidacją źródeł tzw. niskiej emisji, a także tworzenie wysp energetycznych, klastrów energii oraz spółdzielni energetycznych (CO 1.2.), • poprawa jakości powietrza, w tym eliminacja smogu poprzez rozwój gospodarki niskoemisyjnej w sektorze publicznym, mieszkalnictwie, energetyce (kogeneracja wraz z miejskimi systemami ciepłowniczymi oraz usługi zapewniania komfortu termicznego w budynkach) oraz przedsiębiorstwach (CO 1.2.),	1.2. Ochrona środowiska i przystosowanie do zmian klimatu m.in. w zakresie kierunków: 1) Budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej; 3) Zmniejszenie odpływu powierzchniowego poprzez zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych, w tym budowę błękitnej infrastruktury w postaci punktów małej retencji; 5) Wspieranie instalacji Odnawialnych Źródeł Energii wśród mieszkańców oraz montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej; 7) Rozwój zielonej infrastruktury na terenie Gminy Wejherowo poprzez sadzenie i pielęgnację drzew, krzewów i innej roślinności, a także ochronę zieleni już istniejącej, w tym parków; 11) Budowa, przebudowa systemów kanalizacji opadowej oraz zastosowanie w obszarze ich obsługi rozwiązań i urządzeń technicznych, które przyczynią się do zatrzymania i/lub spowolnienia spływu wód opadowych i roztopowych do odbiornika oraz doczyszczania (rozwiązania przestrzenne i techniczne, wspomagające retencję powierzchniową i podziemną, infiltrację wód do gruntu itp.).
• kształtowanie współodpowiedzialności mieszkańców za ich stan zdrowia (CO 1.3.), • intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych i innych chorób znamiennych epidemiologicznie, w tym z wykorzystaniem potencjału pracodawców oraz NGO (CO 1.3.), • rozwój usług e-zdrowia, w tym telemedycyny (CO 1.3.), • dostosowanie zasobów organizacyjnych ochrony zdrowia i ich funkcji do	3.1. Wzrost aktywności mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego m.in. w zakresie kierunków: 1) Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców m.in. poprzez rozwój infrastruktury sportowej oraz organizację zajęć przy wykorzystaniu dostępnej bazy. 3.3. Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej, m.in. w zakresie kierunków: 3) Tworzenie punktów opieki i pomocy prawnej oraz psychologicznej dla mieszkańców, w tym dla osób i rodzin w kryzysie; 4) Tworzenie warunków do powstawania miejsc

rzeczywistych potrzeb (kadry, usługi, infrastruktura, sprzęt medyczny) (CO 1.3.), • deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych, zwłaszcza w psychiatrii i opiece długoterminowej (CO 1.3.), • upowszechnianie opieki koordynowanej i środowiskowej oraz współdziałania opieki zdrowotnej z systemem usług społecznych (CO 1.3.), • rozbudowa szerokopasmowej infrastruktury dostępowej (ostatniej mili) (CO 1.4.),	rehabilitacji lub zapewnienie dojazdu do takich placówek dla potrzebujących mieszkańców. 5) Zapewnienie miejsc wsparcia i aktywizacji osób starszych i wymagających pomocy i opieki specjalistycznej, w tym usług opiekuńczych; 7) Tworzenie warunków do zwiększenia dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej oraz uczestnictwo w programach profilaktycznych; 9) Tworzenie warunków do rozwoju sieci internetowej wysokiej jakości; 10) Cyfryzacja usług publicznych wraz z zapewnieniem odpowiednich szkoleń i kursów dla mieszkańców, w tym dla osób starszych.
• poprawa dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej (CO 2.1.),	3.3. Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej, m.in. w zakresie kierunków: 2) Zwiększenie liczby miejsc w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych.
• rozwój edukacji regionalnej i etnicznej (CO 2.1.),	3.2. Prowadzenie edukacji wspierającej rozwój dzieci i młodzieży, m.in. w zakresie kierunków: 6) Rozwój edukacji regionalnej i etnicznej.
• zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego (CO 2.3.), • rozwój infrastruktury (instytucji) kultury, e-kultury oraz oferty uwzględniającej zagadnienia różnorodności kulturowej i dialogu obywatelskiego (CO 2.3.),	2.2. Zwiększenie udziału usług turystyczno-rekreacyjnych w gospodarce Gminy, m.in. w zakresie kierunków: 3) Stworzenie koncepcji lokalnego produktu turystycznego Gminy, związanego np. ze Szlakiem Kuchni Kaszubskiej; 8) Wykorzystanie unikatowych wątków związanych z tożsamością kaszubską i historią regionu do promocji Gminy na arenie ponadlokalnej i ponadregionalnej; 9) Wsparcie rozwoju działalności zespołów folklorystycznych i ludowych oraz twórców lokalnych kultywujących tradycje i obyczaje.
• rozwój infrastruktury transportu zbiorowego (liniowej i węzłowej) (CO 2.4.), • tabor niskoemisyjny, w tym zeroemisyjny (CO 2.4.), • taryfowa, biletowa i organizacyjna integracja transportu publicznego (CO 2.4.), • moderowanie popytu w indywidualnym transporcie samochodowym (CO 2.4.), • rozwój współdzielonych środków transportu (CO 2.4.),	1.1. Rozwój układu transportowego, m.in. w zakresie kierunków: 5) Rozwój transportu publicznego w szczególności w miejscowościach wykluczonych transportowo m.in. poprzez nawiązanie współpracy z jednostkami organizującymi transport zbiorowy autobusowy i kolejowy, rozwój zielonego transportu publicznego; 6) Wspieranie rozbudowy i modernizacji linii kolejowych na terenie Gminy; 7) Budowa nowych i modernizacja oraz utrzymanie istniejących zatok i przystanków autobusowych oraz tworzenie węzłów przesiadkowych.
• kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów (nowych i obecnych w regionie) (CO 3.1.), • rozwój kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki (w szczególności ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki regionu) (CO 3.2.),	2.1. Wzrost atrakcyjności rynku pracy, m.in. w zakresie kierunków: 1) Stworzenie oferty terenów inwestycyjnych zarówno pod działalność nieuciążliwą jak i uciążliwą, zapewnienie tych terenów w dokumentach planistycznych oraz ich uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę; 2) Rozpowszechnianie gminnej oferty inwestycyjnej m.in. poprzez utworzenie stanowiska odpowiedzialnego za promocję, pozyskiwanie

	inwestorów oraz obsługę mieszkańców w zakresie rozwoju przedsiębiorczości; 4) Ścisła współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie edukacji zawodowej i praktyki zawodowej oraz wspieranie zawodów pożądanych na lokalnym rynku pracy.
• poprawa dostępności i jakości oferty zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3 (CO 3.2.),	3.3. Rozwój polityki społecznej i zdrowotnej, m.in. w zakresie kierunków: 1) Aktywizacja zawodowa młodych rodziców, głównie kobiet, poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.
• poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów (CO 3.3.).	3.1. Wzrost aktywności mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego, m.in. w zakresie kierunków: 1) Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców m.in. poprzez rozwój infrastruktury sportowej oraz organizację zajęć przy wykorzystaniu dostępnej bazy; 2) Budowa nowych oraz modernizacja istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów kulturalnych i miejsc rekreacji w Gminie; 3) Zagospodarowanie bazy obiektów kulturalnych, rekreacyjnych, świetlic wiejskich w celu organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup społecznych; 4) Udostępnianie obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i świetlic wiejskich w celu organizacji spotkań różnych grup mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych; 5) Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania zarówno dla dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych, w tym organizacja warsztatów, wyjazdów, spotkań z przedstawicielami różnych dziedzin.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 jest kontrolowany poprzez odpowiednie jej wdrażanie, a następnie monitoring, jak i ewaluację. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Wejherowo, Rada Gminy oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Wójt Gminy Wejherowo	• stymulowanie i koordynacja działań • integrowanie zasobów
Rada Gminy Wejherowo	• wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych
Pracownicy Urzędu Gminy Wejherowo	• koordynacja działań • poszukiwanie nowych źródeł finansowania • monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji • realizacja

Dodatkowo, rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego. Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji w okresie realizacji Strategii będą m.in. program ochrony środowiska, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, wieloletni program gospodarowania zasobem Gminy, czy programy jednoroczne. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego Gmina sporządzi ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, a także z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii, przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy

w szczególności powiat wejherowski. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart Villages. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie Gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady Gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje o stanie realizacji zadania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Wejherowo na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego, ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne Gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację zadań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy Wejherowo oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z Gminami sąsiednimi, powiatem wejherowskim oraz województwem pomorskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta powinna obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczane będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2028 (Uchwała nr XXVI/342/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021 – 2028), potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) i w latach 2022-2028 wyniesie około 61,6 mln zł.

SPIS TABEL

Tabela 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych obszarach według ankietowanych 19
Tabela 2 Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 42
Tabela 3 Spójność Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 oraz Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 42
Tabela 4 Spójność Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 z kluczową interwencją dla MOF OW wyznaczoną w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 45

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Zmiany liczby ludności w Gminie Wejherowo w latach 2010-2020 10
Ryc. 2. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo na lata 2021-2028 15
Ryc. 3 Pokrycie terenu i użytkowanie ziemi w Gminie Wejherowo 16
Ryc. 4. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych 18
Ryc. 5. Główne priorytety rozwoju Gminy Wejherowo według ankietowanych 20
Ryc. 6 Obszary funkcjonalne województwa pomorskiego 38
Ryc. 7 Uwarunkowania przestrzenne Gminy Wejherowo 40
Ryc. 8 Granice Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w województwie pomorskim 44

ZAŁĄCZNIKI

Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Wejherowo

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY 55

1.1. Informacje ogólne 55

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne 56

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe 58

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY 62

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy 62

2.2. Infrastruktura i środowisko 65

Infrastruktura drogowa 65

Urządzenia sieciowe 66

Gospodarka odpadami 68

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska 70

2.3. Stan finansów samorządowych 70

Wykonanie budżetu 70

Struktura dochodów i wydatków 72

Potencjał inwestycyjny 73

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY 75

3.1. Demografia 75

3.2. Kapitał społeczny 78

Edukacja 80

Kultura i sport 84

Bezpieczeństwo publiczne 85

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy 86

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna 89

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Wejherowo jest gminą wiejską położoną w powiecie wejherowskim, w północnej części województwa pomorskiego. Gmina w całości znajduje się w zasięgu aglomeracji trójmiejskiej okalając niemal 50. tysięczne miasto Wejherowo.

Ryc. 9. Położenie Gminy Wejherowo

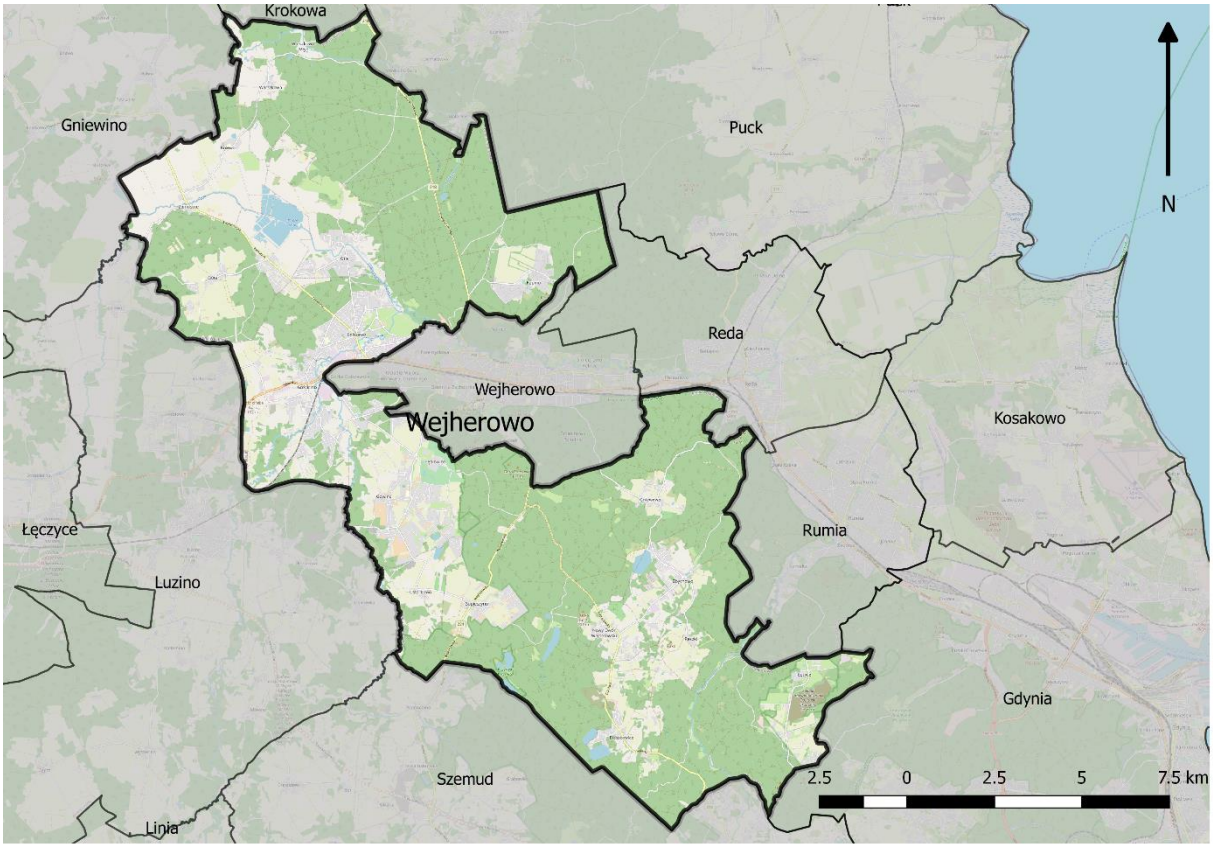

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Gmina Wejherowo sąsiaduje z:

- Miastem Gdynia,
- Miastem Reda,
- Miastem Rumia,
- Miastem Wejherowo,
- Gminą Gniewino,
- Gminą Krokowa,
- Gminą Luzino,
- Gminą Puck,
- Gminą Szemud.

W skład Gminy Wejherowo wchodzi 16 sołectw: Bieszkowice, Bolszewo, Gniewowo, Gościcino, Gowino, Góra, Kąpino, Kniewo, Łężyce, Nowy Dwór Wejherowski, Orle, Reszki, Sopieszyno, Ustarbowo, Warszkowo oraz Zbychowo. Powierzchnia Gminy Wejherowo wynosi 194,08 km^2. Jest to

15,13% powierzchni powiatu wejherowskiego. Gmina Wejherowo jest drugą pod względem powierzchni gminą w powiecie wejherowskim.

Ryc. 10. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Wejherowo

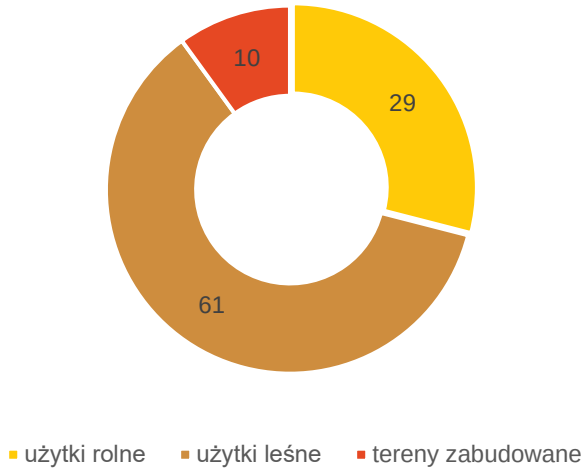

Źródło: opracowanie własne.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Wejherowo została przedstawiona na powyższym wykresie, z którego wynika, że lasy stanowią ponad połowę powierzchni Gminy (61%), użytki rolne 29%, a tereny zabudowane 10%.

Odległość Gminy od Miasta Gdynia wynosi 23 km (dojazd samochodem zajmuje około 40 min.), natomiast od stolicy województwa - Miasta Gdańsk wynosi około 45 km (około 1 h 15 min). Dojazd SKM (Szybką Koleją Miejską) z Wejherowa do Gdańska zajmuje 1 h 10 min.

Na terenie Gminy funkcjonuje komunikacja autobusowa, której organizatorami są MZK Wejherowo, ZKM Gdynia oraz PKS Gdynia, umożliwiające przejazdy do innych gmin i miast. Gmina dostrzega potrzebę zwiększenia dostępności i weryfikacji organizacji transportu zbiorowego, w tym doprowadzenie go do miejscowości wykluczonych transportowo.

Udogodnieniem związanym z transportem na terenie Gminy Wejherowo jest kolej. W miejscowości Gościcino przy ulicy Fabrycznej znajduje się przystanek osobowy, natomiast najbliższy dworzec kolejowy znajduje się w Mieście Wejherowo. Połączenia odbywają się na trasie Gdańsk-Stargard Szczeciński na linii nr 202 w obu kierunkach.

1.2. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Polityka przestrzenna Gminy Wejherowo prowadzona jest głównie w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest nadrzędnym dokumentem planistycznym Gminy, który ułatwia prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej i zachowanie ładu przestrzennego. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wejherowo przyjęte zostało uchwałą Nr XXXIII/331/2009 z dnia 30 lipca 2009. Zmiany do aktualnego Studium wprowadzone zostały czterokrotnie:

- uchwałą Rady Gminy Wejherowo Nr XVII/210/2012 z dnia 18 kwietnia 2012 r., w zakresie wprowadzenia udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Góra V”,

- uchwałą Rady Gminy Wejherowo Nr XXXIV/406/2013 z dnia 30 października 2013 r., w zakresie wprowadzenia udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Gowino IV" i „Gowino V",
- uchwałą Rady Gminy Wejherowo Nr XXXV/423/2013 z dnia 27 listopada 2013 r., w zakresie dopuszczenia funkcji mieszkaniowo-usługowej w północnym fragmencie wsi Warszkowo,
- uchwałą Rady Gminy Wejherowo Nr XLVIII/558/2018 z dnia 17 października 2018 r., w zakresie wprowadzenia udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Góra VI" i „Ustarbowo II".

Rada Gminy Wejherowo w dniu 10 kwietnia 2019 r. podjęła uchwałę nr VII/63/2019 w sprawie sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Powierzchnia terenów zaplanowanych w SUiKZP obejmuje:

- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji produkcyjnych 78 ha (0,41% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji produkcyjnych i infrastruktury technicznej 94,5 ha (0,49% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju funkcji usługowych i produkcyjnych 342,67 ha (1,78% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju mieszkalnictwa 376,8 ha (1,96% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju mieszkalnictwa i funkcji usługowych 3821,55 ha (19,84% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju mieszkalnictwa i rolnictwa 223,9 ha (1,16% powierzchni Gminy);
- tereny predysponowane dla rozwoju mieszkalnictwa, funkcji usługowych i rozwoju turystyki 22,8 ha (0,12% powierzchni Gminy);
- tereny poza kierunkami zagospodarowania 14298,54 ha (w tym 12006,15 ha lasów) (74,24% powierzchni Gminy).

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w Gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Na obszarze Gminy obowiązują 93 mpzp, co sprawia, że udział powierzchni Gminy pokrytej planami wynosi około 30% (5723,77 ha).

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Wejherowo w latach 2016-2019. Średnio w analizowanym okresie wydano 96 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 3,75 decyzji. Wskaźnik ten był niższy od średniej dla powiatu wejherowskiego, w którym w analogicznym okresie wydano średnio 4,28 decyzji na 1 tys. mieszkańców rocznie.

Tabela 5. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2019

		2016	2017	2018	2019
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Gmina Wejherowo	114	92	80	91
	powiat	716	1094	908	961
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Gmina Wejherowo	4,62	3,63	3,10	3,65
	powiat	3,39	5,12	4,21	4,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Stosunkowo niska liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy jest pochodną dużego pokrycia powierzchni Gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Przy tak dużej lesistości (60%) miejscowe plany są opracowane dla niemal wszystkich dostępnych terenów. Z oceny pracowników Urzędu Gminy Wejherowo wynika jednak, że jakość tych planów nie jest zadowalająca.

Dostrzega się potrzebę zweryfikowania polityki przestrzennej Gminy, w tym uspójnienie zapisów tworzonego aktualnie Studium z zapisami miejscowych planów.

1.3. Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski J. Kondrackiego, Gmina Wejherowo położona jest w granicach trzech mezoregionów fizyczno-geograficznych: Pobrzeża Kaszubskiego, Pradoliny Redy – Łeby oraz Pojezierza Kaszubskiego. Jednostki te wchodzą w skład dwóch większych jednostek makroregionalnych - Pobrzeży Południowobałtyckich i Pojezierzy Pomorskich. Ze względu na położenie Gminy na obszarze trzech różnych, morfologicznie zróżnicowanych jednostek, rzeźba terenu jest urozmaicona. Efektem tego jest duże zróżnicowanie hipsometryczne, a także bogactwo form morfogenetycznych.

Ochrona przyrody na terenie Gminy Wejherowo odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Na terenie Gminy Wejherowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- park krajobrazowy,
- obszary chronionego krajobrazu,
- rezerwaty przyrody,
- obszary Natura 2000,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody.

PARK KRAJOBRAZOWY

Trójmiejski Park Krajobrazowy – park krajobrazowy o powierzchni 19 930 ha położony w województwie pomorskim. Rozciąga się na północno-wschodnim fragmencie wysoczyzny morenowej Pojezierza Kaszubskiego, obejmując tereny leśne (90% powierzchni) z enklawami rolniczymi wsi Gniewowo, Zbychowo, Nowy Dwór Wejherowski, Reszki i Bieszkowice. Park obejmuje część terenów Gdyni, Rumi, Szemudu i Wejherowa oraz fragmenty terenów Sopotu i Gdańska. Park posiada otulinę o powierzchni 16 542 ha. W granicach Gminy Wejherowo znajduje się 7 750 ha parku, co stanowi blisko 40% powierzchni Gminy. Otulina parku obejmuje grunty położone w południowo-zachodniej i południowej części Gminy o powierzchni około 22,9 km^2. Ponadto w trakcie opracowywania jest Plan Ochrony Trójmiejskiego Parku Narodowego, którego zapisy wpłyną na politykę przestrzenną Gminy.

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

W granicach Gminy Wejherowo występują dwa obszary chronionego krajobrazu: Puszczy Darżlubskiej i Pradoliny Redy – Łeby o łącznej powierzchni– 6 350 ha, co stanowi 33% powierzchni Gminy.

REZERWATY PRZYRODY

Na obszarze Gminy Wejherowo znajdują się 4 rezerwaty przyrody o łącznej powierzchni ok. 111,8 ha co stanowi 0,5% powierzchni Gminy. Rezerwaty: Lewice (położony w południowej części Gminy na wschód od miejscowości Małe Gowino w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego), Gałęźna Góra (położony jest w obrębie krawędzi wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego), Cisowa (niewielki fragment jego południowo – zachodniej części znajduje się w granicach Gminy, na wschód od Łężyc), Pełcznica (rezerwat położony jest w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego).

OBSZARY NATURA 2000

Na terenie Gminy znajdują się Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Orle (PLH 220019), Biała (PLH 220016), Pełcznica (PLH 220020), Bezlist koło Gniewowa (PLH2 20102) oraz Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków - Puszcza Darżlubska (PLB 220007).\

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Na terenie Gminy znajduje się 12 użytków ekologicznych: „Łąka nad Zagórską Strugą", „Migowe Wzgórze", „Kępiński Moczar", „Pryśniewska Łąka", „Migowa Łąka", „Nowiński Moczar", „Szuwary Jeziora Wyspowskiego", „Wyspowska Łąka", „Miętowe Bagienko", „Żabno", „Sopieszyńska Młaka", „Borowe Oczko".

POMNIKI PRZYRODY

W granicach Gminy występują 164 pomniki przyrody. Wśród nich znajdują się drzewa tworzące aleje pomnikową (Gościcino), pojedyncze drzewa (dominujące gatunki: dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, buk zwyczajny) oraz głazy narzutowe.

Obszar Gminy Wejherowo w całości leży w zasięgu zlewni rzek Przymorza Bałtyku. Przez teren Gminy przebiegają rzeki:

- Reda – całkowita długość rzeki Redy wynosi 57 km. Na terenie Gminy płynie ona szerokim dnem Pradoliny Redy-Łeby na odcinku ponad 10 km.
- Piaśnica – w granicach Gminy Wejherowo przebiega odcinek źródłowy tej rzeki. Część górnego biegu na terenie Gminy wynosi około 10 km długości.
- Zagórska Struga – przepływa przez południowo-wschodnią część Gminy w pobliżu Łężyc, Bieszkowic i Reszek. Jej długość wynosi w granicach Gminy około 4,5 km.
- Gościcina – przepływa przez zachodnią część Wejherowa, jej długość wynosi 33,52 km.
- Bolszewka – dopływ kanału Reda, przepływa przez Smażyno, Luzino, Gościcino i Bolszewo, jej długość wynosi 31,4 km.
- Cedron – uchodzi do Redy w Wejherowie, to struga o długości 12,73 km.

Ponadto na terenie Gminy Wejherowo znajdują się zbiorniki wodne, do których zalicza się jeziora: Wyspowo, Bieszkowice, Zawiat, Borowo, Pałsznik i Wygoda. Największy zbiornik tworzy jezioro Orle o powierzchni ok. 64 ha, położone w dnie Pradoliny Redy-Łeby.

Ryc. 11. Park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu i rezerwaty przyrody na terenie Gminy Wejherowo

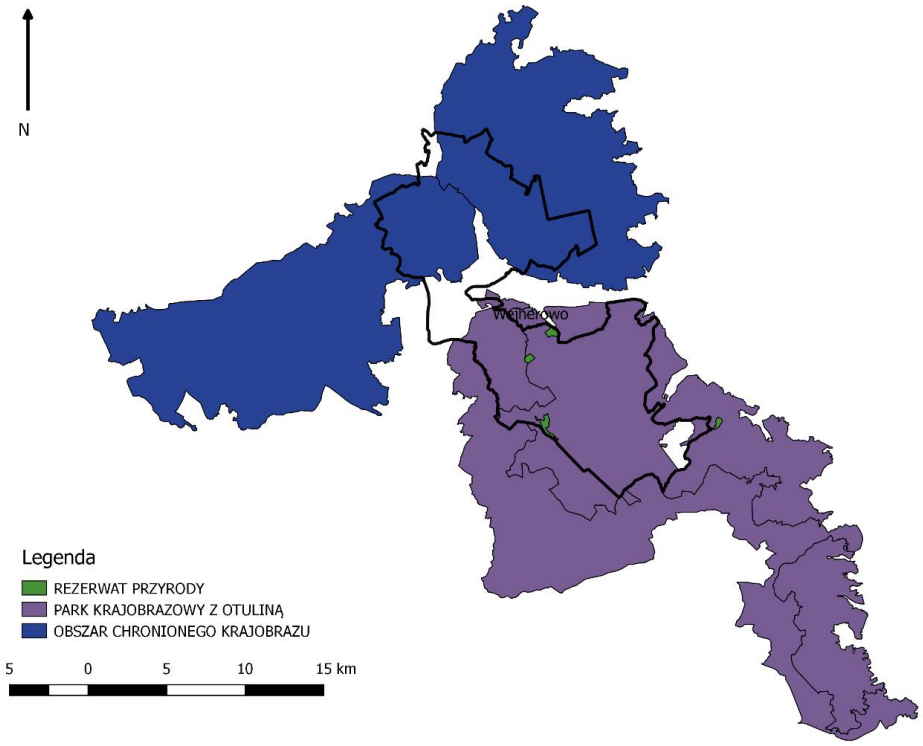

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Walory kulturowe Gminy reprezentowane są m.in. przez występujące na jej terenie zabytki. Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 282 ze zm.) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Wejherowo

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Numer w rejestrze
1.	Sopieszyno	cmentarzysko płaskie z epoki żelaza	176/A z dnia 15.12.1971 r.
2.	Łężyce	cmentarzysko płaskie (AZP 8-41, stanowisko nr 5/61)	225/A z dnia 05.12.1972 r.
3.	Gościcino, ul. Drzewiarza 23/45; 30-48	zespół domów robotniczych (11 obiektów)	1046 z dnia 28.12.1983 r.
4.	Gościcino	cmentarzysko płaskie kultury pomorskiej	388/A z dnia 29.12.1983 r.
5.	Orle	osada nr 1 w Orlu	389/A z dnia 29.12.1983 r.
6.	Orle	osada nr 2 w Orlu	390/A z dnia 29.12.1983 r.
7.	Góra	układ ruralistyczny wsi Góra Pomorska	1091 z dnia 10.06.1985 r.
8.	Góra	kościół parafialny p.w. Św. Mateusza Apostoła wraz z terenem działki	1757 z dnia 09.05.2009 r.

Źródło: Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Wejherowo na lata 2018 – 2021 oraz dane z Urzędu Gminy.

Powyższa tabela dotyczy wyłącznie obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków. Na terenie Gminy Wejherowo wpisem do rejestru zabytków ruchomych objęto wyposażenie kościołów - kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Bolszewie oraz kościoła parafialnego pw. Św. Mateusza Apostoła w Górze.

Tabela 7. Wykaz zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Wejherowo

Lp.	Lokalizacja	Obiekt	Numer w rejestrze
1.	Bolszewo	wyposażenie kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (Księża Pijarzy)	B - 62/71 z dnia 25.10.1971 r.
2.	Góra	wyposażenie kościoła parafialnego pw. Św. Mateusza Apostoła	B - 277/89 z dnia 14.08.1989 r.
3.	Góra	wyposażenie kościoła parafialnego pw. Św. Mateusza Apostoła	B - 281/89 z dnia 28.12.1989 r.

Źródło: Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Wejherowo na lata 2018-2021.

Na terenie Gminy Wejherowo przedmiotem ochrony konserwatorskiej są:

- zespół domów robotniczych w Gościcinie, układ ruralistyczny wsi Góra oraz kościół parafialny wraz z terenem działki w Górze, wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, wyposażenie kościołów parafialnych w Górze i Bolszewie,
- obiekty ujęte w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, zewidencjonowane stanowiska archeologiczne.

Ochroną konserwatorską mogą być obejmowane również obiekty wskazane w gminnej ewidencji zabytków. Są to zabytki architektury i budownictwa, w tym zespoły i obiekty o lokalnych walorach historycznych. Są to przede wszystkim domy mieszkalne i budynki gospodarcze. Liczba obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wynosi 154 obiekty. W Gminie zewidencjonowano również 8 cmentarzy oraz 144 stanowiska archeologiczne.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu wejherowskiego w latach 2016-2020. Obserwuje się systematyczny przyrost funkcjonujących przedsiębiorstw. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się dla Gminy Wejherowo, gdzie liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 810, następnie dla Miasta Rumia – wzrost o 804 podmioty. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Wejherowo stanowią 12,7% wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie wejherowskim.

Tabela 8. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie wejherowskim w latach 2016-2020

JST	2016		2020		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2016-2020
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat wejherowski	22 877	100,0%	26 901	100,0%	4 024
Wejherowo	2 593	11,3%	3 403	12,7%	810
Choczewo	501	2,2%	557	2,1%	56
Gniewino	506	2,2%	623	2,3%	117
Linia	425	1,9%	520	1,9%	95
Luzino	1 361	5,9%	1 764	6,6%	403
Łęczyce	917	4,0%	1 050	3,9%	133
Szemud	1 903	8,3%	2 413	9,0%	510
Reda (miasto)	2 923	12,8%	3 584	13,3%	661
Rumia (miasto)	5 982	26,1%	6 786	25,2%	804
Wejherowo (miasto)	5 766	25,2%	6 201	23,1%	435

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Największy udział wśród podmiotów działających na terenie Gminy Wejherowo stanowią podmioty zaklasyfikowane do sekcji budownictwo. W roku 2020 było ich 801, co stanowiło 23,5% spośród wszystkich działających na terenie Gminy. W następnej kolejności znajdują się przedsiębiorstwa działające w branży: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (613 firm), przetwórstwie przemysłowym (480 podmiotów), związanej z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (284 firmy), pozostałej działalności usługowej (220 podmiotów), transportu i gospodarki magazynowej (192 przedsiębiorstwa), związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (151 firm), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (136 firm) oraz związanej z działalnością w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (117 podmiotów). W ramach pozostałych sekcji liczba funkcjonujących podmiotów jest mniejsza niż 100.

Tabela 9. Podmioty działające na terenie Gminy Wejherowo w 2020 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów
SEKCJA F Budownictwo	801
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	613
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	480
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	284
SEKCJE S I T Pozostała działalność usługowa	220
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	192
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	151
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	136
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	117
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	87
SEKCJA P Edukacja	85
SEKCJA J Informacja i komunikacja	74
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	51
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	37
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	31
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	14
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	9
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Wejherowo. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2016-2020. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Dodatkowo zauważyć można tendencję spadkową dla jednostek wyrejestrowywanych, co jest zjawiskiem pozytywnym i świadczy o sprzyjających warunkach do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych działalności gospodarczych. Liczba nowych podmiotów w 2020 roku była niższa niż rok wcześniej, na co wpływ mogła mieć sytuacja epidemiczna oraz związane z nią obostrzenia w działalności poszczególnych branż.

Ryc. 12. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2016-2020 działających na terenie Gminy Wejherowo

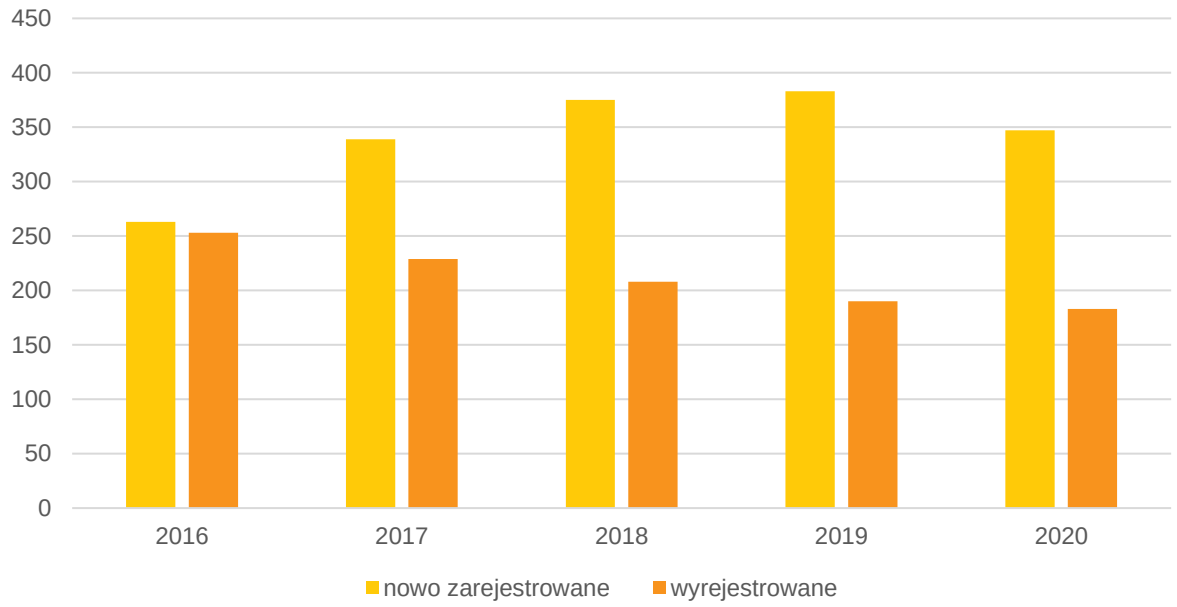

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu porównania Gminy na tle innych jednostek, dokonano analizy liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON przeliczając ją na 1 tys. mieszkańców Gminy Wejherowo, powiatu wejherowskiego oraz województwa pomorskiego, co przedstawione zostało na poniższym wykresie.

Ryc. 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa

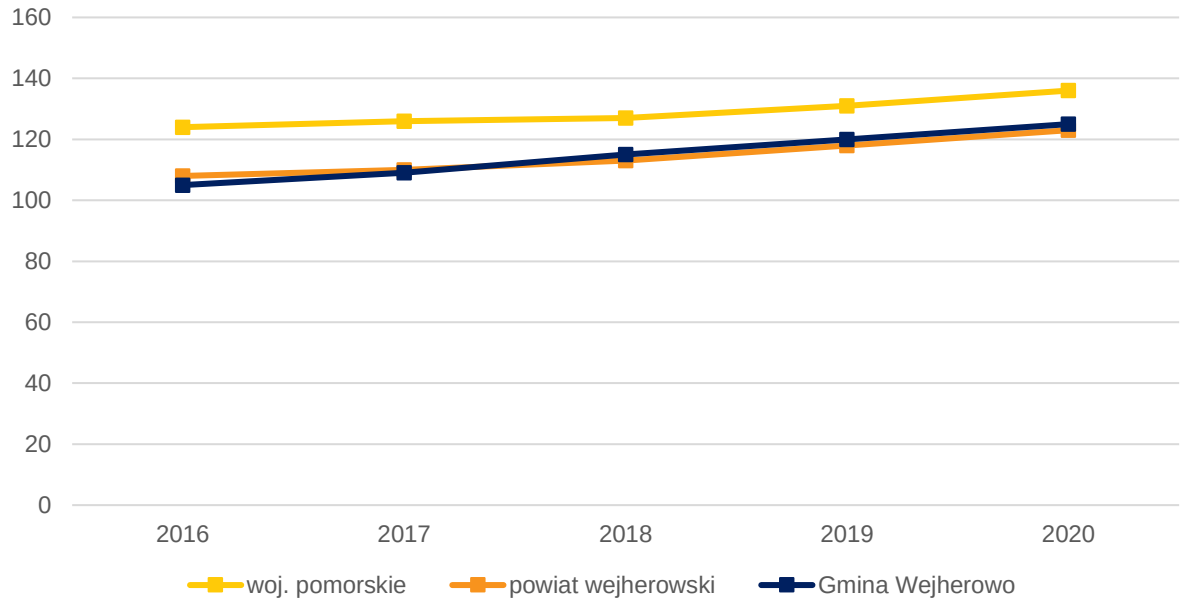

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo ulega powolnemu, lecz stałemu zwiększeniu. Do 2017 r. wskaźnik ten pozostawał niższy niż wskaźnik dla powiatu i województwa, jednak w 2018 r. nastąpił przełom, w wyniku którego liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo

przewyższyła liczbę dla powiatu wejherowskiego. Średnia dla województwa pomorskiego pozostaje w tym zakresie najwyższa wśród analizowanych jednostek.

Rozwój gospodarczy jednostki wiążę się również z rynkiem pracy. Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na rycinie poniżej przedstawiono kształtowanie się udziału zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Wejherowo. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2016-2020. W latach 2016-2019 zauważalny był trend malejący w Gminie Wejherowo w zakresie liczby zarejestrowanych bezrobotnych (z poziomu 4,7% w roku 2016, do poziomu 2,8% w roku 2019). Jednak w roku 2020 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu w tym zakresie i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia ponownie wzrosła do poziomu 3,6%. Jednocześnie podobną tendencję w zakresie kształtowania się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie wejherowskim oraz województwie pomorskim. Taki stan rzeczy związany jest w dużej mierze ze skutkami gospodarczymi globalnej pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Ryc. 14. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa

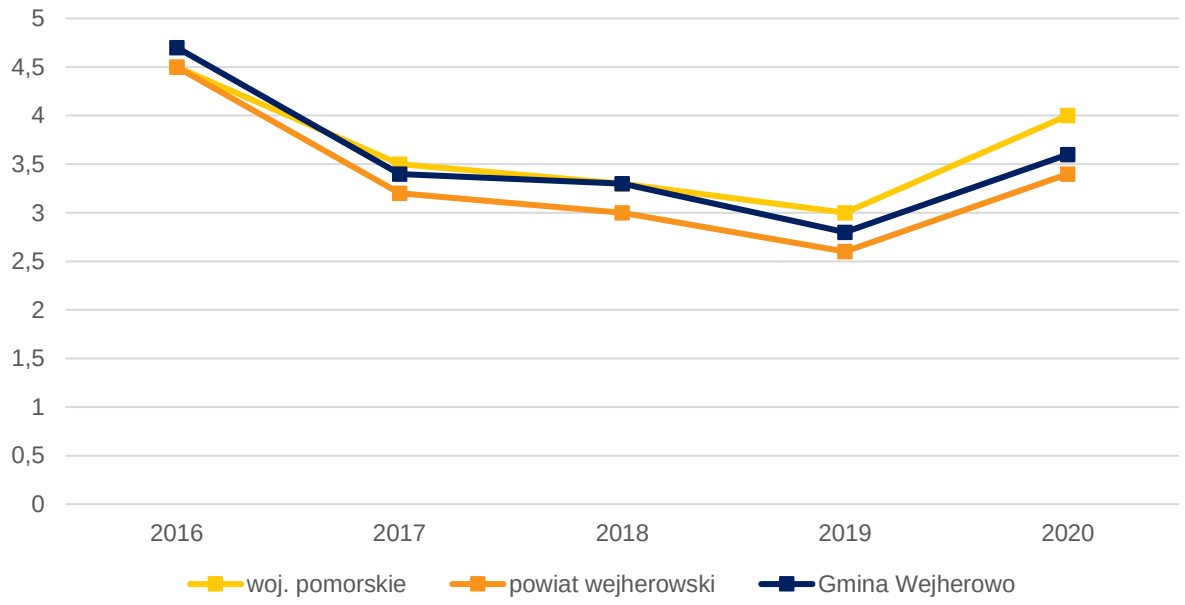

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Infrastruktura drogowa

Rozwinięta sieć infrastruktury drogowej jest czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy Wejherowo. Składają się na nią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, a także drogi wewnętrzne. Do kluczowych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren Gminy należy zaliczyć drogę krajową DK6 (Szczecin – Wejherowo – Gdańsk – Pruszcz Gdański) oraz drogi wojewódzkie DW218 (Gdańsk – Chwaszczyno – Wejherowo – Krokowa) i DW224 (Wejherowo – Kartuzy – Tczew). Planowana budowa drogi ekspresowej S6 (na odcinku Gdańsk-Słupsk-Koszalin), poprawi zewnętrzną dostępność transportową regionu. Trasa ta będzie elementem rozwoju bazowej i kompleksowej infrastruktury Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T). W planowanym przebiegu drogi S6 nie przewiduje się budowy węzłów na terenie Gminy Wejherowo. Droga będzie przebiegała w sąsiedztwie Gminy, a najbliższy węzeł planowany jest w miejscowości Luzino, w gminie sąsiedniej. Dzięki budowie drogi ekspresowej uzyska się poprawę płynności ruchu, skrócenie czasu przejazdu, odciążenia układu dróg i ulic lokalnych, poprawę stanu bezpieczeństwa w sieci dróg krajowych oraz zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego

dla otoczenia. Odciążenie z ruchu samochodowego dotyczyć będzie głównie miejscowości usytuowanych przy drodze krajowej DK6. Jednocześnie, takie ułożenie jednego z głównych szlaków komunikacyjnych w regionie może stanowić zagrożenie dla Gminy Wejherowo wynikające z faktu, że podmioty gospodarcze mogą być bardziej skłonne do inwestowania w miejscach przy węzłach drogowych (czyli w tym przypadku poza Gminą). Ponadto ruch turystyczny w kierunku Trójmiasta z zachodniej części wybrzeża, będzie odbywał się poza Gminą, przez co może ona stracić część turystów zatrzymujących się tutaj „przejazdem".

Badania prowadzone przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w 2013 roku[2] wskazały, że budowa dróg ekspresowych znacznie wpływa na międzyregionalną dostępność komunikacyjną oraz zwiększa poziom przedsiębiorczości. Jest to działanie konieczne, ale niewystarczające jeśli chodzi o rynek w skali lokalnej. Ponadto pozytywny wpływ dróg ekspresowych dotyczy w szczególności określonych branż m.in. logistyczno-magazynowej.

Łącza długość dróg powiatowych, złożona z 13 odcinków położonych na terenie Gminy Wejherowo, wynosi 47,5 km. Są to odcinki dróg: 1336G, 1400G, 1401G, 1402G, 1403G, 1404G, 1438G, 1440G, 1442G, 1449G, 1451G, 1452G, 1462G. Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Wejherowo uzupełniają drogi gminne o długości około 160 km, w tym drogi nieutwardzone o długości ok. 91 km oraz drogi wewnętrzne własności Gminy długości ok. 165 km (w tym drogi nieutwardzone 153 km). Ich stan można określić jako dobry. Jak w każdej jednostce, niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub poprawy ich jakości.

Na terenie Gminy znajduje się szlak rowerowy Turystyczny Szlak Północnych Kaszub o długości 11 km. Trasa rowerowa Północnych Kaszub to pętla wykorzystująca różne lokalne szlaki rowerowe bądź ich odcinki. Łączny dystans trasy wynosi 110 km. Ponadto przez Gminę przebiega szlak rowerowy w Trójmiejskim Parku Krajobrazowym, prowadzący z Gdańska do Wejherowa, m.in. przez Dolinę Zagórskiej Strugi.

W Gminie znajdują się ścieżki rowerowe o łącznej długości 4,5 km. Ponadto ruch rowerowy odbywa się po drogach publicznych wraz z ruchem pieszym i samochodowym. Dostrzega się duży potencjał rozwoju turystyki i transportu rowerowego, na co wpływ mają atrakcyjne walory przyrodnicze, jednak wykorzystywanie tego potencjału musi być poprzedzone inwestycjami w zakresie infrastruktury ścieżek rowerowych.

Piesze szlaki turystyczne przebiegające przez obszar Gminy Wejherowo to:

- Szlak Wejherowski: Sopot Kamienny Potok - Wejherowo o łącznej długości 54,6 km (czerwony),
- Szlak Puszczy Darżlubskiej: Wejherowo - Krokowa o łącznej długości 39,4 km (zielony),
- Szlak Zagórskiej Strugi: Gdynia Wzgórze św. Maksymiliana - Wejherowo o łącznej długości 56,7 km (czarny).

Urządzenia sieciowe

Gmina Wejherowo prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy Wejherowo, za wyjątkiem obszaru obsługiwanego przez PEWIK Gdynia SP. z o.o.

Przedmiot działalności realizowany jest w szczególności jako zadanie własne Gminy w zakresie zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców dotyczących zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków. W oparciu o powyższe Gmina realizuje m.in.:

- zawieranie umów oraz pobieranie należności za usługi dostaw wody;

[2] *Wpływ budowy autostrad i dróg ekspresowych na rozwój społeczno-gospodarczy i terytorialny Polski*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2013

- określenie wymagań technicznych zasilania w wodę i odprowadzania ścieków oraz uzgadnianie dokumentacji projektowych;
- zapewnienie ochrony ujęć i stacji uzdatniania wody;
- instalowanie oraz plombowanie wodomierzy;
- naprawę awarii wodociągowych;
- obsługę punktu zlewnego.

W dniu 22 marca 2021r. KZG Dolina Redy i Chylonki w Gdyni uchwalił Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2021-2024 dla Gminy Wejherowo. Plan dotyczy inwestycji rozwojowych oraz modernizacyjnych mających na celu rozwój infrastruktury oraz utrzymanie urządzeń wodno-kanalizacyjnych w należytej sprawności i gotowości oraz racjonalizację zużycia wody (ograniczanie strat systemowych).

Gmina posiada następujące stacje:

1) Stacja uzdatniania wody na ujęciu w Górze – składa się z 2 studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 108,0 m^3/dobę. Ujęcie ponownie uruchomione w listopadzie 2015 r.. Dostarcza wodę dla mieszkańców starej części miejscowości Góra (mieszkańcy Paradyża zaopatrywani są w wodę z ujęcia Brzozowa II - PEWIK Gdynia)
2) Stacja uzdatniania wody na ujęciu Reszki – składa się z 3 studni głębinowych i hydrofornii o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 400,0 m^3/dobę. Ujęcie czynne dostarcza wodę dla mieszkańców miejscowości: Reszki, Bieszkowice, Zbychowo, Gniewowo, Nowy Dwór Wejherowski.
3) Stacja uzdatniania wody na ujęciu Sopieszyno – składa się z 2 studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 90,0 m^3/dobę. Ujęcie czynne dostarcza wodę dla mieszkańców miejscowości: Sopieszyno, Ustarbowo i części Gowina.
4) Stacja uzdatniania wody na ujęciu w Kąpinie – składa się z 2 studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 192,0 m^3/dobę. Ujęcie czynne dostarcza wodę dla mieszkańców miejscowości Kąpino.
5) Stacja uzdatniania wody na ujęciu Łężyce – składa się z 3 studni, przy czym jedna ze studni jest nieczynna. Zatwierdzone zasoby Q śr d =167,0 m^3/dobę. Ujęcie dostarcza wodę do miejscowości Łężyce.
6) Stacja uzdatniania wody na ujęciu w Pętkowicach – składa się 2 studni głębinowych o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 210,0 m^3/dobę. Ujęcie czynne dostarcza wodę dla mieszkańców miejscowości: Gowino i Pętkowice.
7) Stacja uzdatniania wody na ujęciu w Gościcinie " Brzozowa II " – obsługiwana przez PEWIK Gdynia o zatwierdzonych zasobach Q śr d = 161,3 m^3/dobę. Ujęcie dostarcza wodę do miejscowości Gościcino, Bolszewo, Góra Paradyż, Orle.

Poniżej zaprezentowana została analiza procentowego udziału korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w Gminie Wejherowo na tle porównywanych jednostek samorządu terytorialnego w 2019 r. Poziom zwodociągowania w Gminie w 2019 r. osiągnął 84,7% i był niższy niż dla powiatu wejherowskiego (94,4%) i województwa pomorskiego (96,5%). W przypadku udziału korzystających z instalacji kanalizacyjnej wskaźnik dla Gminy Wejherowo osiągnął wynik 47% i był niższy niż wskaźnik dla powiatu wejherowskiego – 83,0 % i dla województwa pomorskiego – 83,7%. Pod względem dostępu sieci gazowej Gmina osiągnęła najniższy udział spośród analizowanych jednostek, który wynosił 28,9%.

Ryc. 15. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Wejherowo w 2019 roku na tle powiatu i województwa

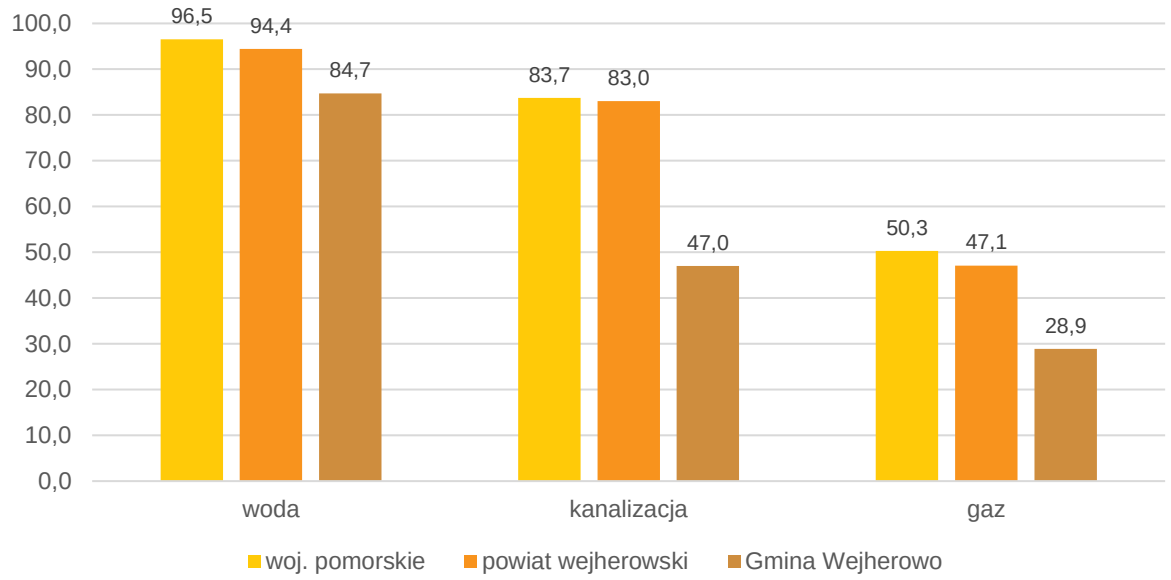

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zgodnie z danymi zwartymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmina Wejherowo posiada na swoim terenie 5 gazociągów wysokiego ciśnienia prowadzące gaz ziemny wysokometanowy GZ-50:

- gazociąg DN 150 relacji Sopieszyno - Wejherowo MOP 5.5 MPa,
- gazociąg DN 200/250 relacji Wiczlino - Lębork mop 5.5 MPa,
- gazociąg DN 500 relacji Reszki - Kosakowo MOP 8.4 MPa,
- gazociąg DN 500 relacji Gustorzyn - Reszki MOP 8.4 MPa,
- gazociąg DN 700 relacji Słupsk - Reszki MOP 8.4 MPa.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w Gminach, Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu sprawniejszej organizacji i zarządzania systemem, Gminę Wejherowo podzielono na 2 sektory. Sektor I, północny, charakteryzuje się większą gęstością zabudowy i obejmuje takie miejscowości jak: Bolszewo, Warszkowo, Kniewo, Góra, Kąpino, część Gościcina oraz Orle. Sektor II, południowy, obejmuje większość obszaru Gminy i miejscowości takie jak: Gowino, Łężyce, Bieszkowice, Reszki, Gniewowo, Sopieszyno, Ustarbowo, Zbychowo i Nowy Dwór Wejherowski oraz część Gościcina.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór, wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy Wejherowo jest Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Agora” Sp. z o.o., które swoją siedzibę ma w Wejherowie przy ul. 12 Marca 188.

Oprócz odpadów zmieszanych, odpady zbierane są w podziale na 8 frakcji:

- makulaturę,
- szkło,
- plastik i metal wraz z opakowaniami wielomateriałowymi,
- odpady zielone,
- odpady kuchenne ulegających biodegradacji (BIO),
- popiół z palenisk domowych,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady poremontowe (do maja 2020 r.).

Na terenie Gminy Wejherowo, w rejonie intensywnego oddziaływania na środowisko Parku Krajobrazowego, sąsiednie miejscowości i osiedla mieszkaniowe, znajduje się zakład utylizacji odpadów Eko Dolina, w którym to zlokalizowany jest między innymi Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK – Al. Parku Krajobrazowego 99, Łężyce). W PSZOK przyjmowane są następujące kategorie odpadów: makulatura, szkło, plastik, metale i opakowania wielomateriałowe, odpady zielone, odpady wielkogabarytowe, opony do 4 szt. na gospodarstwo rocznie, odpady budowlane, poremontowe i porozbiórkowe (do 1 Mg na jedno gospodarstwo domowe rocznie, przy czym wymaga się odrębnego wydzielenia gruzu budowlanego, tworzyw sztucznych, styropianu i odpadów niebezpiecznych).

Ponadto, w Gminie prowadzony jest Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (PZON - ul. Szkolna 52, Bolszewo), który prowadzony jest przez Komunalny Związek Gmin „Dolina Redy i Chylonki". Mieszkańcy Gminy do PZON mogą dostarczyć zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony oraz odpady niebezpieczne np. resztki farb, lakierów, baterie i akumulatory.

Tabela 10. Stan gospodarki odpadami w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020

		2016	2017	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)		21 163,00	22 037,00	23 000,00	23 971,00	25 045,00
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:		6 817,53	7 354,30	7 861,23	8 904,90	9 812,74
zmieszane		*3 525,65*	*4 122,95*	*4 279,50*	*4 862,29*	*4 220,92*
segregowane		*3 291,88*	*3 231,35*	*3 581,73*	*4 042,61*	*5 591,82*
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów		48%	44%	46%	45%	57%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca		0,32	0,33	0,34	0,37	0,39
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	Gmina	48	46	45	45	51
	wymagany	18	20	30	40	50
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	Gmina	93	85	67	58	79
	wymagany	42	45	50	60	70
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	Gmina	0	6	7	6	33
	wymagany	45	45	40	40	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Powyższa tabela opisuje stan gospodarki odpadami w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020. Na jej podstawie zauważyć możemy, że od 2016 r. liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi stale rośnie. Przekłada się to również na łączną ilość zebranych odpadów komunalnych, wśród których odpady segregowane w 2020 r. stanowiły 57%.

Analizie poddane zostały również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gmina Wejherowo przewyższa wskaźniki dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Wejherowo w oparciu o następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wejherowo,
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Wejherowo na lata 2011-2032,
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wejherowo.

W roku 2021 Gmina Wejherowo otrzymała dofinasowanie projektu „Słoneczne dachy w Gminie Wejherowo". Projekt dotyczy budowy rozproszonych mikroinstalacji Odnawialnych Źródeł Energii składających się z paneli fotowoltaicznych. W ramach projektu zainstalowane zostaną urządzenia do produkcji energii o zdolności jej wytwarzania na poziomie 0,68 MW. Efektem inwestycji będą oszczędności w zużyciu energii elektrycznej zarówno w budownictwie prywatnym jak i publicznym. Zyska też środowisko naturalne, gdyż w rezultacie realizacji projektu roczna emisja gazów cieplarnianych zmniejszy się o 558 ton równoważnika CO_2.

W ramach poprawy efektywności energetycznej na czterech obiektach gminnych zainstalowano elektrownie fotowoltaiczne. Ponadto Szkoła Podstawowa przy ul. Wodnej 5 w Bolszewie jest ogrzewana za pomocą pompy ciepła. Gmina przewiduje dalsze inwestycje poprawy efektywności energetycznej budynków, w tym budowę elektrowni fotowoltaicznych na dachach obiektów gminnych.

Gmina Wejherowo współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2016-2020 dochody Gminy Wejherowo corocznie zwiększały się z poziomu 107,8 mln zł w 2016 roku do 168,5 mln zł w 2020 roku. Największy wzrost nastąpił w 2019 roku, gdzie widać skok o prawie 19 mln zł w stosunku do roku wcześniejszego. Było to w dużej mierze konsekwencją zwiększenia dochodów majątkowych, w tym dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje.

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostały dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2019. Analizując poniższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Wejherowo stale rósł, osiągając w 2020 roku wartość 6 263,71 zł. Na uwagę zasługuje fakt, że w 2020 r. dochody na 1 mieszkańca w Gminie przewyższyły dochody na 1 mieszkańca w powiecie wejherowskim o wartość nominalną 160,67 zł.

Ryc. 16. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

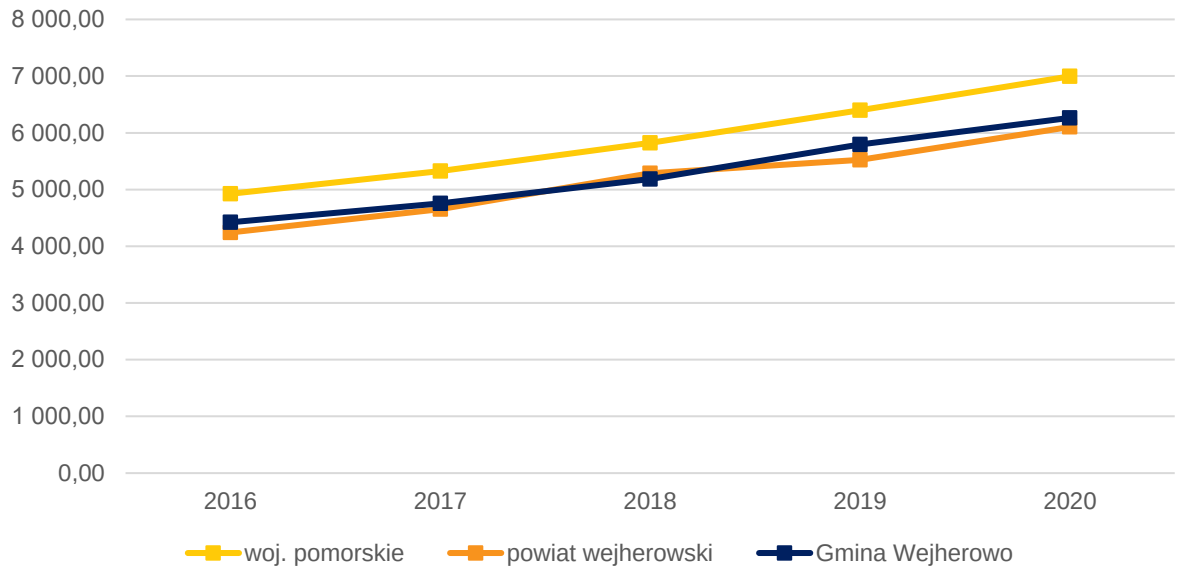

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 95%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji, dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2016 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 91,1 mln zł i do 2020 roku wzrosły o prawie 50 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Wejherowo w latach 2016-2020 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 13,2 mln zł w 2016 roku do poziomu 17,5 mln zł w 2020 roku.

Ryc. 17. Wykonanie budżetu Gminy Wejherowo w latach 2016-2020

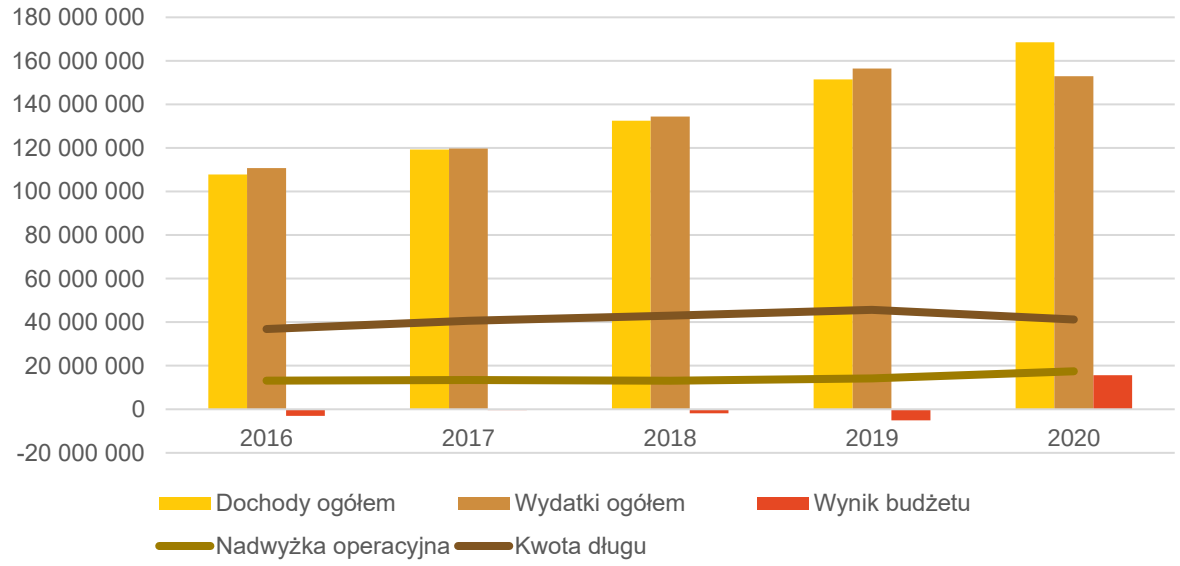

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Dodatni wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2016-2020 wystąpił w roku 2020 (około 15,5 mln zł) i był spowodowany m.in. spłatą zaciągniętych kredytów. W latach 2016-2019 wynik budżetu był ujemny, co oznacza, że wydatki ogółem przewyższały dochody ogółem.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do wydawania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 18. Struktura dochodów Gminy Wejherowo w latach 2016-2020

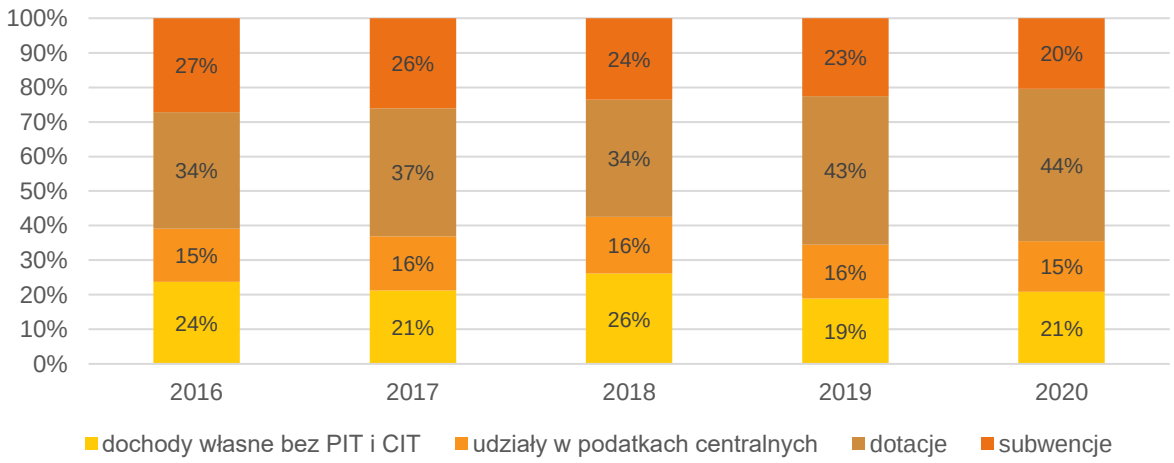

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2016 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 24%. W roku 2020 nastąpił ich spadek do poziomu 21%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa. Wówczas nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy do poziomu 44%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Wejherowo w 2020 roku wynosiły 36%, co znacznie ogranicza możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji, ponieważ wysokość dochodów w dużym stopniu nie jest bezpośrednio zależna od władz samorządowych.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tytułu udziału w podatku PIT, generujące w analizowanym okresie średnio 19,8 mln zł rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 15,4 mln zł i podatek od czynności cywilnoprawnych – 1,9 mln zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 1,2 mln zł rocznie.

Należy również mieć na uwadze, że potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2016-2020 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 9,9 mln zł (średnio 1,8 mln zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 226,0 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych), z tytułu podatku rolnego 529,9 tys. zł (średnio 105 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych), natomiast z tytułu podatku od środków transportowych 1,0 mln zł (średnio 208,4 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

Tabela 11. Dochody podatkowe Gminy Wejherowo w latach 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
PIT	15 856 219,00	17 059 148,00	20 220 271,00	22 546 585,00	23 450 376,00
CIT	779 451,97	1 589 106,26	1 452 621,00	1 018 191,56	1 165 102,14
podatek rolny	278 213,70	268 350,36	274 335,83	282 918,21	317 882,44
podatek od nieruchomości	13 846 171,61	14 199 089,21	14 977 338,16	15 719 257,74	18 112 157,78
podatek leśny	415 065,15	416 085,65	434 266,87	425 104,01	427 132,92
podatek od środków transportowych	434 426,76	455 132,22	430 008,35	486 927,29	489 902,35
karta podatkowa	50 523,71	47 200,10	55 014,51	48 689,89	82 768,81
podatek od czynności cywilnoprawnych	811 443,74	1 680 284,30	2 093 608,79	2 059 428,89	2 696 840,38
wpływy z opłaty skarbowej	47 126,00	45 574,00	48 725,10	45 885,80	47 000,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	109 811,20	102 238,60	73 885,48	61 058,76	135 355,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Z kolei biorąc pod uwagę wydatki, największy ich udział przypadał w działach: rodzina (średnio 34% w latach 2016-2020), oświata i wychowanie (29%), transport i łączność (11%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (8%), administracja publiczna (5%), pomoc społeczna (3%) oraz kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (2%).

Na poniższej rycinie przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2019. Zauważyć można, iż w Gminie Wejherowo udział ten wzrósł na przestrzeni analizowanych lat, z poziomu 17,8% do 20,6%. W roku 2019 wskaźnik ten przewyższał wskaźnik dla powiatu i województwa.

Ryc. 19. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa

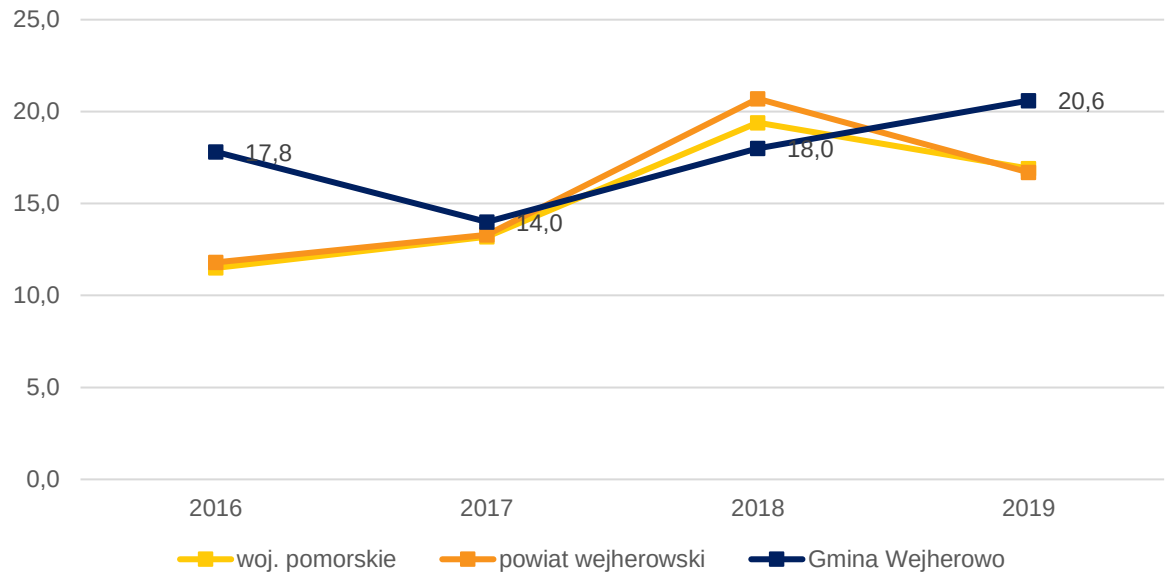

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo na lata 2021-2028 zgodnie z uchwałą nr XXVI/342/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021 – 2028. Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 20. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo na lata 2021-2028

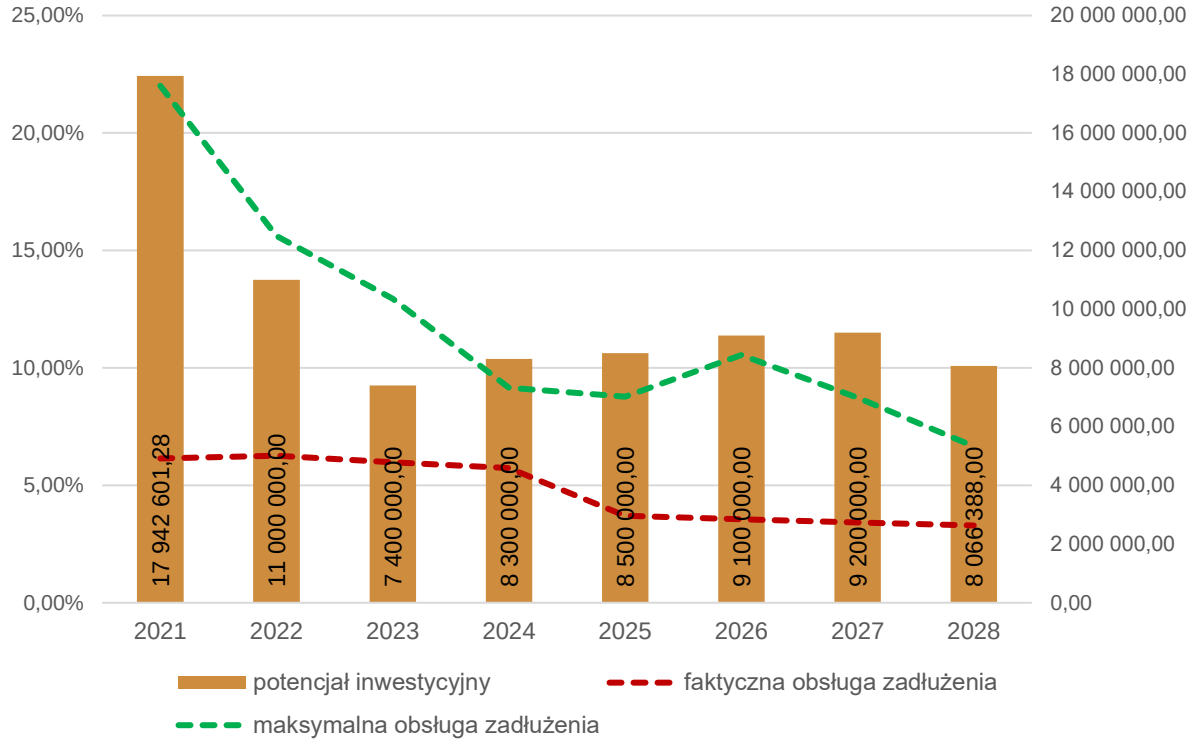

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVI/342/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021 – 2028.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2021- 2028. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy (2022-2028) wyniesie około 61,6 mln zł.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

W 2020 roku teren Gminy zamieszkiwało 27 177 osób, a gęstość zaludnienia wynosiła 127 os./km^2. Najwięcej osób mieszka w Bolszewie, Gościcinie oraz Gowinie. Na tle powiatu wejherowskiego mieszkańcy Gminy Wejherowo stanowią łącznie 12% ludności zamieszkującej powiat.

Ryc. 21. Gęstość zaludnienia w powiecie wejherowskim w 2020 roku

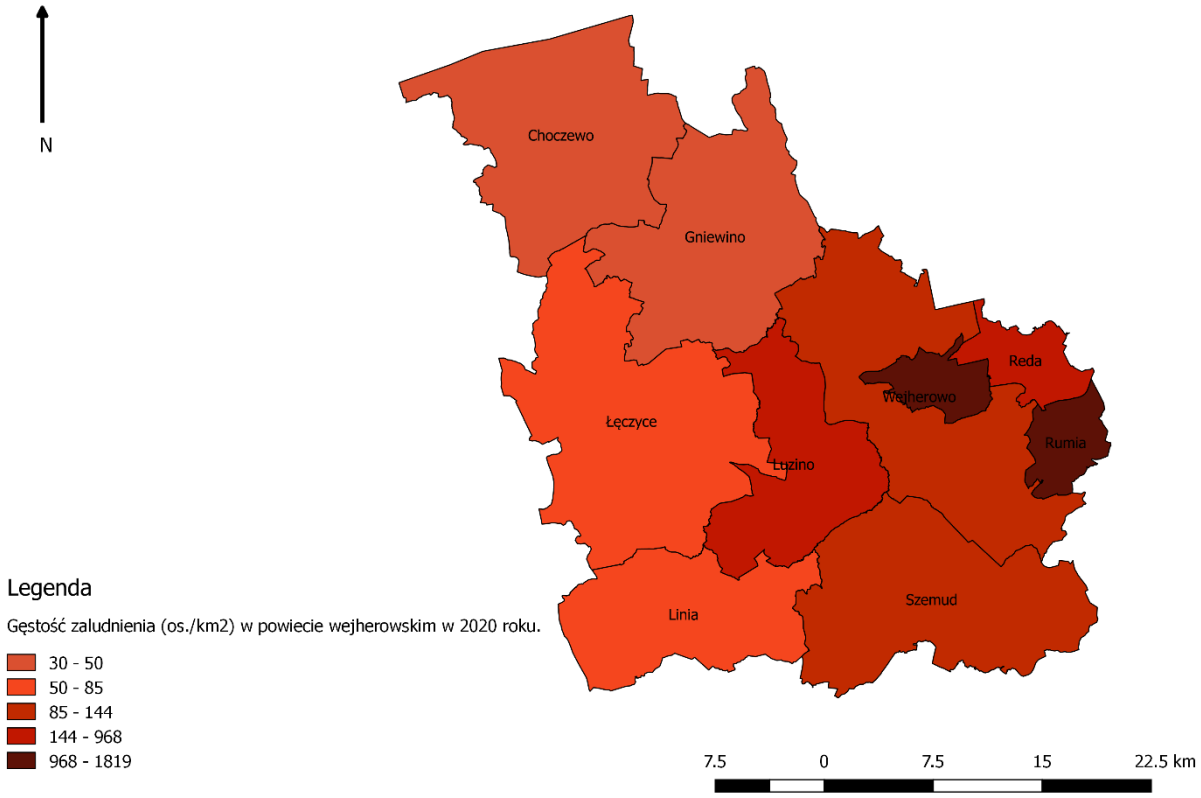

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

Tabela poniżej przedstawia zmiany liczby ludności w gminach miejskich oraz wiejskich powiatu wejherowskiego na przestrzeni lat 2016-2020 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Warto zauważyć, że liczba osób zamieszkujących Gminę Wejherowo corocznie rosła i w 2020 roku wynosiła 27 177, co daje liczbę o 2 482 osoby wyższą niż w pierwszym analizowanym roku. W Gminie Wejherowo obserwuje się największy wzrost liczby ludności w porównaniu do pozostałych gmin w powiecie. W 2020 roku średnia dynamika zmiany ludności wynosiła 102,4% w stosunku do 2016, a udział mieszkańców Gminy w całkowitej liczbie ludności w powiecie wynosił 12%, co jest wartością najwyższą na tle pozostałych gmin wiejskich.

Tabela 12. Zmiany liczby ludności w powiecie wejherowskim w latach 2016-2020

JST	2016	2017	2018	2019	2020	udział w 2020 r.	średnia dynamika
powiat wejherowski	211 455	213 803	215 908	217 846	219 457	100%	100,9%
Wejherowo	24 695	25 332	25 818	26 578	27 177	12%	102,4%
Choczewo	5 577	5 539	5 529	5 495	5 446	2%	99,4%
Gniewino	7 455	7 497	7 438	7 436	7 456	3%	100,0%
Linia	6 253	6 323	6 361	6 432	6 459	3%	100,8%
Luzino	15 608	15 964	16 270	16 539	16 855	8%	101,9%
Łęczyce	12 043	12 035	12 046	12 084	12 102	6%	100,1%
Szemud	17 060	17 452	17 816	18 240	18 620	8%	102,2%
Reda (miasto)	24 630	25 102	25 810	26 307	26 707	12%	102,0%
Rumia (miasto)	48 095	48 632	49 031	49 230	49 536	23%	100,7%
Wejherowo (miasto)	50 039	49 927	49 789	49 505	49 099	22%	99,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przyrost naturalny i saldo migracji są wskaźnikami definiującymi procesy demograficzne zachodzące w Gminie. W poniższej tabeli oraz na wykresie przedstawiono zmianę tych wskaźników w latach 2016-2020 w Gminie Wejherowo na tle innych jednostek samorządowych. Średnia przyrostu naturalnego w 2020 roku dla powiatu wynosiła 2,41. Przyrost naturalny w Gminie Wejherowo kształtował się na poziomie dodatnim. Sytuacja ta jest charakterystyczna dla badanego obszaru i dotyczy większości gmin wiejskich powiatu wejherowskiego. Ujemny przyrost naturalny w powiecie występuje jedynie w Gminie Choczewo i mieście Wejherowo. Gmina Wejherowo ma największą średnią salda migracji na tle innych gmin powiatu Wejherowskiego. W 2020 roku saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło aż 16,50, co na tle średniej województwa pomorskiego (1,70) wypada bardzo korzystnie. Na przestrzeni lat można zauważyć spore wahania wskaźnika. Dla przykładu w 2017 roku saldo migracji wynosiło 14,6, w 2018 spadło do 11,5, a w 2019 wzrosło aż do 20,2.

Tabela 13. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.	2020 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2016 r.
woj. pomorskie	-0,50	-0,64	1,70	0,05
powiat wejherowski	2,41	-0,85	4,90	0,28
Wejherowo	5,46	-0,80	16,50	1,05
Choczewo	-5,84	-1,28	-2,90	1,48
Gniewino	1,34	0,13	1,60	-0,30
Linia	4,03	-1,20	0,20	0,30
Luzino	9,96	-0,13	9,80	0,65
Łęczyce	3,47	-0,57	-3,40	-0,30
Szemud	5,46	-0,19	15,40	0,35
Reda (miasto)	7,61	-0,87	8,30	-1,25
Rumia (miasto)	0,14	-1,06	6,00	0,95
Wejherowo (miasto)	-2,69	-1,37	-6,00	-0,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pogłębiając analizę struktury demograficznej Gminy Wejherowo można zauważyć, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (ludność w wieku 25-34 lat). Nie jest to pozytywna cecha Gminy, ponieważ ludzie w tym wieku są główną siłą napędową jednostki samorządu terytorialnego. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2016-2020 była na poziomie 93% - wynika z tego, że udział ludności w wieku kreatywnym spada, jednak wolniej niż ma to miejsce w stosunku do średniej powiatu i województwa. Mimo iż dane są na ten moment zadowalające, należy

zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie którego zmniejszy się liczba osób aktywnych zawodowo, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy.

Tabela 14. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Wejherowo w 2016 i 2020 roku

JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym[1] (%)			senioralne obciążenie demograficzne[2] (%)		
	2016	2020	dynamika	2016	2020	dynamika
woj. pomorskie	15,95	13,97	88%	22,40	26,50	118%
powiat wejherowski	16,37	14,38	88%	17,60	20,90	119%
Wejherowo	16,20	15,10	93%	13,00	14,70	113%

[1] ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem
[2] ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jednocześnie w Gminie Wejherowo rośnie wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego, odzwierciedlający stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym – z poziomu 13% w roku 2016 wzrósł do poziomu 14,70% w roku 2020. W przyszłości może to skutkować wzrostem zapotrzebowania na usługi społeczne dostosowane dla seniorów. Dynamika wzrostu tego wskaźnika w latach 2016-2020 kształtuje się na poziomie 113% - wynika z tego, że wskaźnik rośnie, jednak wolniej niż średnia dla powiatu i województwa. Potwierdzeniem wzrostu liczby mieszkańców w poszczególnych grupach wiekowych jest poniższy wykres.

Ryc. 22. Struktura ludności w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020

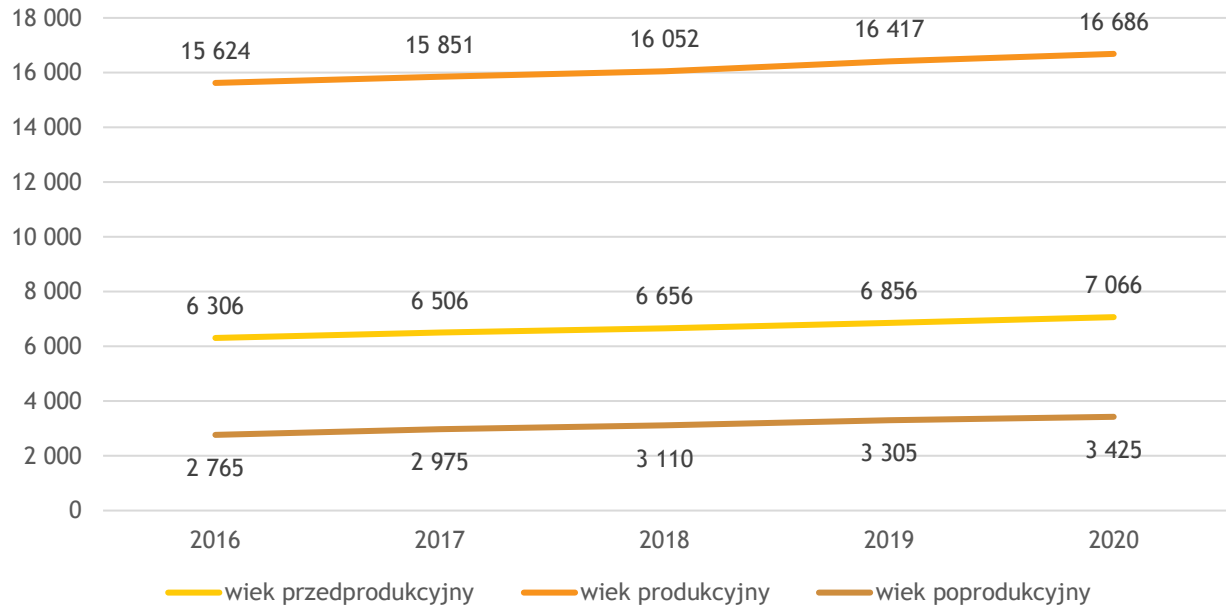

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognozy opracowane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że w perspektywie do 2030 roku liczba ludności Gminy Wejherowo będzie stale wzrastać, aż do poziomu 31 692 osób. Taka tendencja widoczna jest we wszystkich kategoriach wiekowych, jednak wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym będzie stosunkowo niewielki, w przeciwieństwie do dynamicznego wzrostu udziału osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Ryc. 23. Prognoza liczby ludności dla Gminy Wejherowo na lata 2022-2030

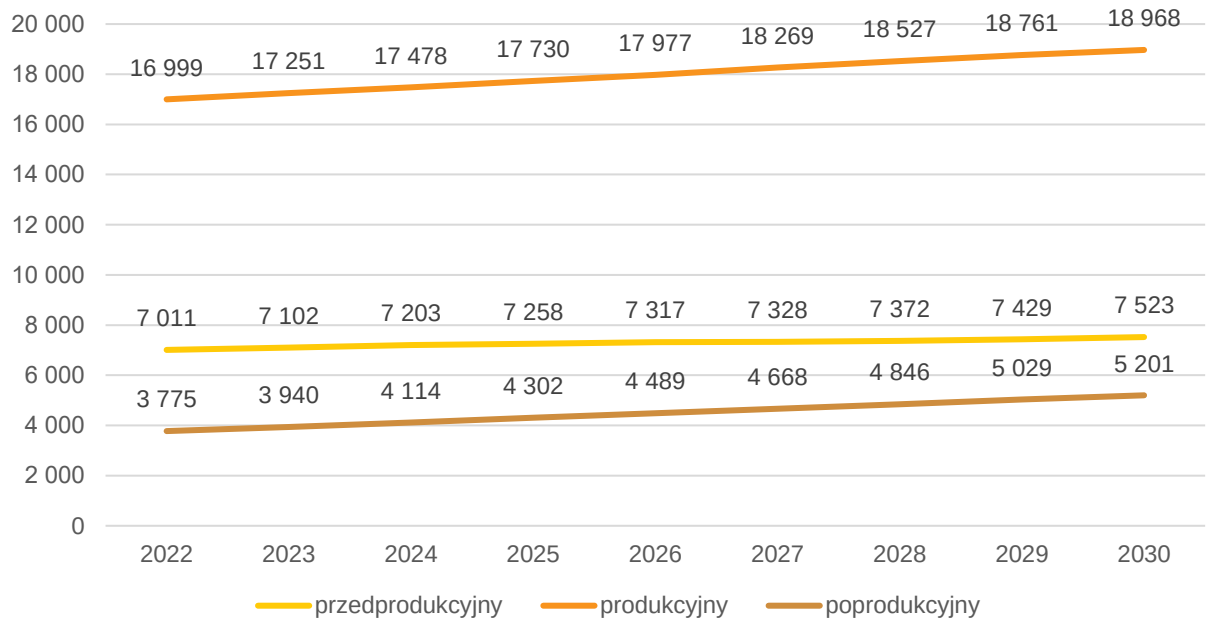

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Na terenie Gminy działają dwa żłobki oferujące opiekę nad dziećmi do lat 3. Jedna z instytucji to ,,Mapeciaki'' Żłobek Bolszewo mieszcząca się przy ul. Wyszyńskiego 3/1 w Bolszewie. Żłobek ten jest czynny cały rok i w swojej ofercie zapewnia wyżywienie, rytmikę, zajęcia sportowe, taneczne, muzykoterapię, zajęcia kulinarne oraz opiekę psychologa dziecięcego. Liczba miejsc wynosi 75. Żłobek jest dostosowany do potrzeb dzieci wymagających szczególnej opieki i niepełnosprawnych.

W Gościcinie przy ul. Fabrycznej 5 działa natomiast Niepubliczny Żłobek ,,MegaMocni'', który zapewnia zajęcia muzyczne, językowe, sensoplastykę oraz opiekę specjalistów. Liczba miejsc wynosi 49, przy czym placówka nie jest dostosowana do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz wymagających szczególnej opieki.

Na terenie Gminy Wejherowo działają dwa przedszkola publiczne, siedem niepublicznych oraz jeden punkt przedszkolny. Sześć placówek zlokalizowanych jest w Bolszewie, dwie w Gościcinie oraz po jednej w Nowym Dworze Wejherowskim i w Górze.

Do przedszkola publicznego w Bolszewie uczęszcza największa liczba dzieci, czyli 150 (według danych za 2020 rok) w podziale na 6 grup. W przedszkolu ,,MegaMocni'' w Gościcinie liczba dzieci jest trzykrotnie mniejsza, a średnia wielkość grupy to 15 osób. Razem do publicznych placówek uczęszcza 194 dzieci.

Tabela 15. Przedszkola publiczne na terenie Gminy Wejherowo

Przedszkola publiczne					
Lp.	**Nazwa przedszkola**	**Liczba dzieci**	**Liczba grup**	**Średnia wielkość grupy**	**Godziny otwarcia**
1.	Przedszkole Bolszewo	150	6	25	6:00-17:00
2.	Przedszkole Publiczne MegaMocni Gościcino	44	3	15	6:30-17:30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Dzieci z Gminy Wejherowo uczęszczają także do niepublicznych (prywatnych) placówek, którym zgodnie z przepisami Gmina Wejherowo przekazuje dotację do kosztów utrzymania dziecka w takiej placówce. W 2019 roku dotacje dla placówek niepublicznych wynosiły:

- Niepubliczne przedszkola: 2 108 188,36 zł;
- Punkty przedszkolne: 84 448,35 zł.

Wśród placówek niepublicznych, najwięcej dzieci uczęszcza do Przedszkola Bajkowego w Bolszewie (130), które jednocześnie ma najdłuższe godziny otwarcia (od 6:00 do 19:00). Najmniejszą placówką jest Punkt Przedszkolny Przyjaciele Kubusia Puchatka w Bolszewie, gdzie uczęszcza pięcioro dzieci. Na terenie Gminy znajduje się również placówka matematyczno-językowa w Gościcinie oraz przedszkole o profilu przyrodniczo-ekologicznym w Górze.

Tabela 16. Przedszkola niepubliczne oraz punkt przedszkolny na terenie Gminy Wejherowo

Przedszkola niepubliczne					
Lp.	**Nazwa przedszkola/punktu przedszkolnego**	**Liczba dzieci**	**Liczba grup**	**Średnia wielkość grupy**	**Godziny otwarcia**
1.	Niepubliczne Przedszkole Pluszak w Nowym Dworze Wejherowskim	59	3	20	6:30-17:30
2.	Niepubliczne Przedszkole Edukacyjno-Sportowe Mapeciaki w Bolszewie	28	2	14	6:30-18:00
3.	Niepubliczne Przedszkole MammaMia w Bolszewie	33	2	16,5	6:00-18:00
4.	Niepubliczne Przedszkole Przyrodniczo-Ekologiczne Zielona Sówka w Górze	63	3	21	6:30-17:00
5.	Niepubliczne Przedszkole Bajkowe w Bolszewie	130	6	22	6:00-19:00
6.	Niepubliczne Przedszkole Stefek Burczymucha w Bolszewie	114	5	22,8	6:00-18:00
7.	Niepubliczne Przedszkole Matematyczno-Językowa Bajkowa Dolina w Gościcinie	62	3	21	7:00-17:30
8.	Punkt Przedszkolny Przyjaciele Kubusia Puchatka w Bolszewie	5	1	5	6:00-17:30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Tabela poniżej przedstawia szczegółowe dane opisujące system opieki przedszkolnej w Gminie Wejherowo. Do przedszkoli mających swoją siedzibę na terenie Gminy w roku 2020 uczęszczało 248 dzieci z obszaru Gminy Wejherowo oraz 65 dzieci posiadających miejsce zamieszkania na terenie innych jednostek samorządu terytorialnego. Widoczny jest wzrost liczby dzieci w przedszkolach, dotyczący zarówno dzieci zamieszkałych w Gminie jak i poza nią.

Tabela 17. Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym w Gminie Wejherowo latach 2016-2020

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Liczba dzieci z terenu Gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	158	162	195	242	248
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie Gminy (os.)	42	40	49	49	65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Wykres poniżej przedstawia poziom upowszechniania opieki przedszkolnej na terenie Gminy Wejherowo na tle powiatu wejherowskiego oraz województwa pomorskiego w latach 2016-2019. Z wykresu można wywnioskować, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększył

się na przestrzeni analizowanych lat. W Gminie Wejherowo jest zauważalny duży wzrost między 2016 a 2017 rokiem. W dalszych latach wskaźnik ten rośnie umiarkowanie i jest poniżej średniej powiatu oraz województwa.

Ryc. 24. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wśród dzieci w wieku 3-5 lat na terenie Gminy Wejherowo w latach 2016-2019

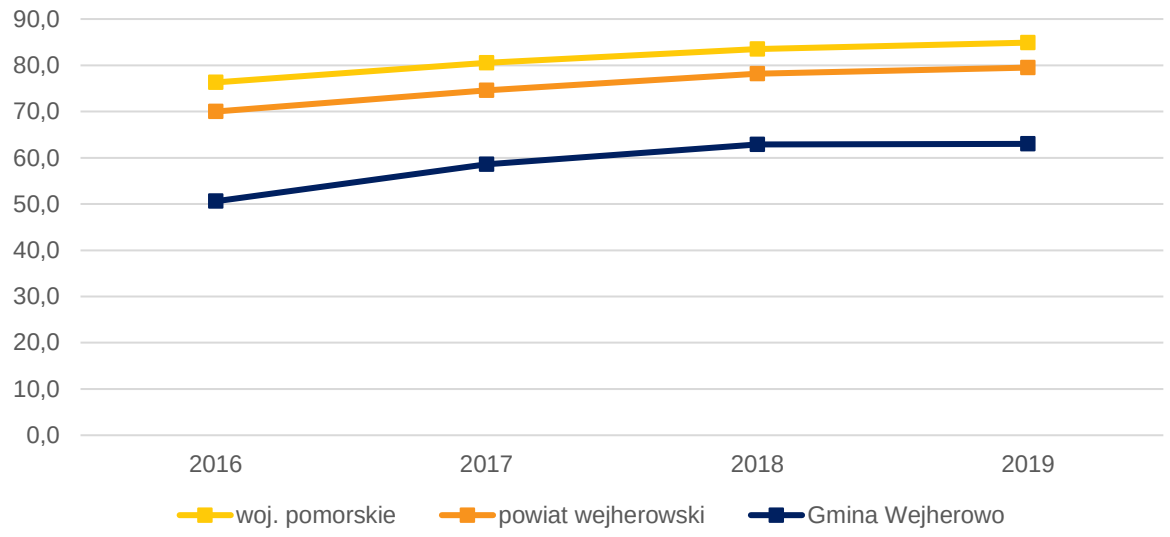

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Edukacja

Na terenie Gminy Wejherowo działa sześć szkół podstawowych, w których łączna liczba uczniów wynosi 2 938. Pod względem liczby oddziałów oraz liczby etatów nauczycielskich, na pierwszym miejscu plasuje się Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Bolszewie, natomiast najmniejszą placówką jest Szkoła Podstawowa im. Jakuba Wejhera w Górze. Klasy integracyjne funkcjonują w dwóch szkołach podstawowych: SP w Bolszewie i SP w Gościcinie. Poza oddziałami integracyjnymi uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczali też do oddziałów ogólnych: SP Gościcino – 10 uczniów, SP Nowy Dwór Wejherowski – 5 uczniów, SP w Gowinie – 9 uczniów.

Tabela 18. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Wejherowo

Szkoła	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Bolszewie	1083	46	23	107,8
Szkoła Podstawowa im. Mjr. Henryka Sucharskiego w Gościcinie	708	35	20	70,29
Szkoła Podstawowa im. Por. Jana Penconka w Gowinie	431	20	21	46,32
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Orlu	331	16	20	31,36
Szkoła Podstawowa im. Alojzego Nagla w Nowym Dworze Wejherowskim	251	13	19	32,25
Szkoła Podstawowa im. Jakuba Wejhera w Górze	134	8	16	20,21

Źródło: opracowanie własnie na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W Gminie Wejherowo, w placówkach szkolnych kładzie się nacisk na rzetelną pracę wychowawczą, działalność profilaktyczną oraz bezpieczeństwo w szkole. Świadczą o tym organizowane liczne przedsięwzięcia m.in.: warsztaty, akcje charytatywne, współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc uczniom, prowadzenie obserwacji uczniów, integracje uczniów, profilaktyczne zajęcia zapobiegające uzależnieniom, wyjścia do kin i teatru, występy teatralne w szkołach.

Stan techniczny budynków oświatowych oraz infrastruktury okołoszkolnej wspierającej edukację dzieci należy ocenić jako wymagający poprawy. Obiekty szkół w Nowym Dworze Wejherowskim, Górze, Gowinie oraz w Bolszewie wymagają poprawy efektywności energetycznej i elektroenergetycznej. Ponadto szkoły w Nowym Dworze i Górze wymagają modernizacji, w tym rozbudowy w celu ich dostosowania do współczesnych wymagań technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Szkolne sale wyposażone są w tablice i monitory interaktywne oraz komputery i tablety służące do przeprowadzania zajęć lekcyjnych. Na terenie wszystkich placówek znajdują się sale i boiska sportowe, na których prowadzone są zajęcia wychowania fizycznego. We wszystkich placówkach działa monitoring. W każdej szkole zatrudniony jest logopeda oraz psycholog. W Szkole Podstawowej w Górze brakuje gabinetu pielęgniarki, w pozostałych placówkach taki gabinet działa.

Tabela 19. Stan bazy dydaktycznej i infrastrukturalnej w szkołach podstawowych na terenie Gminy Wejherowo w roku szkolnym 2019/2020

Nazwa szkoły:	SP Bolszewo	SP Gościcino	SP Gowino	SP Orle	SP N.Dwór W.	SP Góra
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	56	27	14	10	12	9
Pracownie językowe (tak/nie)	tak	tak	tak	nie	nie	nie
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne (tak/nie)	sportowe, integracyjne	nie	nie	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	108	46 i 25 tabletów	74	76	47	50
Projektory multimedialne (szt.)	55	23	14	11	14	9
Kamery - monitoring szkolny (tak/nie)	tak	tak	tak	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia (tak/nie)	tak	tak	tak	nie	tak	nie
Świetlice (tak/nie; godziny otwarcia)	tak 7.00-17.00	tak 6.30-17.00	tak 7.00-17.00	tak 7.00-17.00	tak 7:00-17:00	Tak 6.45 -8.40, 12.35-16.00
Parkingi dla kadry / rodziców (tak/nie)	tak	tak	tak	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarki / stomatologiczny (tak/nie)	tak	tak	tak	tak	tak	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Każda szkoła oferuje świetlicę dla uczniów. Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2019/2020, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami zorganizowano szkolenia dla nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego.

Gmina Wejherowo zapewnia transport uczniów do szkół. W roku szkolnym 2018/2019 z terenu Gminy dowożono 869 uczniów, w roku szkolnym 2019/2020 było to 727 dzieci. Ponadto uczniowie szkół

ponadpodstawowych mają możliwość dojazdu do m. Wejherowa, Redy, Gdyni oraz do szkół specjalnych. W roku 2018/2019 było to 351 uczniów, a w roku 2019/2020 z transportu korzystało 249 dzieci.

Istotną informacją dotyczącą poziomu nauczania w poszczególnych szkołach są wyniki uczniów z egzaminów państwowych. Na poniższych wykresach przedstawiono kształtowanie się wyników z egzaminu ósmoklasisty w szkołach w Gminie Wejherowo w porównaniu do średnich wyników miasta Wejherowa, Gminy, powiatu i województwa. Wśród nich wyróżnia się Szkoła Podstawowa w Orlu, która osiągnęła najwyższe wyniki na tle porównywanych jednostek oraz średniej na tle powiatu i województwa ze wszystkich egzaminów. Najsłabszy wynik zanotowano w SP w Górze oraz SP w Gościnie, w których uczniowie otrzymali najniższe wyniki z języka polskiego i matematyki. Zestawiając średni wynik Gminy z powiatem zauważyć można, że wypada on zdecydowanie gorzej w przypadku języka polskiego i angielskiego. Z informacji tych wynika, iż należy przyjrzeć się jakości nauczania w szkołach osiągających niższe wyniki i zastosować w nich dobre praktyki ze szkół, które osiągają najwyższe wyniki. Poziom nauczania we wszystkich szkołach na terenie Gminy powinien dążyć do osiągnięcia takiego samego, dobrego poziomu.

Ryc. 25. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku

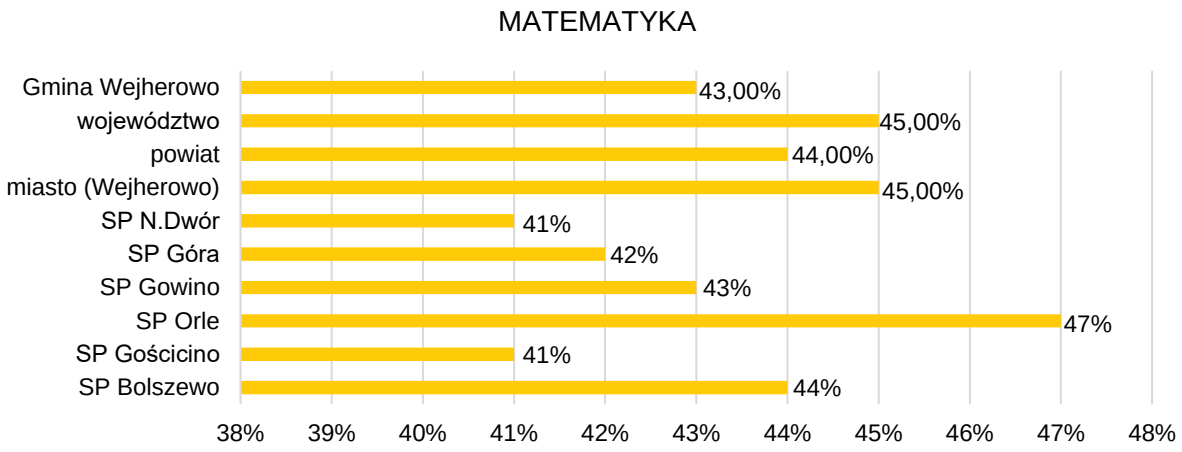

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Gdańsk.

Ryc. 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku

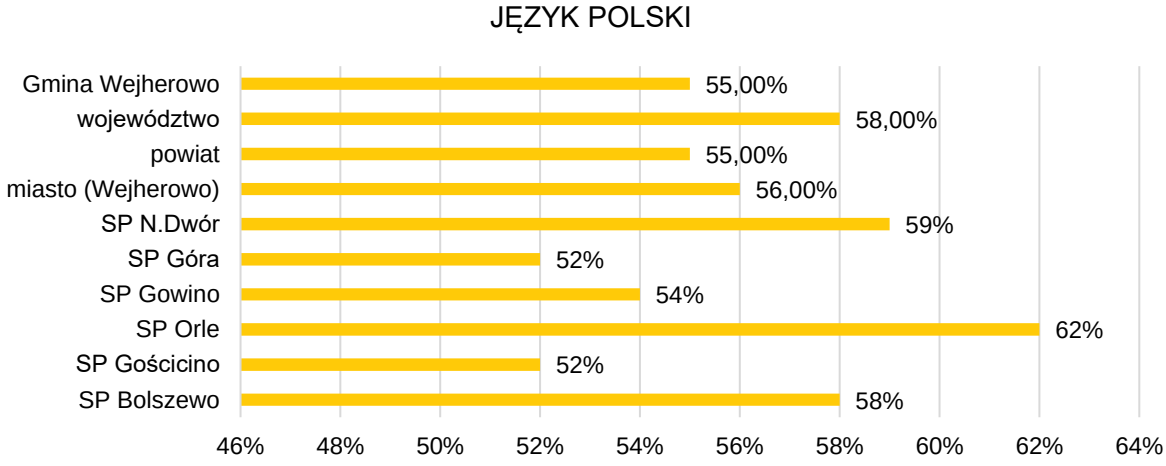

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Gdańsk.

Ryc. 27. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku

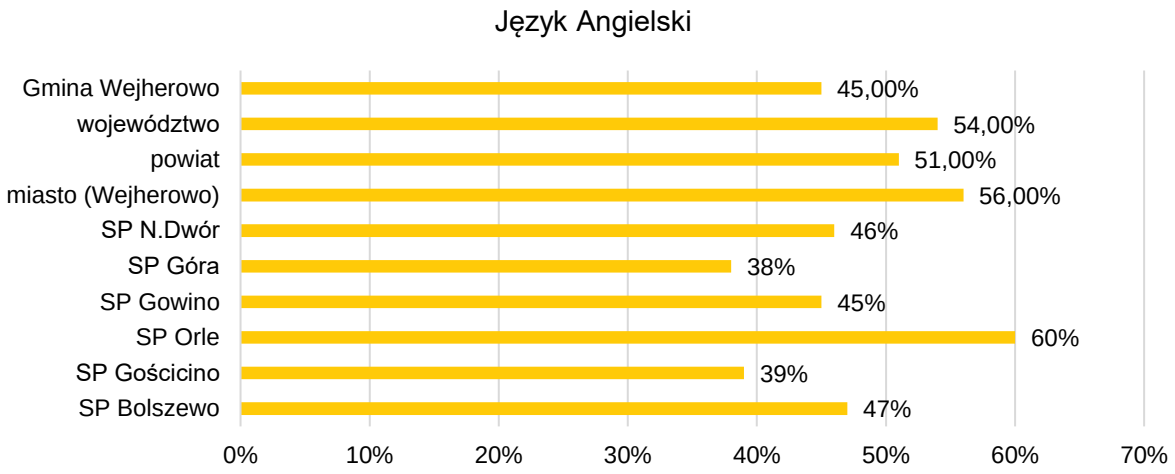

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE Gdańsk.

Stypendia przyznawane są uczniom wszystkich szkół z terenu Gminy. W 2020 roku łącznie wsparcie otrzymało 220 dzieci. Najwięcej stypendystów miała szkoła w Bolszewie (92), w Gościcinie przyznano 76 stypendiów, w Gowinie 14, w Orlu 12, a w Nowym Dworze Wejherowskim oraz w Górze zostało nagrodzonych 13 uczniów. Suma stypendiów w roku szkolnym 2019/2020 wyniosła 16 996 zł. Na podstawie Uchwały Rady Gminy Wejherowo w sprawie warunków i trybu przyznawania nagrody Wójta Gminy Wejherowo za szczególne osiągnięcia w nauce, kulturze i sporcie dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i wyższych – rozdysponowano kwotę 33 500,00 zł.

Tabela 20. Rodzaj i wysokość stypendiów udzielanych w szkołach za wyniki w nauce na terenie Gminy Wejherowo w 2020 roku

		Liczba uczniów otrzymujących stypendium		Kwota stypendium [zł]	
Lp.	**Szkoła**	**za wyniki w nauce**	**sportowe**	**za wyniki w nauce**	**sportowe**
1	SP Bolszewo	56	37	26 900,00	13 100,00
2	SP Gościcino	70	6	13 480,00	1 520,00
3	SP Orle	4	2	2 132,00	1 066,00
4	SP Gowino	22	1	5 710,00	290,00
5	SP Góra	12	1	5 400,00	600,00
6	SP N.Dwór W.	13	3	4 080,00	420,00
7	**Ogółem**	**177**	**50**	**52 302,00**	**16 996,00**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Od 2015 wydatki obejmujące dział oświaty oraz wychowania w Gminie Wejherowo stale rosną. Subwencja oświatowa jest coraz wyższa, jednak stopień pokrycia wydatków w 2020 roku wyniósł 69%, przez co Gmina Wejherowo musiała dołożyć do oświaty ponad 14 mln zł z własnego budżetu.

Tabela 21. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Wejherowo w latach 2015-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
WYDATKI OGÓŁEM	**37 311 342,64**	**40 182 731,98**	**43 274 194,43**	**42 023 187,95**	**45 238 469,81**
Wydatki bieżące, w tym:	32 446 714,55	35 107 792,82	37 726 241,13	41 197 992,45	45 069 001,64
Wynagrodzenia i pochodne	22 098 773,64	23 633 992,04	25 866 130,63	28 653 926,25	31 391 751,22
Pozostałe wydatki bieżące	10 347 940,91	11 473 800,78	11 860 110,50	12 544 066,20	13 677 250,42
Wydatki majątkowe	4 864 628,09	5 074 939,16	5 547 953,30	825 195,50	169 468,17
SUBWENCJA OŚWIATOWA	**26 401 387,00**	**27 574 977,00**	**28 809 125,00**	**31 264 056,00**	**31 079 623,00**
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	10 909 955,64	12 607 754,98	14 465 069,43	10 759 131,95	14 158 846,81
Stopień pokrycia	71%	69%	67%	74%	69%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Kultura i sport

Gmina Wejherowo od lat wspiera i organizuje aktywność sportową i rekreacyjną mieszkańców. Działania te mają bardzo zróżnicowany charakter. W Gminie brakuje jednostki organizacyjnej takiej jak ośrodek sportu, realizującej działania w tym obszarze. Działania te są realizowane przez Referat Oświaty i Spraw Społecznych w Urzędzie Gminy Wejherowo z siedzibą przy ul. Transportowej 1. Kolejnym podmiotem realizującym zadania z zakresu kultury i sportu jest Biblioteka i Centrum Kultury Gminy Wejherowo oraz jej filie. Jednostka prowadzi warsztaty stałe dla mieszkańców Gminy Wejherowo (dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów): klub młodego odkrywcy, naukę języka angielskiego, zajęcia komputerowe, jogę, robotykę, zajęcia chóru, taneczne, plastyczne, ceramiczne, zumbę, rysunek, malarstwo, naukę gry na instrumentach dętych. Odbywają się też spotkania i próby Kapeli Kaszubskiej, Dyskusyjnego Klubu Książki, Orkiestry Dętej Gminy Wejherowo i Akademii Malucha.

Na terenie Gminy znajduje się wiele obiektów wykorzystywanych do organizacji imprez o charakterze sportowo – rekreacyjnym oraz kulturalnym. Przy Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Bolszewie (ul. Leśna 35) mieści się bieżnia lekkoatletyczna. Mieszkańcy Gminy mają również dostęp do pływalni, która znajduje się w Hotelu Victoria w Bolszewie przy ul. Zamostnej 1. W Gminie czynne są 3 hale sportowe, 2 sale gimnastyczne oraz jedna hala widowiskowo-sportowa. Imprezy odbywają się również na boiskach w Bolszewie, Gościcinie, Orlu, Kąpinie, Gowinie i Nowym Dworze Wejherowskim. Brakuje jednak stadionu piłkarskiego o pojemności powyżej 200 miejsc siedzących. W Pętkowicach znajduje się osiemnastodołkowe pole golfowe ,,Sierra Golf'', a w Gościcinie lodowisko ,,Biały Orlik''. Oprócz Biblioteki i Centrum Kultury w Bolszewie na terenie Gminy swoją działalność prowadzą także Centrum Kultury w Gościcinie oraz Biblioteki w Nowym Dworze Wejherowskim i w Bieszkowicach.

Na rzecz Gminy usługi promocyjno-reklamowe poprzez działalność szkoleniową i sportową świadczą:

- Klub Sportowy „Tytani" – promocja Gminy Wejherowo poprzez udział w rozgrywkach piłki ręcznej organizowanych przez Związek Piłki Ręcznej w Polsce;
- Wejherowski Klub Sportowy „Gryf" – promocja Gminy Wejherowo poprzez udział seniorskiej drużyny w rozgrywkach organizowanych przez Polski Związek Piłki Nożnej;
- Akademia Siatkówki Daniela Plińskiego – uczestnictwo w ogólnopolskiej akcji promowania polskiej siatkówki.

Gmina Wejherowo wspiera także:

- Gminny Klub Piłkarski Barca Bolszewo,
- ProFan Gościcino,
- Akademia Piłkarska Cassubian Bolszewo,
- Błękitni Wejherowo.

Popularność piłki nożnej sprawia, że Gmina Wejherowo organizuje, współorganizuje lub wspiera:

- Halową Ligę Sołecką,
- Halowe Turnieje Seniorów,
- Wakacyjną Ligę Mistrzów,
- Turniej Charytatywny Kobiet z okazji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Halowy Turniej Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych,
- Okolicznościowe Turnieje Piłkarskie o Puchar Wójta Gminy Wejherowo,
- Gminną Ligę Piłki Nożnej,
- Szkolenie Trenerów Akademia Młodych Orłów.

Gmina Wejherowo organizuje także liczne ogólnodostępne imprezy sportowe, między innymi:

- Bieg Piaśnicki na dystansie 10 km połączony z biegami dzieci i młodzieży w Lasach Piaśnickich na krótkich dystansach,
- Bieg po Zdrowie – edycja wiosenna i jesienna,
- Bolszewo na Piątkę,
- Bieg w Szpilkach,
- Biegam, bo Lubię Lasy Kaszubskie,
- Seria biegów charytatywnych,
- Piaśnicki Rajd Nordic Walking,
- Kajaki i Nordic Walking KGW „W zdrowym ciele zdrowy duch”,
- Rowerowy Rajd Piaśnicki,
- Rowerowy Maj,
- Amatorska Liga MMA,
- Całoroczny cykl Igrzysk Młodzieży Szkolnej SZS.

Ponadto, w ramach zajęć rekreacyjno-sportowych, Gmina Wejherowo organizowała m.in.:

- Akcję letnią „Wakacje na sportowo”,
- Akcję zimową „Ferie 2019”,
- Zajęcia na „Białym Orliku”,
- Projekt sportowy „Pływam”,
- Letnie Turnieje Piłki Plażowej w Art Parku.

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalno-sportowych można wyróżnić ,,Bieg Piaśnicki'', który ma na celu upamiętnienie największego, obok niemieckiego obozu koncentracyjnego Stutthof, miejsca kaźni ludności polskiej na Pomorzu Gdańskim w czasie II wojny światowej. Piaśnica bywa nazywana „małym” lub „drugim” Katyniem. Oprócz Biegu Piaśnickiego, ku pamięci tym wydarzeniom powstało Miejsce Pamięci Pomordowanych w Piaśnicy, są również organizowane rajdy piesze, rowerowe oraz motocyklowe.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo mieszkańców na terenie Gminy odpowiadają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. W Gminie został uruchomiony Punkt Przyjęć Dzielnicowych. W każdy wtorek oraz czwartek w godzinach 16:00-18:00 w Filii Biblioteki Publicznej nr 1 przy ul. Reja 9 w Bolszewie dyżuruje policjant pierwszego kontaktu Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. Inicjatywa ta pozwala stworzyć przestrzeń mieszkańcom Gminy na zgłaszanie bieżących problemów i uzyskanie porad dotyczących m.in. problemu przemocy w rodzinie. Teren Gminy podzielony jest na trzy rejony: rejon nr 8 obejmujący teren wsi Gościcino oraz Gowino, rejon nr 7 obejmujący teren wsi Bolszewo, rejon nr 9 obejmujący teren wsi Góra, Kąpino, Kniewo, Orle, Bieszkowice, Gniewowo, Łężyce, Nowy Dwór Wejherowski, Pętkowice, Regulewo, Reszki, Sopieszyno, Ustarbowo, Warszkowo, Wyspowo, Zbychowo i Zamostne.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 10 remiz Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostki działające w Bolszewie oraz Gościcinie są ujęte w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tabela 22. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Wejherowo

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (tak/nie)
OSP Bolszewo	ul. Zamostna 4 A	tak
OSP Gościcino	ul. Drzewiarza 22	tak
OSP Gowino	ul. Wejherowska 58	nie
OSP Góra	ul. Wiejska 39	nie
OSP Nowy Dwór Wejherowski	ul. Kwiatowa 16	nie
OSP Kniewo	ul. Aleja Lipowa 14	nie
OSP Zbychowo	ul. Kamienna 2	nie
OSP Orle	ul. Strażacka 2	nie
OSP Reszki	Reszki	nie
OSP Gniewowo	ul. Wejhera 16	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Do najważniejszych zagrożeń na terenie Gminy należą wypadki komunikacyjne, pożary, powodzie. W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring (ArtPark w Bolszewie przy ul. Zamostnej 4A). Punkty monitoringu znajdują się w następujących miejscach:

- Warszkowie, ul. Pogodna/Bukowa (plac zabaw, wiata grillowa oraz dwa pomosty na stawie),
- Kąpinie, ul. Królowej Jadwigi 1 (świetlica wraz z najbliższym otoczeniem), ul. Parkowa (boisko wielofunkcyjne, wiata grillowa),
- Orlu, ul. Wejhera/Bukowa (przystań kajakowa, plac rekreacyjny przyległy do remizy strażackiej), ul. Szkolna (plac zabaw, boisko), ul. Strażacka 1 (plac przed remizą strażacką),
- Gniewowie ul. Spacerowa 2 (świetlica wiejska wraz z najbliższym otoczeniem: parking, boisko wielofunkcyjne) oraz ul. Wejhera (plac zabaw przy remizie strażackiej),
- Ustarbowie, ul. Lipowa 25 (świetlica wiejska wraz z najbliższym otoczeniem: boisko wielofunkcyjne, plac przed świetlicą, plac zabaw),
- Zbychowie, ul. Spacerowa 3 i Kamienna (świetlica wiejska wraz z najbliższym otoczeniem),
- Gościcinie, ul. Drzewiarza 22 (plac przed remizą strażacką),
- Kniewie, ul. Aleja Lipowa 14 (świetlica wiejska wraz z najbliższym otoczeniem, plac zabaw).

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy działają organizacje pozarządowe o charakterze sportowym, oświatowym, kulturalnym, religijnym, społecznym, historycznym i innym. Do ich głównych zadań należy wsparcie działań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, kultury, sztuki, oświaty, promocji zdrowego trybu życia, ochrony środowiska czy dziedzictwa narodowego. Wśród organizacji działających na terenie Gminy wyróżnia się:

- Akademia Siatkówki Daniela Pilińskiego,
- Bolszewski Klub Rowerowy Cyklista,
- Ekologiczne Stowarzyszenie Przyjaciół Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego EKOPARK,
- Fundacja Dla Was w Łężycach,
- Fundacja Ekologiczna "Green Farms",
- Fundacja Energii Alternatywnej (Fea),
- Fundacja Małgorzaty i Czesława Drewa w Bolszewie,
- Fundacja Pomocy Tleniak w Orlu,
- Fundacja Proaktywni w Orlu,
- Gminny Klub Piłkarski Barca Bolszewo,

- Kaszubskie Stowarzyszenie Artystów,
- Klub Sportowy Fanbala Gowino,
- Klub Sportowy Tytani Wejherowo,
- Kolegium Zakonu Pijarów Bolszewo,
- Koło Gospodyń Wiejskich Łężyce,
- Koło Gospodyń Wiejskich Orle,
- Kółko Rolnicze - Koło Gospodyń Wiejskich "Bolszewianki",
- Kółko Rolnicze w Zbychowie,
- Kurkowe Bractwo Strzeleckie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bolszewie, Gościnie, Górze, Gowinie, Nowym Dworze Wejherowskim, Kniewie, Zbychowie, Orle, Reszkach, Gniewowie,
- Ordo Templi Orientis Polska w Gniewowie,
- Salezjańska Fundacja ,,Zwiastowanie'',
- Stowarzyszenie Akademia Piłkarska Cassubian Bolszewo,
- Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Wejherowo,
- Stowarzyszenie Lewino - Natura XXI,
- Stowarzyszenie Nasze Bolszewo,
- Stowarzyszenie Orle To My,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Barka,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gniewowa,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kąpino Eco-Kąpino,
- Stowarzyszenie Sportów Walki i Lekkiej Atletyki Shotokan,
- Stowarzyszenie Zaciszne Zalesie,
- Szansa Dla Nas w Łężycach,
- Towarzystwo Obrony Zwierząt w Rzeczypospolitej Polskiej w Bolszewie,
- Wejherowska Akademia Piłki Nożnej Błękitni Wejherowo,
- Wejherowski Klub Sportowy Gryf Wejherowo,
- Wejherowskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem,
- Związek Harcerstwa Rzeczpospolitej – 81 Kaszubska Drużyna Harcerzy KASZEBA

Współpraca z sektorem pozarządowym odbywa się poprzez finansowanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych. Pomoc finansowa polega na udzielaniu dotacji poprzez otwarte konkursy ofert oraz z wykorzystaniem pozakonkursowego trybu na podstawie artykułu 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tzw. ,,mały grant''.

Tabela 23. Kwoty dotacji przyznawane organizacjom pozarządowym w Gminie Wejherowo w roku 2019

Lp.	Nazwa podmiotu	Kwota dotacji (zł)
1.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Kąpino Eco-Kąpino	8 400,00
2.	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Wejherowo	12 698,15
3.	Gminny Klub Piłkarski Barca Bolszewo	16 500,00
4.	Stowarzyszenie Sportów Walki i Lekkiej Atletyki Shotokan	5 500,00
5.	Wejherowska Akademia Piłki Nożnej Błękitni Wejherowo	8 000,00
6.	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Barka	2 000,00
7.	Koło Gospodyń Wiejskich w Bolszewie	7 550,00
8.	Bolszewski Klub Rowerowy Cyklista	10 000,00
9.	OSP Kniewo	1 370,00
10.	OSP Gościno	9 790,00
11.	Kolegium Zakonu Pijarów Bolszewo	29 000,00
12.	Stowarzyszenie Nasze Bolszewo	5 200,00
13.	Kurkowe Bractwo Strzeleckie	3 000,00
14.	Stowarzyszenie Orle To My	4 800,00
15.	Klub Sportowy Tytani Wejherowo	4 000,00
16.	Polski Związek Niewidomych – Koło Powiatowe w Wejherowie	2 800,00
17.	Wejherowski Klub Sportowy Gryf Wejherowo	1 000,00
18.	Stowarzyszenie Akademia Piłkarska Cassubian Bolszewo	13 000,00
19.	Wejherowskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem	970,00
20.	Salezjańska Fundacja Zwiastowanie	1 000,00
21.	Akademia Siatkówki Daniela Plińskiego	7 000,00
22.	Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie	8 000,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z realizacji programu współpracy Gminy Wejherowo z organizacjami pozarządowymi w 2019 roku.

Niefinansowa forma współpracy polega na wymianie informacji o działaniach na rzecz społeczności Gminy, konsultacjach prawnych, przekazywaniu informacji na temat szkoleń oraz możliwości otrzymania dotacji z innych źródeł zewnętrznych. Oferowane jest również poradnictwo i pomoc organizacjom w ich funkcjonowaniu oraz promocja działalności organizacji na terenie Gminy.

Wykres poniżej przedstawia liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych przypadających na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo oraz w powiecie wejherowskim i województwie pomorskim. Na jego podstawie można zauważyć, że w ostatnich latach liczba ta utrzymywała się na podobnym poziomie. W 2020 roku wskaźnik dla Gminy wynosił 2,32. Jednocześnie jest to wynik najniższy spośród wszystkich analizowanych jednostek. Średnia wyznaczona dla powiatu wejherowskiego w ostatnim badanym roku to 2,60, a dla województwa wielkopolskiego – 3,80.

Ryc. 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa

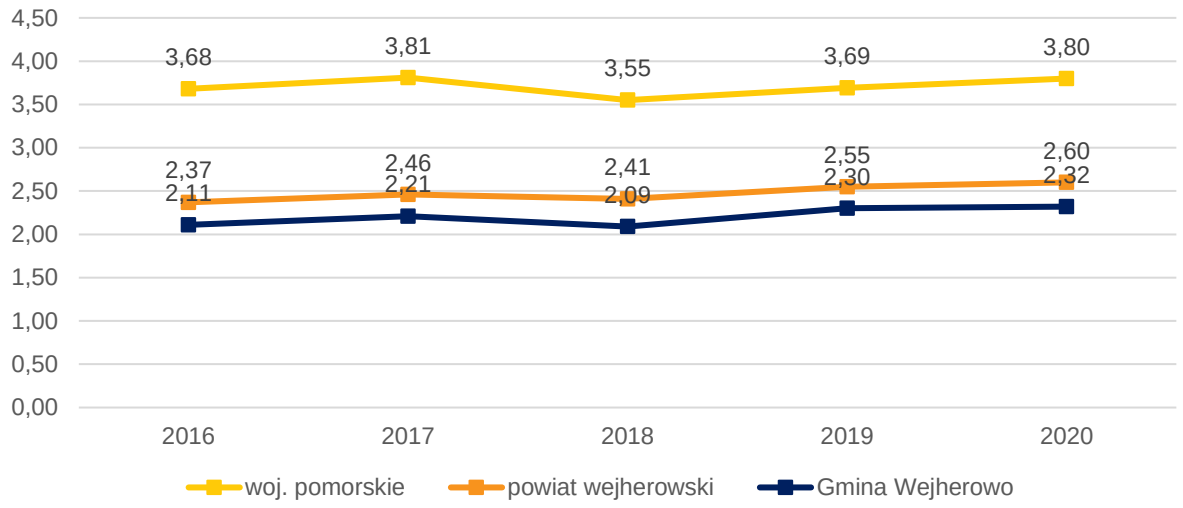

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Wejherowo jest członkiem stowarzyszeń i związków międzygminnych tj. Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Bursztynowy Pasaż, Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot, Komunalny Związek Gmin ,,Dolina Redy i Chylonki'' oraz Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Stowarzyszenie Bursztynowy Pasaż działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności poprzez aktywizowanie ludności wiejskiej i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju. W skład Stowarzyszenia wchodzą Gmina Gniewino oraz Gmina Wejherowo. Obszar Metropolitalny to Stowarzyszenie 59 gmin, miast i powiatów. Celem OMGGS jest podejmowanie działań, które poprawiają komfort i jakość życia mieszkańców. Działania prowadzone są w takich obszarach jak: transport publiczny, rynek pracy i aktywizacja mieszkańców, ekonomia społeczna, integracja migrantów, kultura i promocja zdrowia, rozwój lokalnych przedsiębiorstw, ochrona środowiska, planowanie przestrzenne i promocja. OMGGS jest jedną z instytucji pośredniczących we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Komunalny Związek Gmin ,,Dolina Redy i Chylonki'' to związek międzygminny działający w oparciu o przepisy ustawy o samorządzie terytorialnym. Podstawowe zadania to: zaopatrzenie miast i gmin w wodę, odbiór i oczyszczanie ścieków, centralne ogrzewanie, gospodarka odpadami, informacja i edukacja ekologiczna oraz szeroko rozumiana ochrona środowiska – powietrza, wód, gruntów i przyrody. W tym zakresie Związek wykonuje zadania publiczne w zastępstwie gmin i koordynuje ich działania. ZZIT województwa pomorskiego działa w formie stowarzyszenia gmin i powiatów, tworzących obszar metropolitalny. Związek ZIT pełni przede wszystkim funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020).

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Wejherowo funkcjonuje sześć jednostek świadczących podstawową opiekę zdrowotną. Są to:

- trzy poradnie położone w Bolszewie przy ulicy Zamostnej 3, działające w godzinach 7:00-18:00:
  - Indywidualna Praktyka Położnej Krystyna Kukielska Gabinet Położnej Środowiskowo – Rodzinnej w Bolszewie,
  - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej nr 1 ,,Bukowa'' Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bolszewie, poradnia lekarza POZ,
  - Orle-Med Aneta Sopel, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej w Bolszewie.

- trzy poradnie położone w Gościcinie przy ul. Wejherowskiej 26, działające w godzinach 8:00-18:00:
    - Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowo-Rodzinnych "WANDA",
    - Indywidualna Praktyka Położnej Środowiskowo-Rodzinnej Helena Trawicka,
    - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gościcinie.

Na terenie Gminy Wejherowo nie działa żadna jednostka świadcząca specjalistyczną opiekę zdrowotną. Najbliższe jednostki świadczące usługi m.in z zakresu fizjoterapii, nefrologii, hospicjum, diabetologii, hematologii, chirurgii, neurologii, endokrynologii, dermatologii, pulmonologii, ginekologii, położnictwa oraz laryngologii są położone w Rumii, Wejherowie, Redzie, Bojanowie i Luzinie.

Najbliższy szpitalny oddział ratunkowy znajduje się w Szpitalu Specjalistycznym im. F. Ceynowy przy ul. dr. Alojzego Jagalskiego 10 należącym do Szpitali Pomorskich Sp. Z o.o.

Na terenie Gminy funkcjonują 3 apteki:

- Apteka Starowiejska
  ul. Zamostna 3c, 84-239 Bolszewo,
- DOZ Apteka. Dbam o Zdrowie. ARNIKA
  ul. Zamostna 3/A, 84-239 Bolszewo,
- APTEKA GOŚCINNA
  ul. Wiejska 8 A, 84-241 Gościcino.

Problematyką społeczną i koordynacją działań w tym zakresie na terenie Gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie. Podstawowym celem działania tego podmiotu jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które mają problemy.

W ciągu 2020 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie wypłacał świadczenia pieniężne dla osób i rodzin, których dochód nie przekracza ustalonego kryterium dochodowego lub innych kryteriów formalnych, a także realizował zadania z zakresu świadczeń rodzinnych. W ramach zadań z zasiłku stałego skorzystało 89 rodzin, przyznano 58 zasiłków okresowych, z zasiłku celowego skorzystało 38 rodzin, opłacono pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych oraz zapewniono organizację punktu wymiany odzieży używanej (11 osób). Z usług opiekuńczych skorzystało 12 osób, z bezpłatnych usług opiekuńczych skorzystało 6 osób, a ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 6 rodzin. Ponadto wypłacono 14 713 świadczeń w formie zasiłku pielęgnacyjnego, 2 424 świadczenia w formie świadczenia pielęgnacyjnego, 399 świadczeń w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego, 62 świadczenia w formie zasiłku dla opiekuna. W ramach jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka przyznano 240 świadczeń, ponadto przyznano 1 339 świadczeń rodzicielskich oraz 35 016 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.

W 2020 r. pracownicy socjalni zawarli 4 kontrakty socjalne, obejmując wsparciem 5 osób. Pracą socjalną zgodną ze standardami objęto 32 rodziny (94 osoby).

Najczęstszą przyczyną ubiegania się o pomoc w rodzinach w 2020 r. (poza ubóstwem), podobnie jak w roku ubiegłym była niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba któregoś z członków rodziny. Liczba rodzin ubiegających się o pomoc kształtowała się podobnie jak w latach poprzednich. Kolejnym najczęstszym powodem udzielania pomocy w 2020 r. była potrzeba ochrony macierzyństwa.

Analizując tendencję spadkową liczby rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka należy wskazać, że potrzeba ochrony macierzyństwa podobnie jak niepełnosprawność lub długotrwała i ciężka choroba są często czynnikami powstawania kryzysu w rodzinie.

W roku 2020 w ogólnej liczbie 309 rodzin udzielono pomocy 136 rodzinom nowym, które w ostatnich 24 miesiącach nie korzystały z pomocy społecznej.

Tabela 24. Liczba rodzin zamieszkujących Gminę Wejherowo objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z wyszczególnieniem powodu objęcia pomocą w 2020 roku

Lp.	Powód	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	ubóstwo	126	291
2.	sieroctwo	0	0
3.	bezdomność	18	18
4.	potrzeba ochrony macierzyństwa	52	292
5.	w tym wielodzietność	40	240
6.	bezrobocie	37	144
7.	niepełnosprawność	115	260
8.	długotrwała lub ciężka choroba	133	322
9.	Bezradność w sprawach opiek.-wych., w tym:	40	166
10.	rodziny niepełne	24	83
11.	rodziny wielodzietne	13	69
12.	przemoc w rodzinie	3	11
13.	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie za 2020 rok.

Wykres poniżej przedstawia porównanie wskaźnika udziału beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wejherowo na tle powiatu wejherowskiego i województwa pomorskiego. Z zaprezentowanych poniżej danych wynika, że we wszystkich analizowanych jednostkach opisywany wskaźnik w ciągu ostatnich lat charakteryzowała tendencja spadkowa. Jednocześnie Gmina Wejherowo wykazuje się jego najniższą wartością spośród wszystkich analizowanych podmiotów, co jest pozytywną informacją.

Ryc. 29. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa

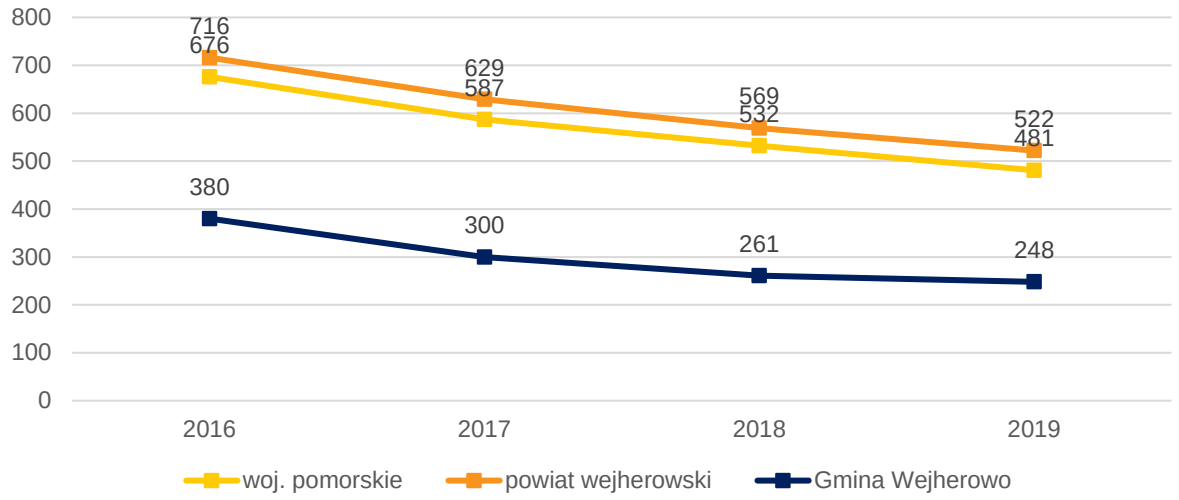

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Wejherowo w swoich zasobach mieszkaniowych posiada 27 lokali mieszkalnych. Dwadzieścia z nich pełni funkcję komunalną, a dziesięć to lokale socjalne. Większa część lokali gminnych to lokale stosunkowo nowe bądź wyremontowane i są w dobrym stanie technicznym. Wszystkie lokale mieszkalne i socjalne wyposażone są w łazienki i WC. Lokale socjalne mają wysoki standard, przekraczający wymagania ustawowe. Dodatkowo dostępne są dla lokatorów pomieszczenia gospodarcze. Ponadto, Gmina wydzierżawia budynek w Bolszewie, z przeznaczeniem na 6 lokali oraz zabezpiecza 3 tzw. pomieszczenia tymczasowe.

Na terenach Gminy Wejherowo działają trzy Placówki Wsparcia Dziennego położone w Warszkowie, Łężycach i Gowinie. Oferują one zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci. W Ustarbowie, Orlu oraz w Kniewie funkcjonują Kluby Gier, które również są skierowane do najmłodszych i promują pozytywne wzorce spędzania czasu.

W kwestii poprawy aktywności społecznej osób starszych, w Bieszkowicach swoją działalność prowadzi Klub Seniora. Ponadto, 25 października 2017 r. Uchwałą Nr XXXIV/409/2017 został podjęty Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2018-2020. Celem programu była poprawa jakości życia osób starszych poprzez uzyskanie wsparcia w utrzymaniu samodzielności i niezależności oraz włączeniu się w aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem lokalnym. Program był finansowany ze środków samorządowych. W ramach programu zaplanowano w 2020r. kontynuację działalności Klubu Seniora w Bieszkowicach, rozwój wolontariatu opiekuńczego, działania organizacji czasu wolnego i integracji ze środowiskiem lokalnym również w ramach wymiany międzypokoleniowej. W zajęciach organizowanych przez Klub Seniora w 2020r. uczestniczyło 11 seniorów. Podczas realizacji Programu Senioralnego w 2020 roku reagowano na bieżąco na potrzeby dotyczące seniorów. Od 20.10.2020 r. do 31.12.2020 r. GOPS realizował program „Wspieraj Seniora" Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – miał on na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmującym artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze czy środki higieny osobistej. Programem objęto łącznie 65 osób. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020r. kontynuował działalność Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego, w ramach którego udziela się pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Prowadzono działania w zakresie promocji idei wolontariatu na terenie Gminy Wejherowo poprzez dystrybucje ulotek i umieszczanie informacji na stronie internetowej ośrodka.

SPIS TABEL

Tabela. 5. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2016-2019 57
Tabela 6. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Wejherowo 60
Tabela 7. Wykaz zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków na terenie Gminy Wejherowo 61
Tabela 8. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie wejherowskim w latach 2016-2020 .. 62
Tabela 9. Podmioty działające na terenie Gminy Wejherowo w 2020 r. według sekcji PKD 63
Tabela 10. Stan gospodarki odpadami w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020 69
Tabela 11. Dochody podatkowe Gminy Wejherowo w latach 2016-2020 73
Tabela 12 Zmiany liczby ludności w powiecie wejherowskim w latach 2016-2020 76
Tabela 13. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020 na tle powiatu i województwa 76
Tabela 14. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Wejherowo w 2016 i 2020 roku 77
Tabela 15. Przedszkola publiczne na terenie Gminy Wejherowo 78
Tabela 16. Przedszkola niepubliczne oraz punkt przedszkolny na terenie Gminy Wejherowo 79
Tabela 17. Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym w Gminie Wejherowo latach 2016-2020 79
Tabela 18. Szkoły podstawowe na terenie Gminy Wejherowo 80
Tabela 19. Stan bazy dydaktycznej i infrastrukturalnej w szkołach podstawowych na terenie Gminy Wejherowo w roku szkolnym 2019/2020 81
Tabela 20. Rodzaj i wysokość stypendiów udzielanych w szkołach za wyniki w nauce na terenie Gminy Wejherowo w 2020 roku 83
Tabela 21. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Wejherowo w latach 2015-2020 84
Tabela 22. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy Wejherowo 86
Tabela 23. Kwoty dotacji przyznawane organizacjom pozarządowym w Gminie Wejherowo w roku 2019 88
Tabela 24. Liczba rodzin zamieszkujących Gminę Wejherowo objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z wyszczególnieniem powodu objęcia pomocą w 2020 roku 91

SPIS RYCIN

Ryc. 9. Położenie Gminy Wejherowo 55
Ryc. 10. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Wejherowo 56
Ryc. 11. Park krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu i rezerwaty przyrody na terenie Gminy Wejherowo 60
Ryc. 12. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2016-2020 działających na terenie Gminy Wejherowo 64
Ryc. 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa 64
Ryc. 14. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa 65
Ryc. 15. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Wejherowo w 2019 roku na tle powiatu i województwa 68
Ryc. 16. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020 71
Ryc. 17. Wykonanie budżetu Gminy Wejherowo w latach 2016-2020 71
Ryc. 18. Struktura dochodów Gminy Wejherowo w latach 2016-2020 72
Ryc. 19. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa 73
Ryc. 20. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Wejherowo na lata 2021-2028 74
Ryc. 21. Gęstość zaludnienia w powiecie wejherowskim w 2020 roku 75
Ryc. 22. Struktura ludności w Gminie Wejherowo w latach 2016-2020 77
Ryc. 23. Prognoza liczby ludności dla Gminy Wejherowo na lata 2022-2030 78
Ryc. 24. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólne dzieci w wieku 3-5 lat na terenie Gminy Wejherowo w latach 2016-2019 80
Ryc. 25. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku 82
Ryc. 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku 82
Ryc. 27. Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w szkołach w Gminie Wejherowo na tle miasta Wejherowo, powiatu, województwa oraz kraju w 2020 roku 83
Ryc. 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa 89
Ryc. 29. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Wejherowo na tle powiatu i województwa 92

Załącznik 2: Wzór ankiety

Strategia Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ma ona na celu zapoznanie się z Państwa opinią na temat aktualnej sytuacji społecznej i gospodarczej Gminy Wejherowo. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o zaznaczenie odpowiedzi w odpowiednim polu poniższej tabeli.

Społeczeństwo					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Aktywność społeczną mieszkańców?					
Skuteczność działania pomocy społecznej?					
Dostęp do usług medycznych?					
Dostęp i jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?					
Działania skierowane do seniorów i osób z niepełnosprawnościami?					
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy Wejherowo?					
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?					
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?					
Gospodarka					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?					
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?					
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?					
Funkcjonowanie transportu zbiorowego na terenie gminy?					
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?					
Dostępność usług na terenie Gminy?					
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?					
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?					
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?					

Środowisko i przestrzeń					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Estetykę swojej gminy?					
Jakość powietrza w gminie?					
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?					
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?					
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?					
Zagospodarowanie, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych?					
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?					
Świadomość ekologiczną mieszkańców?					
System odbioru odpadów na terenie gminy?					
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?					
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?					
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?					

Infrastruktura techniczna					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Stan dróg w gminie?					
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie itp)?					
Infrastrukturę transportu publicznego (m.in. przystanki)?					
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?					
Jakość sieci wodociągowej?					
Jakość sieci kanalizacyjnej?					
Jakość sieci gazowej?					
Dostęp do Internetu w gminie?					

Turystyka i rekreacja					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Atrakcyjność turystyczną gminy?					
Poziom stref sportowo-rekreacyjnych w gminie (place zabaw, siłownie zewnętrzne)?					
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?					
Poziom bazy gastronomicznej?					
System infrastruktury rowerowej (ścieżki rowerowe, szlaki)-?					
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?					
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?					
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?					
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?					
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?					

Edukacja i kultura					
Jak oceniasz:	Bardzo dobrze	Dobrze	Nie mam zdania	Źle	Bardzo źle
Dostęp do edukacji przedszkolnej?					
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?					
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?					
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?					
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?					
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?					
Dostęp do edukacji w szkołach ponadpodstawowych (w tym dojazd)?					
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?					
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?					
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?					
Organizację dowozu dzieci do szkół?					
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?					
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)					
Działalność domu kultury i biblioteki?					
Działalność świetlic wiejskich?					
Działalność jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej?					

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ rozbudowa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa bezpieczeństwa na drogach publicznych
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego
- ☐ integracja metropolitalnej komunikacji publicznej
- ☐ rozbudowa infrastruktury pieszej i rowerowej
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych i roztopowych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ promocja gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój kultury
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (*jakie?)*

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

……

2. Proszę wskazać dobre strony gminy

……

3. Proszę wskazać złe strony gminy

……..

Metryczka

Płeć: □ kobieta □ mężczyzna

Wiek: □ poniżej 18 lat □ 18-25 lat □ 26-35 lat □ 36-45 lat □ 46-55 lat □ 56-65 lat □ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:
□ uczeń/student □ rolnik □ przedsiębiorca □ osoba pracująca
□ osoba bezrobotna □ emeryt / rencista □ inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:
□ jestem mieszkańcem gminy □ nie jestem mieszkańcem gminy

Od kiedy jest Pani/Pan mieszkańcem Gminy Wejherowo?
- □ Od urodzenia
- □ Od ponad 10 lat
- □ Od 2-10 lat
- □ Od mniej niż roku
- □ Nie dotyczy (nie jestem mieszkańcem gminy)

Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna

CEL STRATEGICZNY I: ZAPEWNIENIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY I OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. ROZWÓJ UKŁADU TRANSPORTOWEGO	1) Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej w zakresie dróg gminnych lokalnych i dojazdowych oraz zapewnienie spójnej infrastruktury drogowej odpowiadającej wyzwaniom rozwijającej się Gminy.				
	2) Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie rozbudowy i remontów dróg wyższego rzędu.				
	3) Rozbudowa infrastruktury pieszo-rowerowej, w tym stworzenie spójnego systemu ścieżek rowerowych i połączenie ich z ponadlokalnymi, regionalnymi i międzynarodowymi szlakami rowerowymi (m.in. budowa ścieżki pieszo-rowerowej (z nawierzchnią dostosowaną dla hulajnóg oraz łyżworolek) od jeziora Orle do Artparku w Bolszewie biegnącą wzdłuż kanału rzeki Reda).				
	4) Poprawa bezpieczeństwa przy drogach, przejściach dla pieszych i w miejscach publicznych m.in. poprzez rozbudowę i modernizację oświetlenia.				
	5) Rozwój transportu publicznego w szczególności w miejscowościach wykluczonych komunikacyjnie m.in. poprzez nawiązanie współpracy z jednostkami organizującymi przewóz zbiorowy autobusowy i kolejowy, rozwój zielonego transportu publicznego.				
	6) Budowa nowych, modernizacja i utrzymanie istniejących zatok i przystanków autobusowych oraz tworzenie węzłów przesiadkowych.				
1.2. OCHRONA ŚRODOWISKA I PRZYSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU	1) Budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej.				
	2) Stworzenie warunków i wsparcie dla rozbudowy sieci gazowej.				
	3) Zmniejszenie odpływu powierzchniowego poprzez zagospodarowanie i retencjonowanie wód opadowych, w tym budowę błękitnej i zielonej infrastruktury w postaci punktów małej retencji.				
	4) Współpraca z okolicznymi miastami w zakresie rozbudowy i podłączenia do sieci ciepłowniczej miejscowości gminnych.				
	5) Wspieranie instalacji Odnawialnych Źródeł Energii wśród mieszkańców oraz				

	montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej.				
	6) Zapewnienie dostępu do mniej emisyjnych form transportu m.in. poprzez budowę i rozwój stacji ładowania pojazdów elektrycznych, a także rozwój infrastruktury rowerowej.				
	7) Rozwój zielonej infrastruktury na terenie Gminy Wejherowo poprzez nasadzenie i pielęgnację drzew, krzewów i innej roślinności, a także ochronę zieleni już istniejącej.				
	8) Prowadzenie edukacji ekologicznej skierowanej do różnych grup społecznych m.in. w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, konieczności retencjonowania wód opadowych i ograniczania zużycia nieodnawialnych zasobów naturalnych.				
	9) Modernizacja, przebudowa, rozbudowa oraz poprawa efektywności energetycznej i elektroenergetycznej obiektów gminnych oraz wsparcie mieszkańców w procesach termomodernizacyjnych, w tym w wymianie wysokoemisyjnych kotłów.				
	10) Kontynuacja działań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.				
	11) Budowa, przebudowa systemów odwodnień oraz zastosowanie w obszarze ich obsługi rozwiązań i urządzeń technicznych, które przyczynią się do zatrzymania i/lub spowolnienia spływu wód opadowych i roztopowych do odbiornika (rozwiązania przestrzenne i techniczne, wspomagające retencję powierzchniową i podziemną, infiltrację wód do gruntu itp.).				
1.3. POPRAWA JAKOŚCI PRZESTRZENI GMINY	1) Weryfikacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z nowym studium oraz dostosowanie zapisów do specyfiki silnie rozwijającej się Gminy.				
	2) Wprowadzenie do dokumentów planistycznych zapisów umożliwiających lokalizowanie usług i produkcji, a w przypadku usług oddziałujących na jakość życia mieszkańców lokalizowanie ich tylko w miejscach, gdzie nie występuje zabudowa mieszkaniowa jedno lub wielorodzinna.				
	3) Zmniejszenie intensywności zabudowy oraz zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej.				
	4) Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia uchwały krajobrazowej, ograniczającej liczbę reklam, w tym reklam wielkopowierzchniowych w przestrzeni Gminy.				

	5) Rozwiązywanie konfliktów przestrzennych poprzez odpowiednie zapisy dokumentów planistycznych oraz konsultacje społeczne.				
	6) Rozwój sieci wodociągowej na terenie Gminy oraz modernizacja urządzeń służących do poboru wód, w celu zaspokojenia potrzeb zwiększającej się liczby odbiorców.				
	7) Prowadzenie polityki przestrzennej wspierającej rozwój rolnictwa na terenie Gminy, w tym gospodarstw ekologicznych.				

CEL STRATEGICZNY II: WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO GMINY

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. WZROST ATRAKCYJNOŚCI RYNKU PRACY	1) Stworzenie oferty terenów inwestycyjnych zarówno pod działalność nieuciążliwą jak i uciążliwą, z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska oraz miejscowej ludności, uwzględnienie tych terenów w dokumentach planistycznych oraz ich uzbrojenie w niezbędną infrastrukturę.				
	2) Rozpowszechnianie gminnej oferty inwestycyjnej m.in. poprzez utworzenie w urzędzie stanowiska odpowiedzialnego za promocję, pozyskiwanie inwestorów oraz obsługę mieszkańców w zakresie rozwoju przedsiębiorczości.				
	3) Uwzględnienie terenów i kierunków rozwojowych Gminy w dokumentach technicznych dotyczących rozbudowy sieci transportowej i komunikacyjnej w celu zapewnienia sprawnego połączenia terenów inwestycyjnych z drogami ponadlokalnymi i ponadregionalnymi.				
	4) Ścisła współpraca z samorządem powiatowym oraz podmiotami gospodarczymi w zakresie edukacji zawodowej i praktyki zawodowej oraz wspieranie zawodów pożądanych na lokalnym rynku pracy.				
	5) Wsparcie rozwoju rolnictwa, w tym małych gospodarstw oraz zachęcanie do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.				
	Wsparcie organizacji sprzedaży bezpośredniej produktów rolniczych poprzez budowę targowiska oraz organizację imprez promujących lokalnych producentów rolnych.				

2.2. ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU USŁUG TURYSTYCZNO-REKREACYJNYCH W GOSPODARCE GMINY	1) Rozwój infrastruktury turystycznej m.in. w zakresie zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych połączonych z innymi miejscowościami poza Gminą Wejherowo, zagospodarowanie szlaków kajakowych, budowa wiat, przystanków rowerowych, tablic informacyjnych, ścieżek edukacyjnych, wież widokowych, ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości położonych na szlakach kulturowych (Gościcino, Góra, Orle, Warszkowo).				
	2) Szerokie wsparcie dla rozwoju gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych.				
	3) Stworzenie koncepcji lokalnego produktu turystycznego Gminy, związanego np. ze Szlakiem Kuchni Kaszubskiej.				
	4) Współpraca z punktami informacji turystycznej, Lokalną Organizacją Turystyczną, udział w targach turystycznych i wspólna promocja oferty turystyczno-rekreacyjnej z innymi jednostkami.				
	5) Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych w zakresie turystyki i rekreacji na terenie Gminy, w tym z wykorzystaniem metod tradycyjnych oraz narzędzi internetowych i mediów społecznościowych.				
	6) Organizacja cyklicznych wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.				
	7) Zapewnienie dostępu do atrakcji turystycznych i rekreacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.				
	8) Wykorzystanie unikatowych wątków związanych z tożsamością kaszubską i historią regionu do promocji Gminy na arenie ponadlokalnej i ponadregionalnej.				
	9) Wsparcie rozwoju działalności zespołów folklorystycznych i ludowych oraz twórców lokalnych kultywujących tradycje i obyczaje.				

CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH I POTENCJAŁU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. WZROST AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW I ZAGOSPODAROWANIE	1) Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców m.in. poprzez rozwój infrastruktury sportowej oraz organizację zajęć przy wykorzystaniu dostępnej bazy.				
	2) Budowa nowych i modernizacja istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów kulturalnych i miejsc rekreacji w Gminie.				

CZASU WOLNEGO	3) Zagospodarowanie bazy obiektów kulturalnych, rekreacyjnych, świetlic wiejskich w celu organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup społecznych.				
	4) Udostępnianie obiektów kulturalnych, rekreacyjnych i świetlic wiejskich w celu organizacji spotkań różnych grup mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych.				
	5) Organizacja zajęć rozwijających zainteresowania zarówno dla dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych, w tym organizacja warsztatów, wyjazdów, spotkań z przedstawicielami różnych dziedzin.				
	6) Wspieranie organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy m.in. w zakresie rozwoju kultury, upowszechniania sportu, bezpieczeństwa (OSP).				
3.2. PROWADZENIE EDUKACJI WSPIERAJĄCEJ ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY	1) Rozbudowa i modernizacja placówek oświatowych na terenie Gminy.				
	2) Dążenie do wyrównania poziomu nauczania we wszystkich szkołach, m.in. poprzez doposażenie pracowni przedmiotowych, organizację zajęć pozalekcyjnych dla uczniów z trudnościami, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.				
	3) Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających pasje i zainteresowania uczniów.				
	4) Wspieranie rozwoju nauczycieli poprzez zapewnienie szkoleń i możliwości podnoszenia kwalifikacji.				
	5) Wprowadzenie na wczesnym etapie nauczania oferty edukacyjnej kierunków kreatywnych, mających przełożenie na rynek pracy.				
	6) Rozwój edukacji regionalnej i etnicznej.				
3.3. ROZWÓJ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWOTNEJ	1) Aktywizacja zawodowa młodych rodziców, głównie kobiet, poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.				
	2) Zwiększenie liczby miejsc w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych.				
	3) Tworzenie punktów opieki i pomocy prawnej oraz psychologicznej dla mieszkańców, w tym dla osób i rodzin w kryzysie.				
	4) Tworzenie warunków do powstawania miejsc rehabilitacji lub zapewnienie dojazdu do takich placówek dla potrzebujących mieszkańców.				
	5) Zapewnienie miejsc wsparcia i aktywizacji osób starszych i wymagających pomocy i opieki specjalistycznej, w tym usług opiekuńczych.				

	6) Zapewnienie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami.				
	7) Tworzenie warunków do zwiększenia dostępu do podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej oraz uczestnictwo w programach profilaktycznych.				
	8) Zapewnienie dostępności do obiektów publicznych zarówno w zakresie likwidacji barier architektonicznych, ale również informacyjno-komunikacyjnych i cyfrowych.				
	9) Tworzenie warunków do rozwoju sieci internetowej wysokiej jakości.				
	10) Cyfryzacja usług publicznych wraz z zapewnieniem odpowiednich szkoleń i kursów dla mieszkańców, w tym dla osób starszych.				